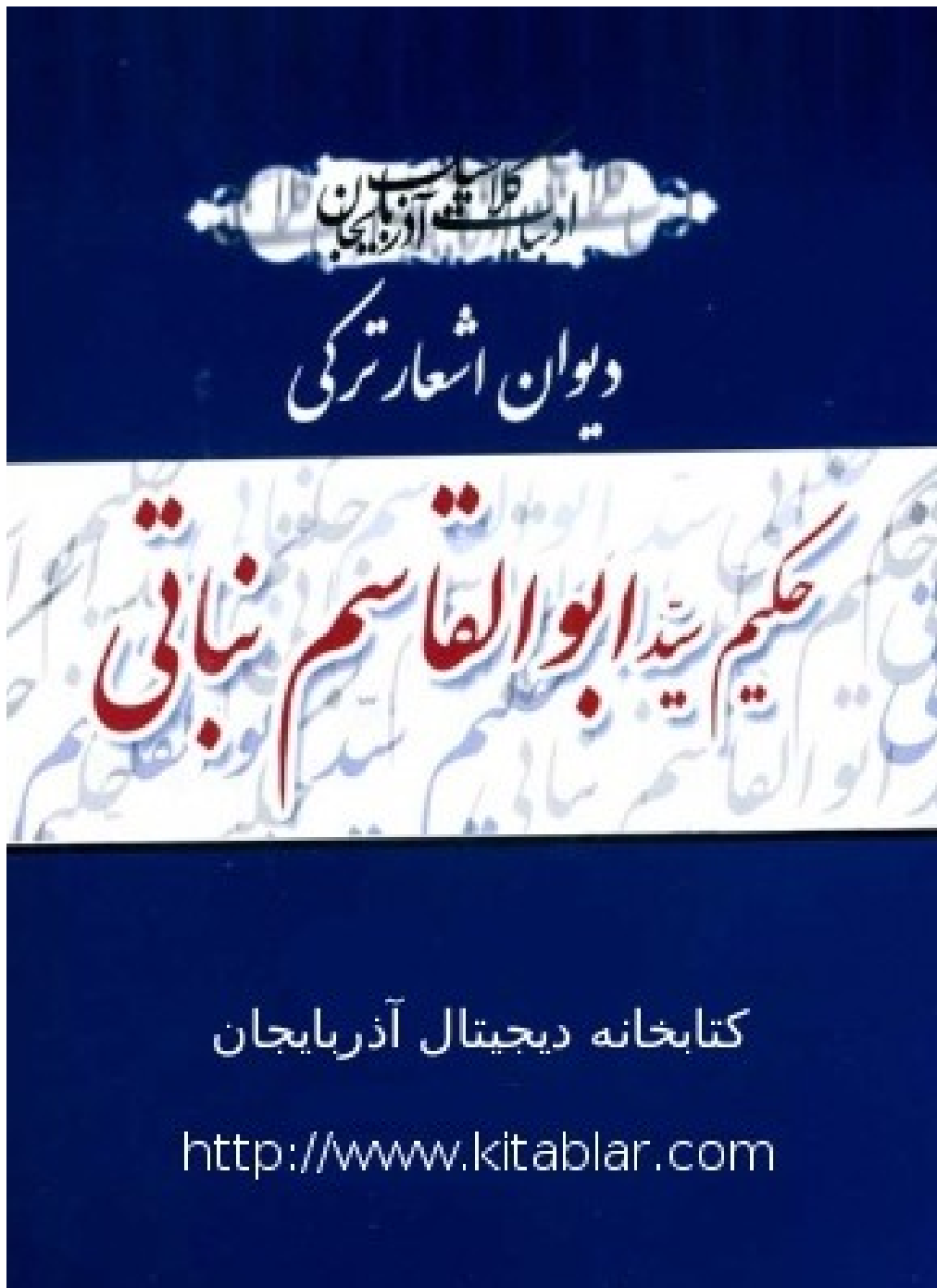

کتابخانه دیجیتال آذربایجان

Converted by "AzConvert"

سید ابولقاسیم نباتی

سجیلیمیش اثرلری

"شرق-غرب"
باکی-2004

بو کیتاب "سید ابولقاسیم نباتی. اثرلری" (باکی، علم، 1968) و
"سید ابولقاسیم نباتی. سئچیلیمیش اثرلری" (باکی، یازیچی، 1985)
نشرلری اساسیندا تکرار نشره حازیرلانمیشدیر
ترتیب ائدنی: ابولفضل حسینی
اؤن سؤزون مؤلفی: زامان عسگرلی

dc 21 - 894.3611
AZE

XIX عصر آذربایجان ادبیاتینین تانیلمیش سیمالاریندان اولان سید ابولقاسیم نباتی
زنگین ادبی-بدیعی ارث قویوب گئتمیشدیر. اثرلرینی هم کلاسیک پوئزیا اوسلوبوندا، هم ده
اشیق شعر طرزینده یازمیش نباتی میللی ادبیاتیمیز تاریخینه صوفی-پانتئیست فیکرلری
اجتماعی
حیاتلا، مادی عالمله علاقه‌لندیرن، کلاسیک اوسلوبو شیفاهی خالق ادبیاتی ایله بیرلشدیرن
گؤرکملی صنعتکار کیمی داخل اولموشدور. اونون پوئتیک ارثی هم ایدئیا مزمون، ائستتیک متلب،
هم ده فورما-صنعتکارلیق کئیفیتلری باخیمیندان سئچیلیر.
شاعرین بو کیتابی کلاسیک و خالق شعر شکیل‌لرینده یاراتدیغی همین گؤزل نومونه‌لردن
ترتیب ائدیلمیشدیر. موسیقی‌لیک، ساده‌لیک، صمیمی هیسسلر و دیلین زنگین‌لیکلریندن
مهارتله
ایستیفاده باجاریغی نباتی شئیرلرینی سچیوی خصوصیتی دیر.
شابک ۹۹۵۳-۴۱۸-۰۲-۴
© "شرق-غرب"، 2004

اۋن سۆز

تورک دىللىلى آذربايجان شعرينده نسيمى ايله باشلانان اجتماعى-فلسفى، سوفياتتىست ليرىكانى

XIX عصرده يئنى ايدئيا-مزمون و بديعى صنعتكارلىق كىفيتلىرى ايله زنگىنلىشديرن، كلاسىك پونزىداكى روحانى، فلسفى-اىستىتىك آختاريشلارى يئنى دؤور ادبياتىندا اوغورلا داوام ائتديرىپ ان اوجا زىروهيه يوكسلدن، اونو يئكونلاشديران صنعتكار سىد ابولقاسىم نىباتىدير. مىللى ادبى ترقى تارىخينده او، شمس تبريزى، جلال الدين رومى، احمد يسوى، يونس امره، همچىنين نسيمى، ختايى، فضولى كىمى داهىلىرىن آدلارى ايله تمثيل اولونان معنوى-اخلاقى ديرلىرىن وارىسى، XIX عصرده سون نمايندهسىدير. كلاسىك يازىلى و شىفاهى شئير عنعنەلىرىنى

وحدتى، طريقت ليرىكاسى ايله فولكلور – خالق پونزىياسىنىن مؤهكم سينتئزى اونون يارادىجىلىقى اوچون

سجيه وى اولان باشليجا علامتدير.

سىد ابولقاسىم نىباتى 1812-جى ايلده قاراجاداغ محلىنىن اوشتيبين قصبهسىنده روحانى عائلهسىنده آنادان اولموشدور. اونون اصلى قديم دؤورلردن برى عربىستاندا، ايراندا و آذربايجاندا گئنىش يايىلمىش نىباتىلىر طايغالارينداندير.

آتاسى سىد مير يهيا محترم اوشتيبينده و ياخين كندلرده درويشلىك ائدير، موختليف ايسلامى عقيدة لرى ياييردى. شاعر قوشمالارىنىن بيرينده اؤز اسيلنجى حاقيندا معلومات وئرهرك يازير:

ميدانى-عشق ايچره سيراتديم آتى،

موسخىر ائيلديم رومو، هراتى،

محترم اوغلوام، آديم نىباتى،

ذاتيمىز هاشيمى، اصليمىز عرب.

منشأ ائ'تباريله عربلره گئديپ چىخان بو طايغهلارين ايچرىسىنده فارسىلار و توركلر ده وار ايدى. توركلر هم ده خانچوبانلىلار آدى ايله تانىيردىلار. ائله بونا گؤره نىباتى "گؤزلىرم" رديفلى شعرينده اؤزونه داير معلوماتى دقيقلشديرىپ يازيردى:

بچه اى-توركىم، ديلمىز توركى، كلاميم هجو-مجو

خانچوبانى جان آلان جانچانى گؤزلىر گؤزلىرم.

نىباتىنىن اوشاقلىقى اوشتيبينده و قاراجاداغدا كئچميشدير. او، ايلك تحصيلينى آتاسيندان آلمىش، كلاسىك پونزىنى، خصوصيله حافىظ يارادىجىلىغىنى و شرق تسووف ايدئىلارنى درىندن اويرنمىشدير. يئنىيتمه چاغلاريندان آتاسينا قوشولوب قلندرلىك ائدن نىباتى آذربايجانين چوخ يئرلىرىنى پيادا گزىدولاشمىشدير.

شئيرلىرىدىكى بيوقرافىك ايشارهلردن بىلىنيركى، او، قاراجاداغدان باشقا قاراباغدا

– عسگراندا، قيرچيندا، آغدامدا، هيندارخدا و موغاندا، – سالياندا، لنكراندا، هابئله

تبريزده، خوراساندا اولموش، بو يئرلىرىن ادبى-مدنى حياتى ايله مارقلاشمىشدير.

سىد ابولقاسىم بير مدت درويشلىك ائديپ، موريدلر آراسيندا نفوذ و حؤرمە

قازانان سونرا اوشتيبينده مورشىد اولموش، كرامت صاحىبى كىمى تانىنمىشدير.

گنجلىك ايللىرىنده او، اهره گئديپ، دؤورونون گؤركملى، بؤيوك طريقتچىسى اولموش شئىخ

محمود شىهابدىنىن مقبره و زيارتگاهيندا گوشنيشينلىك ائتمىش، ريازتله مشغول

اولموشدور. نىباتىلىك طريقتىنىن باشچىلاريندان اولان شاعر دونيا ايشلىرىدن كناردا قالب، صوفى

حيات كئچيرمىش، حوجرهده تنها ياشاماقلا حاقا، حقيقت عالمينه يئتيشيب گيزلى سىرلردن

خبردار اولماق اىستمىشدير.

شاعر شئيرلىرىنىن بيرينده گوشنيشينلىگى تعريفله يهرىك يازمىشدير:

گوشنىي-وهدت نه عجب جا ايمىش،

سيرى-نيهان اوندا هووئيدا ايمىش.

آشيقى-ديوانهلىرىن منزلى –

روتبەيە باخ، ارشى-موللا ايميش.
قافيل ايدىم بو دىلى-ويرانەدە،
دىل دئمە، اوغلان، بو كى دريا ايميش.

معاصرلىرىنىڭ دۇنيىگىنە گۆرە نىباتى چوخ سخاوتلى، مرد و نجيب بىر اينسانى اولموش دور.
عبادت دن ايرىلىپ جامات اراسىنا چىخان زامان اونون سىماسىندا خصوصى بىر گۆزلىك، ايشىق،
نور گۆرونرميش؛ اۆزگە بىر حالا دوشرمىش و بزن شۇوقە گليب عشقە، مئى و مەبىتە داير شئير
اوخويارميش. ايدىن و شىرىن دانىشىدىغى اوچون دىنلەينلىر والئە اندرمىش. معاصرلىرىنىڭ چوخو
اونوللا ھەمسۆھىت اولماغى اۆزلىرىنە شرف بىلرميش.

نىباتى اورتا عصرلار بۇيوك موتفككىرى نىمتوللاھ ولىنىن شىعە طرىقتىنىن
داوامچىلارىندان اولموش، اثرلىرىدە اونون صوفى-طرىقت ايدىئالارىنى تىلىغ ائتمىش دىر. نىمتوللاھى
طرىقتىنە گۆرە اللھ چاتماق اىستەين اۆزونو (مادى عالمى) اونوتمالى، فنايا اوغرامالى، بو
يوللا حاقا قووشمالى دىر. يالنىز داخىلن تىمىزلىپ سافلاشان اينسان "انلھق" دىيىپ اۆزونو
حاقا چاتمىش حساب اندە بىلر. نىباتى دە بو يولو داوام ائدىرمك، اينسانىن معنوى
كامىللىشمە يولو ايلە اللھ سويەسىنە يوكسەلە بىلجىينە اينانمىش دىر. او دا بۇيوك
آذربايجان شاعرى عمادالدين نىسىمى كىمى "انا الحق" دىيە اللھى اينسانىن اۆزوندە
گۆرموش دور. نىباتى شئىرلىرىنىڭ بىرىندە دىيىر: "بوتون يارادىلمىش بىزدن باشقا بىر شئى دىيىل دىر.
يئردە، گۆيدە، دىنىز و مدنلردە بىزدن باشقا ھىچ بىر شئى يوخ دور".

لاكىن نىباتى دونيا گۆرۈش، حياتا باخىشلارنى اعتبارىلە ضدىتلى شىخسىت اولموش دور. او،
بىر طرفدن دىنى ائھكاملارنى، خورافاتى پىسلىير، خالقى عبادتە،
مۇھومماتا سىسلەين زاھىدى "كور گۆزلو اوزونقولاق" آدلاندىر. "مومكون اولدوقچا ائىشى
ايشرت قيل، فورستى سالما روزى-مىادە" – دىيە معاصرلىرىنى حياتدان زۇوق آلماغا، شن، دىيە-
گولە

باشاماغا چاغىرىر، ايكىنجى طرفدن ايسە خالص دىندار كىمى چىخىش اندىر. اۆزو دە بىر دىنە قایل
اولمور:
گاہ ايسلامى، گاہ آتش پرستلىگى تقدير اندىر، گاہ دا ايسلامى آتيب خرىستيان اولدوغونو، خاچا
سىتايىش

ائىدىگىنى سۆيلىير. حتى بزن اۆزونو قاتى كافىر آدلاندىر: "اگر بو روزىگار اھلى من دن
خبردار اولسالار، يقىنىم دىر كى، سنانىن كوفرونە مین يول شوكر اندرلر". شاعر فارسجا
شئىرلىرىنىڭ بىرىندە اۆزونون داخىلى ضدىتلىرىنى، بىر-بىرىنى كسن يوللار ايرىچىندا موتردىد
قالدىغىنى، مۇوجود حياتى، وارلىغى آخىرا قدر درك اندە بىلمىدىگىنى اعتراف اندىپ يازىر:

گاہ عقللى، گاہ ديوانه اولدوم،
گاہ آباد، گاہ ويرانه اولدوم،
گاہ خرابات ايچىندە صوفى،
گاہ دا مئىخانه سوپورگچىسى اولدوم...
گاہ عابد اولدوم، گاہ برھمن.
گاہ مسجد، گاہ بوتخانه اولدوم،

گاہ درويش اولدوم، گاہ قلندر،
گاہ مست، گاہ دا مستانه اولدوم.

حياتىنى مادى يوخسوللوق و معنوى ضدىتلىر اىچرىسىندە كئچىرن، گاہ قلندىرلىك،
گاہ دا درويشلىك اندن نىباتى اھىل ياشلارىندا "كونجى-وھدتدە تباھ اولدو عزيز اۋمروم، ھئىف"
– دىيە سوفىانە اۋمور سورمەسىنە تاسفلىير، پئشيمانچىلىق چكىر. شاعر حياتىن معناسى،
دونيانىن اول-آخىرى حاقيندا چوخ دوشونوب-داشىنسا دا، يارادىلىشىن گىزلى سىرلىرىن دن خبرسىز
قالىر:

يئتدى اۋمروم آخىرە، سن بىر نىباتى بىلمىدىن،
كىمدى بو گۆزدن باخان، يا دىلدە بو گویا ندىر.

اود توتوب جانیم سراسر یاندی، اما بیلمدیم
دیل ندیر، دیلبر ندیر، باشیمدا بو سئودا ندیر.
بیلمدیم اؤمرومده هئچ بیر کوفرو یمان هانسی دیر،
اهمه دو محمود کیم دیر، موسوو عیسی ندیر.

نباتی نین حیاتی ضدیت لی و آغیر کئچمیش دیر. شاعر راستلاشدیغی چتین لیک لری آرادان
قالدیرماق اوچون موختلیف واسطه لره ال آتسا دا، دؤوران، زمانه اونو همیشه میوس ائتمیش،
کدرلندیرمیش دیر. شئیرلری نین بیرینده اؤزونون غم لی، توتقون اهوالی-روهیه سینی ایفاده ائدن
شاعر لیری ک قهرمانین دیلین دن بو سؤزلری وئرمیش دیر:

نه مدت دیر منی-بیچاره، یارب، یارسیز قالدیم،
پوزولدو رؤونقیم، داغیلدی ائو، پرکارسیز قالدیم.
کیمه ایزهار ائدیم دردیم، هانی بیر محرمی-اسرار؟
غمیم چوخ، قمکوساریم یوخ، عجب قمخارسیز قالدیم.

نباتی 1873-جو ایله اوشتیپینده وفات ائتمیش و اورادا کند قبرستانلیغیندا دفن
اولونموش دور. معاصرلری شاعرین دیوانینی قورویوب ساخلامیش، اثرلرینی چاغداش لاریمیزا
چاتدیرمیش لار.

XIX عصر آذربایجان لیریکاسی نین ان گؤرکم لی یارادیجیلاریندان اولان نباتی نین پوئتیک ارثی،
هم ایدئیا-مزمون، ائستتیک متلب، هم ده فورما-صنعتکارلیق کئیفیت لری باخیمین دان
زنگین دیر. لاکین شاعرین یارادیجیلیغیندا ایکی ایستقامت آیدین سئچیلیر: 1. ساف، تمیز اینسان
دویغولاری نین، دونیوی مہبیت هیسس لری نین و رئال گؤزلین ترنومو؛ 2. صوفی-فلسفی
فیکیرلرین و پانتئیست گؤروش لرین تبلیغی. بونا اویغون اولاراق اونون اثرلری فورما باخیمین دان
دا بیریرین دن فرق لیر. بو اثرلرین بیر قیسمی هئجا وزینده، قوشما، گرایلی، چارپا و
تجنیس ژانرلاریندا، ایکینجی قیسمی ایسه اروز وزینده، قزل، قسیده، موخممس، مستزاد،
روای، ترجیند ژانرلاریندا یازیلیمیش دیر.

شاعرین هئجا وزینده یازدیغی شئیرلری نین اساس ایدئیا ختتینی رئال مہبیتین، گؤزلین
ترنومو تشکیل ائدیر. نباتی سئون گنجین داخلی لی عالمینی، هیسس و دویغولارینی، سئوینج و
کدرینی صنعتکارلیقلا آچیر. اونون لیری ک قهرمانی حیات آشیقی، گؤزل لیک وورغونودور. بیر قدر
رومانتیک روحدا اولماسینا باخمایاراق، بو گنج رئال دونیانی، حیات نعمت لرینی یوکسک
قیمتlendirیر، خوشبخت لیگی حقیقی سئوگیده گؤرور. مہبیت یولوندا ازاب-اذیت
دوشمیی، بلا چکمیی طبیعی ساییر و بوتون جفالارا وفا گؤسترچینی بیلدیریر:

آشیق اولان خوف ائلمز بلادان،
اینجیمز یار ائدن جؤورو جفادان،
نباتی، ال چکن کیم دیر وفادان؟
قویموشام باشیمی من بو میدانہ!

گؤزل لیگی اینجه بیر زؤوقله دوپان و قیمتلن دیرن نباتی نین قوشما و گرایلی لاریندا
هسرت موتیولری، آشیقین کئچیردیگی سیخینتی و ایزتیراب لار یوکسک صنعتکارلیقلا جانلاندیریلیر.
شاعر

سئوگی لی سین دن آیری دوشموش گنجین ازاب لارینی، داخلی لی تلاتوم لرینی طبیعی بوپالارلا وئیر.
هیجران دان صبری توکنن، تاقتی کسین، ناله سی "داغی-داشی بوروین" بو گنج بزنجک دیگی
اذیت لردن بئزب، اؤزونه "بختی قارا" دئسه ده، جفاکش لیک دن ال چکمیر:

دئمہ نباتی نین یوخ دور دوامی.
جؤورومه تاب ائتمز، چکمز جفامی،
شاهید اولسون عالم جمله، تمامی،
نه قدر ایسترسن چک سینمه داغ.

نباتی نین قوشما و گرایلیلارندا مشوقه صورتی ده طبیعی بوبالارلا گۆسترلیر.
شاعرین تصویر ائتدیگی گۆزل رئال حیات آدامی، جانلی اینساندیر. اونون سیماسیندا جازیه دار
آذربایجان قیزینی گۆرمک چتین دئییل: حتی گۆزلین کونکرئت مکانی دا معلوم دور:

گۆزل چوخ رویی-زمینده،
خوسوسن چینو ماچینده.
سنی ده بو اوشتیپینده
بیر ماهی-تابان یارادیب.

قوشما و گرایلیلاریندا شاعر گۆزلین ظاهری گۆرکمینی، سیماسینی، گئییمینی، بدن
قورولوشونو، باخیشینی، دوروشونو، یئریشینی بؤیوک اوستالیقلا ترنوم ائدیر. باشینا آبی رنگلی
تیرمه دن شار اؤرتن، آل-الوان گئیین، "جامالی گون دن گۆیچک" اولان بو گۆزلر مئهریان
آذربایجان قیزلاری دیر. نباتی اولناری چوخ طبیعی، اؤز یئرلی خصوصیتلری و میللی گئیملری ایله
تصویر ائدیر. "یارادیب" ردیفلی گرایلی سیندا شاعر، حتی گۆزلین جانلی پورترئتی چکیر. بو
پورترئته اونون بوتون جازیه دارلیغی گۆرونور:

ماشاللاه، قادیر الله
گۆر نجه دیلبر یارادیب!
گول اوزونده افشان-افشان
زولفی-مونبر یارادیب
اغزی قۇنچه، لبی پوسته
بئلی اینجه، بویو بسته،
تؤکولوب دور دسته-دسته،
نه گۆزل تئلر یارادیب!
قاشی فیتنه، گۆزو چادو،
اوزو لاله، خالی هیندو،
مینا گردن، ساچی قارقو،
گول بوخاغین تر یارادیب.
دیلی آلماس، دیشی اینجی،
آت سینهنسی گؤوهر گنجی.
وسفه گلمز نازو غنجی.
بونو افسونکار یارادیب.

شاعرین "گۆزلیرین"، "اولور"، "دؤندو"، "ائی سنم"، "من دن"، "گئنه" ردیفلی
قوشمالاریندا دا مشوقه نین گۆزلیگی جازیه دارلیغی، ظاهری و داخلی
کنیفیتلری اودلو بیر لیریکا ایله ترنوم اولونور. لیریک قهرمانین دیلین دن سؤیلنن بو
شئیرلرده همچی نین تمیز مهبیتله سئون گنجین معنوی، دونیاسی، اونون هیسس، دویغو و
هیجه جانلاری هسساسلیقلا تصویر ائدیله.
نباتی نین رئال، دونیوی مهبیت دن بحث ائدن لیریک شئیرلری ایچری سینده "گل سین،
گلمه سین؟" ردیفلی قوشماسی موهوم یئر توتور. سئوگی لی سین دن آیری دوشموش آشیقین
داخلی عالمینی

تصویر ائدن بو شئیر سبایا (سحر مئهنه) مراجعتله باش لانیر. اؤزونو "هیجران دوشکونو"،
"ایلر خسته سی" آدلان دیران آشیق سبا واسطه سیله یارینا خبر گؤندریب اونونلا باریشماق
ایستدیگینی بیلدیریر. شعرین بوتون بندلرینده آشیقین سمیمیتی، سئوگی ده وفاسی و سداقتی
ایفاده اولونور. او، سئوگی لی سین دن آیری دوشسه ده مهبیتی سویمور. عکسینه، "یار کوی" ندن
کناردا کنچریدیگی گونلر اونون عشقینی داها دا آلولاندیریر. آشیق هسرت دن اوزولور، اما
یئنه ده وورولدوغو گۆزه لی دوشونه رک بئله بیر قطعی قارار گلیر کی، سئوگی لی سین دن کناردا اونا
حیات یوخ دور. عشق سیز دونیانین هئچ بیر نعمتی، هئچ بیر شؤهرت، آد-سان اونون قلبینی
اوخشاییب
روحونا ساکیتلیک گتیره بیلیمیر. بونا گۆره آشیق بوتون وارلیغینی، گومانلی گلن هر نعمتی

سئوگىلىسى يولوندا قورىان وئرمەيە حاضر اولور:

نباتى ايستمز اونسوز دونيانى،
عزتى، حۇرمىتى، شۇۋىكتى، شانى،
بىر زادا قالمايىب داھا گومانى،
بو باش او ميدانه گلسىن، گلمەسىن؟

"گلسىن، گلمەسىن؟" قوشماسى پونئىكا-صنعتكارلىق باخىمىن دان گۇزل صنعت نومونەسى دىر.
بئش بىددن عبارت اولان بو شئىردە "سبا"، "بولبول"، "گولۇستان"، "پروانە" و س. اننۇى
اوبرازلار تىصادف اولونماسىنا باخماپاراق، نباتى تامامىلە يئنى، اورىژىنال لىرىكا نومونەسى
ياراتمىش دىر. اونون دىلى سادە و آيدىن، مىصرعەلار آخىجى دىر. بو خصوصىت لىرىنە گۇرە "گلسىن،
گلمەسىن؟" قوشماسى تىزلىكلە دىل-دىلە دوشوب يايىلمىش، خالق ايچرىسىندە بۇيوك
قارشىلانمىش دىر. نباتى نىن معاصرلىرىن دان اولان مىرزە مئەدى شوکوھى "گلسىن، گلمەسىن؟"
قوشماسىن دان تائىرلەنەرک، اونا عىنى ردىفلى قوشما يازمىش دىر.
دونىوى سئوگىنى، رئال اينسان گۇزللىگىنى يوكسك ايلھاملا ترننوم ائدن نباتى نىن
يارادىجىلىغىندا صوفى-پانتئىست گۇرۇشلرىن، اىلاھى مەھبەت ايدىئالارى نىن تىبلىغى گنىش يئر توتور.
قوشما و گرايىلار يىندان فرقلى اولاراق - قسىدە و قرللىرىندە مجازى عشقىن ترننومو،
نورى-حقىق تىبلىغى آپارىجى مۇوقئدە دايانىر. بو شئىرلىرىن لىرىك قهرمانى ضدىتلى بىر
اينسان دىر. او، بىر طرفدن حوسنى-موتلق آشىقى دىر: دونيا گۇزللىكلىرى نىن ھامىسىنى اىلاھى
عالمە

باغلايىر، گۇزللىرى سئومك اقتدارىنى اىلاھى مەھبەتتىن نورو ايلە الاقلندىرىر، اۇز خوشبختلىگىنى
اللھا قووشماقدا گۇرور. ايکىنچى طرفدن حيات نعمتلىرىنى تريفلىير، اينسانى مادی
گۇزللىكلردن زۇوق ألماغا چاغىيرىر. شاعرىن قرللىرىن دكى مشوقە صورتى دە ايکىلى سىجىه

داشىيىر؛ او، بىر طرفدن ھمىشە گىزلىندە قالان، گۇرە گۇرونمەين، اىلاھى نوردور. آشىق ھمىشە
وھدت

كونجوندە اوتوروب اونون گۇرونمەسىنى آرزولايىر. لاکىن ايستىينە چاتا بىلمىر و بونا گۇرە
دايما ايزتىراب چكىر، ھىه جان كئچىرىر. ايکىنچى طرفدن ايسە مشوقە رئال اينسان دىر، اۇز ايشوہ-
نازى ايلە

آشىقى حالدان چىخاران گۇزل بىر قىزدىر. شاعر اونون ھم داخىلى، ھم دە ظاھرى گۇزللىكلىرىنى

بوى-بوخونونو، يئرىشىنى، اترىنى، حتى گئىمىنى، اوز بزىنى طبعى بويالارلا تجسسوم ائتدىرىر:

گۇرور، ائى شوخ، سنى خرمى خندان اولاسان،
قۇنچە گول تىك آچىلىپ، زىبى-گولۇستان اولاسان.
گنىه سىن اينىنە ھر ھفتە دە بىر دست لىباس،
برق اوروب عالمە بىر مئهرى-دىرخشان اولاسان،
تىرمە باشىندا، آياغىندا فىرنگى باشماق،
سونا ككلىك كىمى ھر يانە خورامان اولاسان.
وسمە قاشىندا، گۇزون سورمە دە، زولفون اوزدە،
ھر طرفدن تۇكولە سونبولو رىحان اولاسان.
اولماي شنگو قشنگلىكدە دە بىر تاي سەن،
ھامى دىلبرلرە سىن سرورى-خوبان اولاسان.

نباتى نىن يارادىجىلىغىندا سوفيانە فىكىرلرە، "وھدتى-ووجودچولوغا تىزتىز تىصادف اولونور.
اونون بىر سىرا شئىرلىرىندە لىرىك قهرمان اۇزونو ھىلاج منسورا اوخشاداراق، گئجە-گوندوز
"انلھق" سۇيلىدىگىنى بىلدىرىر ("منسور سىفت شامو سبا ذكى-انلھق اولموش منە عادت"). او،
حياتدا چتىنلىكلرە قارشىلاشدىقدا پىرى-موغانا مراجعت ائدىب، قلىبنى عشق ايلە نورلاندىرماق
ايستىير.

شاعرىن لىرىك قهرمانى حقيقى خوشبختلىگى، اصىل زۇوقو مادی عالمىدن كناردا، معنوى

اوجالیقدا، یاخود "وهدت مقامیندا" گۆرور. او، دنیا نعمت‌لرین و حیات گۆزل‌لیک‌لرین منبیینی "وجودی-موتلق" -این آدی ایله، یعنی اللهلا باغلايیر. حتی عشقین ده سببیینی اللهدا گۆرور. اثرلرینده تئز-تئز تصادف اولونان مئی، آشیق، ساقی، بنؤوشه، جام، خومار، آریف، دیلدار و س. سۆزلرین رمزی-فلسفی معناسی واردیر. شاعره گۆره یالنیز عشقی-ایلاهی ایله مست اولانلار

اسرار و خیلقت پرده‌سینی کسپ حاقا چاتا بیلرلر. اونون فیکرینجه مئی‌خانا - مقدس یئردیر، درین معنالار ائوی‌دیر. اورایا گیرمک - معنوی جهت‌دن تامامیله تمیزلنمک، سافلاشماق و بئله‌لیکله، ایلاهی عالمه - وهدته یاخینلاشماق دئمک‌دیر. ائله بونا گۆره شاعر بیر سیرا اثرلرینده مئی‌خانایا آبادلیق دیلییر:

مئی‌خانه‌لری همیشه آباد ایسته،
سن اهلینی ده سرو تک آزاد ایسته،
مسجیدلره گئتمه، وایزین ترکین قیل،
نه ریج'ته وئر قولاق، نه میاد ایسته.

بئله‌لیکله، نباتی‌نین یارادیجیلیغیندا دونیوی هیسس‌لرله ایلاهی دویغولار، مادی حیاتلا معنوی عالم، رئال مهبتله سوفیانه عشق قووشوق شکیلده تصویر اولونور. شاعر حیاتدا ایستدیک‌لرینه نایل اولما بیلیمه‌ینده اومیدینی وهدت عالمینه باغلايیر، گۆزه‌لی ترنوم ائتمکله ایلاهی عشقه - "وهدتی-یئکتا" یا قووشا‌جاغینا سمیمیتله اینانیر و معاصرلرینی ده داخی‌لی سافلیغا، معنوی اوجالیغا، "پوخته و آریف" اولماغا چاغیریر.

مزمونجا زنگین اولان نباتی شئیرلری بدیی فورما، صنعتکارلیق کئیفیت‌لری باخیمین‌دان دا زنگین و اوریزینال‌دیر. او، اثرلرینده فیکرین اینجه و تأثیرلی دئییلیشینیه خصوصی دقت یئتیرمیش، سۆزون موختلیف معنا چالارلاریندا ایستیفاده ائتمکله اونو داها دا جیلالاییب پوئتیکلشدیرمیش‌دیر. شاعر هم اروز، هم ده هئجا وزینده یازدیغی اثرلرده بدیی مجازلاردان ایستیفاده ائتمکله حقیقی صنعت نومونه‌لری یاراتمیش‌دیر.

اونون یوکسک شاعرلیک ایستئدادینی تسدیق ائدن اساس علامت ییغجام‌لیق، فیکر آیدین‌لیغی، وزن

آهنگدارلیغی، قافییه سرراست‌لیغی، نیتقین آخیجی‌لیغی، نهایت، ایشلتدیگی بدیی تصویر و ایفاده

واسطه‌لری‌دیر. شاعر فیکری بیتکین وئرمک، تصویر اوئیکتینی جان‌لی گۆستریمک، ایفادنی قوتلن‌دیرمک اوچون تئز-تئز ایستیاره (مئتافورا)، تکریر، پوئتیکی سوال و موبالیغه‌لردن ایستیفاده ائدیر. خصوصیه تکریرلر اونون اثرلرینه گۆجلو بیر آخیجی‌لیق و اویناق‌لیق گتیریر:

بو نئجه نرگیز‌دیر، بو نئجه گۆزدور؟
بو نئجه لاله‌دیر، بو نئجه اوز‌دور؟
بو نئجه شکر‌دیر، بو نئجه سۆزدور؟
نه بئله ل'ل اولور، نه بئله گۆهر!

بدیی سوال طرزینده قورولموش بو بنده عینی زاماندا قوت‌لی بیر ایستیاره و تکریر یارادیلمیش‌دیر. معلوم‌دور کی، کلاسیک صنعتکارلار چوخ زامان گۆزو نرگیزه، اوزو لاله‌یه، سۆزو شکره، دوداغی الله، دانیشیغی - نیتقی گۆهره بنزتمیش‌لر.

نباتی ده همین اصول‌دان ایستیفاده ائدیر. لاکین سلف‌لریندن فرق‌لی اولاراق او، "نرگیز گۆز"، یاخود "لاله اوز" سؤیلمیر؛ قارشى‌لاش‌دیریلان آنلايیش‌لاری (نرگیز - گۆز، لاله - اوز، شکر - سۆز، لل - دوداق، گۆهر - نیتق) سینونیم آنلايیش‌لار کیمی وئیر و فیکری سوال فورماسیندا قورماقلا آشیقین گۆزل‌لیک قارشى‌سیندا حیرتینی داها دا قووتلندییر. ایکینجی طرف‌دن او، میصرع‌لاردا "بو" و "نئجه" سۆزلرینی تئز-تئز تکرار ائتمکله شعرین آخیجی‌لیغینی، شیرین‌لیغینی آرتیریر.

شاعرین قوشما و گرای‌لی‌لاریندا موشاهیده اولونان صنعتکارلیق مهارتی اروز وزینده یازدیغی قزل، قسیده، روبای، موخممس و ساقینامه‌لرینده ده آسان‌لیقلا گۆرونور. بئله شئیرلرینده او، کلاسیک اوسلوبون عنعنه‌لرینی داوام ائتدیرمکله برابر، هم ده یئنی تشبئه و ایستیاره‌لردن، سئچمه قافییه و ردیف‌لردن، اروز وزنی‌نین خوش آواز یارادان آهنگدار

بهره‌لرین دن ایستیفاده ائدیر.
نباتی آذربایجان تورک دیلی‌نین زنگین‌لیک‌لرین دن مهارتله ایستیفاده ائدن صنعتکار اولموش دور. اونون هم هئجا، هم ده اروز وزنینه یازدیغی شئیرلرینده کلاسیک ادبیات دان گلن عرب-فارس منشالی سؤز و ایفاده‌لر بزن آذربایجان تورک دیلی‌نین اؤز دوغما سؤزلرینه قایناییب قاریشیر. آنجاق همین سؤزلر شاعرین آنا دیلی‌نین پوئتیک قانون‌لارینا اویغونلاشدیریلیر. خصوصیه قوشما، گرایلی و تجنیس‌لرینده نباتی خالق دانیشیق دیلینده چوخ ایشلنن سؤز و دئیملردن گئنیش ایستیفاده ائدیر.
بئله‌لیکله، نباتی XIX عصر آذربایجان ادبیاتی تاریخینه هم اروز، هم ده هئجا وزنینه گؤزل شئیرلر یازان، بدیعی فیکریمیزی ایدئیا-فلسفی مضمون و ائستتیکا – صنعتکارلیق باخیمین دان زنگینلشدیرن گؤرکم‌لی بیر سؤز اوستادی کیمی داخیل اولموش دور. او، میرزه مئهدی

شوکوهری، میرزه‌لی خان للی کیمی یازی‌لی ادبیات نماینده‌لری‌نین یارادیجی‌لیغینا، هابئله خالق آشیق شئیرینه قوت‌لی تأثیر گؤستریمیش، اونون حاقیندا موختلیف روایت و داستا‌نچالار یارانمیش دیر.

گؤرکم‌لی ادبیات‌شناس فیرو دین بی کؤچرلی نباتی‌نین آذربایجان ادبیاتی تاریخینده مؤوقئیین دن بحث ائدرکن اونو شرقرین حافیط، شمس تبریزی و جلال‌دین رومی کیمی بؤوک شاعرلری ایله موقاییسه ائدیب یازمیش دیر: "سید ابولقاسیم آذربایجان تورک‌لری‌نین خاجه شمس‌دین حافیطی، شمس تبریزی‌سی و بعضی مقام‌لاردا مؤولانا جلال‌دین رومی‌سی منزله‌سینده دیر. نجه کی، حافیط فساهت و بلاغته (یعنی گؤزل و اینجه دانیشماقدان) - ز.ا. فارس شاعرلری‌نین باشچی‌سی اولوب، همچی‌نین نباتی ده آذربایجان شاعرلری‌نین فسیه‌راقی دیر".

کلاسیک عنعنه‌لره اویغون اولاراق، هم دوغما آذربایجان تورکجه‌سینده، هم ده فارس دیلینده یازیب-یارادان سید ابولقاسیم نباتی‌نین اثرلری پراکنده اولسا دا، هله اؤز ساغلیغیندا دیوان شکلینه سالیتمیش، شاعرین اؤلومون دن سونرا بو دیوان تبریزده داشباسما اوسولو ایله چاپ اولونموش دور. 1935-جی ایلدن باشلا یاراق نباتی ارثی "سئچیلیمیش اثرلر" آدی ایله

باکیدا بیر نجه دفعه اوخوجولارین ایختیارینا وئرلمیش دیر. XX عصرین 60-جی ایللرینده نباتی‌نین "اثرلری" موختلیف الیازما نوسخه‌لری و چاپ کیتاب‌لاری اساسیندا ترتیب اولوناراق آذربایجان علم‌لر آکادئمیا‌سی نشریاتیندا داها موکمل شکلده نشر ائدیلمیش (1968)، همین کیتاب 1985-جی ایلده "یازیچی" نشریاتیندا جزعی دییشیک‌لیکله تکرار بوراخیلیمیش دیر. شاعرین اثرلری XX عصرده سون دفعه 1993-جو ایلده تبریزده نشر اولونموش دور.
اوخوجولارا تقدیم اولونان بو کیتاب نباتی‌نین 1968 و 1985-جی ایللرده باکیدا چیخمیش "اثرلری" (ترتیبچی: ابولغزل حسینی) اساسیندا هازیرلانمیش، همین کیتاب‌لاردا یول وئرلمیش بعضی ایملار ختالاری آرادان قالدیرلمیش، کلاسیک اوسلوبون قورونماسینی تعمین ائتمک اوچون ایسه

شئیرلرده آپوستروف ایشاره‌سی‌نین ساخلانیلماسی مقسدویغون بیلینمیش دیر.

زامان عسگرلی

غزلەر

سحر مئىخانىھ اطرافىن گزىردىم مستو بىپىروا
كى، گۆردوم اوندا ناگە بىر اجايىب صورتى-زىبا.
موسىلىسل زولف چىنىندە، مورسسىسە تۈۋۈق بويىنىدا،
فېرنىگى اتلىس اپىنىدە، باشىندا م'جرى-ھىمرا.
مىلكىمىز، پىپىئىكر، سۈخىنگۈستىر، وفاپىرور،
بوتى-مىھرو، گۈلى-خوشىبو، سۈزۈ-شەكەر، گۈزۈ شەھلا.
سىمىروخسار، موشكىنىمو، شىلايىن قامتى-دىلچو،
سىراسىر فېتىنوۋ جادو، سىراپا شورىشىو قوۋغا.
گۈرن سائىدە زۇۋقۇمىدىن بىخىلدىم مستو لاي'قىل،
داغىلىدى اقل باشىمدان، آلىشىدى آتشى سئودا.
پىرىشان اولدو اھوالىم، تۈكىندى صىرى آرامىم،
گىرىبان چاك اندىب دورىم يىرىمدىن والئىھو شىئىدا.
منى گۆرچىك بو حالتدە او سىروى-باغى-دىلبنىدى،
گىلىب يانىمدا ايلشىدى غلىندە ساغرى-مىنا.
كرم قىلدى منە بىر جام، آلىب مىردانە نوش ائتدىم،
دورۇب اوپىدوم آياغىندىن، دئىم: ائى سانىگى-لئىلا!
اگر گۆرمىك دىلرسىن صورتى-مىجنونى-شئىدانى،
اوزاق گىزمە، تاماشا قىل، بودور اول آشىقى-روسوا!
شىكىستە-خاطرو مىحضون، سۈزۈ آشوفتە، دىگرگون.
توتۇب نىقىشى-رەھى-مىجنون، گىز وحشى كىمى سىھرا.
نباتى، ھىمد قىل اللەھ، مىن شوكرى سىنا ائىلە
كى، مىجنونون مىقاماتىن سىنە روزى اندىب مۇۋلا.

* * *

نە اولموش، بىلىمىرم، يارب، ھانى بىر بولبولى-شئىدا
كى، سالىسىن بو گولۈستانە گىئە بىر شورىشىو قوۋغا.
توتۇب دور غىم مىتايىم عالمى، اما نە ھاسىل كىم،
تاپىلماز بىر نىفر آدم كى، چالىسىن بىرچە پول سۇۋدا.
منى بىر موى اىلە زىنجىرە چكىمىش بىر پىرى تىل'ت،
دەھانى قۇنچىئى-خىندان، بوخاقى لۇ'لۇۋو لالا.
بىبابانى-جونونو لىشكرى-عشقىم توتۇب ھىر يان،
بو تاجى-سلىطنتدىن ال گۆتۈرىم بىر دە من ھاشا!
قنا مولكون توتۇب، سئىر ائىلرم اىقلىمى-تجىرىدى،
دىلىمىم ذكىرى-"الھافىز"، رىقىمىم ھوممىتى-مۇۋلا.
نە اولسون، بوندىن آرتىق لوتقى-ھىقق بىر بىندەھە، شامىل،
انىسىن شاھىدى-قودىسى، مىقامىن سايئى-توبا.
ندىن مىست ائىلمىز، بىلىمىم، مىنى بو بادئى-گولگون
كى، مىدھوش ائىلە بىب چوخدان مىنى بىر گۆزلىرى شەھلا.
لىباسى-فقردىن بىس دىر منە بو خىرقىئى-پىشمىن،
تنى-اوربانىمە اوپماز مىنىم بو اتلەسى دىبا.
اندىب مولكى-قراداغى مىنىم بو تىب'ى-سىرشارىم،
قراداغ اھلىنە بىر باغرى داغلى لالئى-ھىمرا.
گۆتۈر بىر باش مىزارىندان، دور، ائى مىجنونى-بىچارە،
گۆزۈن آچ، بىر تاماشا قىل، بودور گۆر سىن دئىن لئىلا؟
عجب توتۇدون، نباتى، باركالا، عشق دامانىن،
پىرى، گۆزلە، ايتىرمە بو يولو، چىك ھى-ھى اىلقا!

* * *

دوشدوم گئنه مئىخانه ده خوشهنگ لىر ايچره،
گوردوم گئنه بير رنگ ايله گولرنگ لىر ايچره.
سد شوكر كى، ايمداد قىليب بختى-هومايون،
بير ديز يئرى تاپديم اوزومه شنگ لىر ايچره.
ائى مئى دن ائديب توبه، ائدن بنگله اولفت،
ديوانه كيمى دوشمه ايس دنگ لىر ايچره.
نه نقل، حكايه دى، نه افسانوو افسون،
بو بوخ لو هسددير كى، دوشوب يئنگى لىر ايچره.
ائى صاحبى-شمشيري-دودم، شاهى جاهان بخش،
ائى كوشته لىر پوشته قىلان جنگ لىر ايچره.
بو مولكى-قرا داغه بيمونيسو قمخار،
فرياديمه يئت، قويما منى ننگ لىر ايچره.
مجنون كيمى اوريا نو ديل-آزوردو محزون،
داغ دان داغا گزگز گزرم سنگ لىر ايچره.
عشق اهلى سانيب ساليك ايله همسفر اولدوم،
گزديم بير-ايكى شامو سحر لنگ لىر ايچره.
بو كوچئى-عشقين، بيليرم، قايتى يوخ دور،
بيچاره نباتى قالا جاق تنگ لىر ايچره.

* * *

اولو يارب كى، دوشه دامنى-جانان عليمه،
دوشسه، بيللاه كى، دوشر چترى-سولئيمان عليمه.
چالارام داشه كولونگو بئله شيرين-شيرين،
جامى-عشقى وئره گر خوسرووى-خوبان عليمه.
ائدرم دايرئى-ميسرى گوهر دن ليريز،
دوشسه گر ل'لى-لبى-يوسيفى-كن'ان عليمه.
تؤوسنى-تب'ى-سباسئيرى دويونجا چاپارام،
توتا بختيم، گله بير ساهتى-ميدان عليمه.
قوشارام آتى ايلن آتيمى ديل كسمك دن،
اهد قيلديم دوشه گر راييجى-دؤوران عليمه.
ساقى، دور، وئر منه بير گور'ه او قان اولموش دان،
چاره قيل درديمه، وئر بير تيكه درمان عليمه.
تنگه گلديم، دخى بير پنجه يئتيرررم چرخه،
گله گر قايمئى-گونبه دى-دؤوران عليمه.
ائى زولئىخا، منى چوخ ائتمه جفا تاپداغى،
بئله قالماز، گلى بير گوشئى-زين دان عليمه.
كونجى-ايخفاده اگر رختى-ايقامت سالسام،
وئرمز ال اوندا دخى روستمى-داستان عليمه.
اودومو قوردالاما، ائى دىلى كج ابرانى،
ياخشى رنگ چكدى منيم چاكى-گيريبان عليمه.
حق بيلير كيم، ائدرم مؤوجى-فنا غرقابى،
دوشسه گر ديدئى-تر لچئى - اوممان عليمه.
چكرم خنجرى-الماس، اؤزومو اؤلدوررم،
ايگيد اؤلموش، يولا گل، ياخما منيم قان عليمه.

گندرم داده عيلن دن سنين، ائى دوشمنى-جان،
دوشسه گر بارىگهى-شاهى-خوراسان عليمه.
گوروم، ائى عشق، سنى گورمه يه سن هيچ ملال،
تارى بيلسين كى، گليب كوفرده يمان عليمه.

دم چكيب، گوشه ده خاموش اوتورموم، نئيليم؟
بيخبر، گۆر كى، دوشوب گۆوهري-قور'ان عليمه.
رودى-نيله نئجه قرق ائيلمرم فير'ونو
كى، گليب مؤ'جيزئىي-موسيگى-عمران عليمه.
هو چكيب، مرقه دى-مجنونه يئتيررم پئيغام،
گله گر دمدمئىي-ترقى-بيابان عليمه.
ائتميشم جاني نيسار ائتمه يه حاضر ياره،
نولا بيردن گله بو موژدئىي-فرمان عليمه.
خانچوپانى گئنه لال اولدو، قلم آچدى زبان،
دور، نباتى كى، گليب مورغى-سوخن دان عليمه.

* * *

بيللم كى، اندر آخير اول نرگى سى-مستانه
بو آشيقي شئى داني مجنون كيمي ديوانه.
يوخ هاجتى گولگونه، اول آريزي گولرنغه،
بير شانه گرگ ناچار اول زولفى-پريشانه.
سن گورمميسن آخير ترسا قيزين، ائى كافير،
ايمانه گل، ائى زاهيد، ت'ن ائيلمه سن'انه.
هر نه دئيه چكسن دئ، هر... ييه چكسن، يئ!
بير گون سنه من چاللام بير زربتتى-خسمايه.
دور گئت، گۆز او'نون دن ايت، چوخ باشيمي آغريتما،
هر يانه گنديرسن گئت، گلمه دخى بو يانه!
قوربانين اولوم، ساقى، سن دن نه تغافل دور،
من زاهيده توش گلديم، سن دؤور ائله مستانه!
مست اولماميشام، بيللاه، بو نش'نى خام ائتمه،
تؤك وئر منه بو مئى دن بير ساغرى-رين دانه.
سن گورمه روا من دن بو سوزى-ديل اسكيلسين،
ايسترسن اگر قوى-قوى يانسين اودا پروانه!
دور كى، جيگريم ياندى، مجمر كيمي اودلاندى،
آز قالدى گۆزوم ياشى وئرسين منى توفانه.
گر ائتسه طلب كؤنلون وئرلى-لبى-جانانى،
گل سن ده نباتى تك قوى باشيني ميدانه.

* * *

گولغوله سالدیم گئنه نؤهفلكى-اخزره،
ائندى مدد تالئيم، يئندى عليم ساغره.
ديو، بغزلى-خودا اولدو پرى دن جودا،
موژده آپار، ائى سبا، اول بوتى-سيمينبره.
شامو سحر، موتتسيل، شوغلوم اولوب مشقى-عشق،
گۆزلريمى ديكميشم لؤوهى-روخى-ديلبره.
بير يوكه كيم، دؤزمه دى گاوى-فلک، سبيره باخ،
گؤتدو بئلين دن اونون، چاتدى منى-كافاره.
تارى بيلير، اودلارام خيرقوو سجادنى،
ساقى، بو قان كاسه سين قويما علين دن يئره.
قاسيدى-اهلى-نياز، هودهودى-آشيقن-اواز،
لوتف ايله بو نامنى باغلا او خوش شهيره.
دورما، دؤنوم باشينا، من سنه قوربان اولوم،
هوممت ائله، وئر سفا شووق ايله بالو پره.
بيرجه تاماشا ائله ديدئىي-خونباريمه،
سؤيلگينن حاليمى اول مهى-خوش-منزره.

* * *

اگر قويسان باخام من بير نظر اول چئشمى-شهلايه،
گۆزوم چيخسين اگر من بير ده باخسام جامى-مينايه.
بير اۆزگه هاجتيم بوخ دور، ولى موتاقي-ديدارم،
نولور باخ بير نظر بو آشيقي-مجنونى-شئيدايه.
شېي-يلدا دئييب، هسرت چكيپ، قان-ياش تۆكن زاهيد،
دئ، ائششك، كور دئييلسن، باخسان اول زولفى-چليپايه!
اگر آريفسن، آنلارسان، نه لازيم كشفى-حال ائتمك،
منى بير گۆزلىرى جادو ساليپ بو شورو قووغايه.
سيزه من دن امانت، ائى جاوانلار، من كى تا گئتديم،
ولاكين سيز هئييف سيز، دوشميين بو قانلى سؤودايه.
نباتى، چوخ جفا چكدين، مورادين اولمادى هاسيل،
يئرى، پيرين دن آل هوممت، ياپيش دامانى-مؤولايه.

* * *

گنير، ساقى، مئى-گولگون، بو بزمى بير باهار ائيله!
او جامى-ل'لغام ايله بو خامى بير خومار ائيله!
ايرم باغين تاماشا ائيلديم دئيرى-موغان ايچره،
او دارول-ائيشى سن، يارب، هميشه لالزار ائيله.
وره، واختى دئييل، زاهيد، بو تسبيهى قوى الدن بير،
گنير سجاددنى، وئر مئى فوروشه بير قرار ائيله!
لبى-مئيگونى-ساقى، ساغر ايله هلقئى-رين دان،
بو ج'مين ايچره، يارب، سن منى بير مئيگوسار ائيله.
قورورى-روزه خوشك ائتميش سنى، زاهيد، نه قافيلسن،
بو تزويرو ريادن كئچ، خودادن بيرجه آر ائيله.
بهمدىللاه، گۆزون وار، كور دئييلسن، جنت ايسترسن،
قدم قوى خراباته سحردن، بير ناهار ائيله.
نباتى، آشيقم من ريندلر بزمين دكى حاله،
بلى، بيللاه، بو قومون ايتلرينه جان نيسار ائيله.

* * *

سرمست ييخيلديم گننه مئيخانهلر ايچره،
اولدوم گننه روسوا نئچه فرضانهلر ايچره.
ياخديم اودا سجاجادو دستارو ريدانى،
بير آد ائلدیم من دخى پروانهلر ايچره.
ائى شوخى-پريتلتو، ائى سروى-گولندام،
گزمه، سنى تارى، بئله بيگانهلر ايچره.
اول نرگى سى-مستين نه فوسونگردي، خودايا،
سالدى منى مجنون كيمى ديوانهلر ايچره.
گل، وئر منه بير جام ده، ائى ساقىگى-گولغام،
تا مست يازيم بو سؤزو افسانهلر ايچره.
بيللاه، بو بوتى-لالروخون يوخو نيزرى،
ياخديم نئچه مين صورته بوتخانهلر ايچره.
اول گنجى-خفى دن بير اثر بيلمديم آخير،
جانيم چورودو هئچ يئره ويرانهلر ايچره.
ائى كؤوسر اوچون آه چكن زاهيدى-ايله،
مئيخانه ده گل گؤر اونو پئيمانهلر ايچره.
قوواس كيمى قوته ووروب بهره نباتى،
اول گؤوهري ايستر تاپا دوردانهلر ايچره.

* * *

دوشه بیر ده نظریم مئهری-روخی-جانانه،
کافیرم، مئیل ائله سم سروو گولو ریحانه.
بو نه سؤزدور کی، منیم عشقیمی ترک ائیلیمسن،
الله، الله، سؤزه باخ، سئیر ائله بیر بؤهتانه!
توبه قیل، تارییه باخ، بیر ده چئویرمه اوزونو،
باخما دوشمن سؤزونه، ل'ن ائله بیر شیطانیه.
هانی زاهید کی، گله بیر گؤره ترسا قیزینی،
اؤزونو زیت ائلییه، ت'نه وورا سن'انه.
ایسترم، اتلسو دیا گئییه سن قامتینه،
مست تاووس کیمی چتر اوراسان هر یانه.
بئلینه تیرمه ساریب، اوجلارین افشان ائده سن،
آچیلیب گول کیمی، میننت قویاسان هر جانه.
نظرینده دوزوله، سف چکه خوددامو کنیز،
سن اؤزون تخته چیخیب ایلشه سن خاقانه.
عشق اودون دوغرو ایمیش، گیزلمک اولماز، بیلا،
آلیشیب اؤز-اؤزونه، دوشدو سؤزوم داستانه.
یازیغیم گلدی، نباتی، سنه، یاندی اوریم،
هئیفسن، چوخ دا دخی گزمه بئله دیوانه.

* * *

خدنگی-تیری-موژگانین اثر قیلیمیش دیلو جانه،
شیکنجی-توررئی-زولفون سالیب دیر رخنه ایمانه.
دیلم یانسین، نچون آشیق دئدیم اولدوم سنه، ائی گول،
منی سن بئله یاخدین آتشی-اندوهو هیرمانه.
بودور پروردیگاره دایمن عرض ائتدیگیم حاجت،
گوروم دیدارینی، قوربان ائدیم بو جانی جانانه.
خبر توت، وئرمیشم مششاتیه یوز ریشوتی-باتین،
مبادا اللری دیسین او زولفی-امیر-افشانه.
منی پامال اندر موری-خیالین ماری-زخمی تک،
یقین ائتدیم کی، دوشمن دیر مهبت نؤوی-اینسانه.
داماغ-افسوردهیم، ساقی، گتیر بیر ساغری-لبریز،
کی، اینشاد ائیله سین تب'یم بو شی'ری مستو مستانه.
خومار-آلودهیم، وئرمه منه دوردی-تهی-خومدن،
او مئی دن وئر منه کیم، دؤندریر موری سولئیمانه.
پامان گؤز گورممک دن اؤترو تۆک بیر جوره تورپاغه،
اگرچی وئرمم بیر قتره سین یوز ل'لی-روممانه.
کرم قیل، کوفری-زولفون دن منی بیر دم خلاص ائيله،
او ظالم دؤندریر دیر قلبیمی بیر کافیرستانه.
ختا ائتدیم، رهی-عشقینده کافر اولماغیم یئی دیر،
تههود ائیلدیم کیم، یان دیریم بیر خیرقه رهبانه.
گؤزون قوربانیم، ساقی موسلسل گز بو دؤورانی
کی، دوشسون بو سدادن هلقئی-زنجیره دیوانه.
اگر بو روزیگار اهلی خبردار اولسا دا من دن،
یقینیم دیر کی، مین یول شوکر ائدرلر کوفری-سن'انه.

اگر عالم اومومن دوشمن اولسا، قیلجا باکیم یوخ،
منم بو خیرقئی-پشمین، منم بو کونجی-ویرانه.
خودا شاهیددی، سن دن دؤنرم تا جاندا جانیم وار،
نیساری-خاکی-راهیندی، اگر باش گئتسه فرمانه.

اگر مق‌دور اولا وسلين منه روزی-قیامتده،
گوزوم چیخسین اگر باخسام بئیشیتو هورو قیلمانه!
هوجومی-لشکری-عشقین توانا قویمايیب منده،
ولی یوز ز'ف ایله گتدیم سمندی-فیکری جؤولانه.
گؤتور اوزدن نیقابین، تا گؤرونسون شم'ی-روخسارین،
یولوندا نقدی-جان وئرسین نباتی مرد-مردانه.

* * *

ساتیا، دور دولانیم باشینا، گل دؤورانه،
جامی-زررینی گؤتور، بیرجه دولان مستانه.
تاری-زولفون کیمی سن کی، منی بیجان ائلدین،
گتیر اول روحی-روان ایله منی بیر جانه.
گؤرمه سین اؤزگه گؤزلر منی مجنونی مگر،
سالیب اول کافری-بیرهم منی زین‌دانه.
عشق‌دن گؤر نه عجب نف'ه یئتیشدیم، وه، وه!
آقی‌لی-عصر ایکن ائتدی منی دیوانه.
قورخما نیرانی-فراقین شررین‌دن، ائی گول،
سیدقیلن توت اوزونو بیرجه شاه‌ی-مردانه.
ایسمی-ا'زم دئییلن ایسمی-علی‌دیر، بیلا،
گزمه بیجا یتره نسناس کیمی هر یانه.
ائتمز ایقرار، نباتی، بو سؤزه زاهیدی-دون،
گلمز ایمانه یقین آند ایچه‌سن قور'انه.

* * *

باخما شومشادا، گوزوم، سروی-خورامان گز-گز،
درمه هر قۇنچنی، بیر قۇنچنی-خن‌دان گز-گز.
هاردادیر آبی-بقا، چئشمئی-زمزم نچی‌دیر،
کؤوسرین آدین ائشیت، بادئی-ریحان گز-گز.
آلما فیروزنی، یاقوتو زبرجدن کئچ،
دورری-ناسوفته ندیر، ل'لی-بدخشان گز-گز.
آلمانام بیر پولا من بیر قوتو میرواریدی،
سنی تاری، تکه جوم، گؤوهری-رخشان گز-گز.
هر گؤزل تیری-نظر نسب آنده بیلمز یایه،
آشیق اؤلدورمه‌یه بیر گؤزلری قان-قان گز-گز.
نه بیلیر نازو نزاکت ندی هر گؤیچک اولان،
هوسنو خوش، خولقو گؤزل، بیر لی-خن‌دان گز-گز.
گئتدی شیرینو زولئیخا، اله گلمز لیلی،
ایندی بو عصرده کیم، آفتی دؤوران گز-گز.
مومکون اولماز بو وجاهتده گؤزل دونیاده،
روب'ی-مسکونی دولان، عالمی هر یان گز-گز.
تاپماسان دخی نباتی کیمی افسانه دئین،
علینه شم' گؤتور، گون کیمی یان-یان، گز-گز.

* * *

عشق جامین‌دان ایچن کیمسنه هوشیار اولماز،
نه بو دونیاده، قیامتده ده بیدار اولماز.
قورخو بیلمز، ائلمز شاهو گدادن پروا،
مست-مستانه گزر، کاغزو تومار اولماز.
بوتئی-هیجرده بولبول کیمی افغانه گلیر،
قئیس-بیچاره کیمی وسله خریدار اولماز.

ترک اندر لذتی-دونیانی، کئچر جانین-دان،
سیککنی داغ قیلار، طالبی-دینار اولماز.
گۆستور مئهر و وفا یارینه، گۆردوکجه جفا،
ذلتی فخر بیلر، زرره جه بیزار اولماز.
آلیشی شم، کیمی، اودلاشی پروانه کیمی،
جان وئری یاره، نباتی کیمی بیار اولماز.

* * *

ندن اول بوتی-پریوش بیر بو یانه گلمز،
مگر اول خرابه ائودن اوسانیب جزانه گلمز؟
نه قیلیم، ائدیم نه چاره او نیگاری-نازه نینه،
بویانیب جاهان سؤزون دن، اؤزو بیر ایانه گلمز.
باشینا دؤنوم، دولانیم، او بویون بلاسین آلیم،
نیه تورکی-چئنشمی-مستین اوخو بو نیشانه گلمز؟
دؤشنیب ابیر زولفون نه خوب آل یاناغین عذره،
نیه بس او قارغی ساچین اوزانیب دابانه گلمز؟
لبی-ل'لی-روهبخشین گله گر ترههوم اوسته،
دیریلیر بو خسته، بیللاه، دئمه کیم، بو جانه گلمز.
دئمه چوخ گۆزلدی لئیللا، نچی دیر اوزون زولئیخا،
بئله دیلبری فوسونکار دخی بو جاهانه گلمز.
من اونون قاداسین آلام، من اونون فداسی اوللام،
او ندیر کی، یوخدو سانی، او بو سؤزدو، سانه گلمز.
دئسه گونده اللی مین یول بو سؤزو اگر زیانیم،
گئنه دئر کی، بیر ده سؤیله، یورولوب امانه گلمز.
منی چوخ دا من' قیلما بو فغانو های-هؤدن،
اود ایچینه بس اوزرلیک نه قیلار، فغانه گلمز؟
چاغیرین حسین بالانی، اوخوسون بیر خوش کلامی،
اله بیر ده دخی، بیللاه، بئله خوش زمانه گلمز.
سنه دردی-هیجری یئکسر اندرم حکایه، اما،
قلم الده سیز-سیز یلدار کی، بو سؤز بیانه گلمز.
هانى بس، گۆرن نه اولدو، منی دردو غم توکتدی،
نیه گلمه دی، یوباندی، نه ائدیپ بهانه، گلمز؟

باسار ایت هایانا گئندی، هانی فیشقیریق سیداسی،
نه گلییدی خانچویانه کی، بو قیش موغانه گلمز؟
بو سؤزو بینمه سین قوی او رقیبی-نهسو مش'وم،
بئله ل'لو دورری-مکنون، ائله چال قابانه گلمز.
گوجینن دئیل، عزیزیم، بو شهابی-عشق دیر، عشق
کی، او برقی-نخ'لی-یمن هر اودون پیغانه گلمز.
قلمی-شیکسته قدله سؤزو رشکی-دورری-ناب ائتمه،
اله دخی بیر ده، بیللاه، بئله خوش فسانه گلمز.
کئچر ارشی-کیبریادن تفی-برقی-آهی-آشیق،
آلیشار، یانار و لاکین گۆزه بیر زیانه گلمز.
سری-کوی-یاره گئتمیش گئنه قان اوچون نباتی،
او بلالی آشیق ایندی باتیب آل قانه، گلمز

* * *

اولمادی مومکون ائدیم حالیمی جانانه عرض،
مور نه قیسم ائيله سین شاهی-سولئیمانه عرض.
تاب اولا گر آشیکه یار اوزون گؤرمه به،
شم'ه ائدر هر گئجه دردینی پروانه عرض.
صورتی-دیوار تک اولماسا گر لالو مهو،
دردین ائدر یارینا آشیقی-دیوانه عرض.
بادی-سبا، فسلی-گول گولشنه ائتسن خورام،
حالی-پیشانیم ائت سونبولو ریحانه عرض.
ش'شئی-آریزین آلدی گؤزومدن شوا،
قویمادی حالیم ائدیم اول مهی-تابانه عرض.
چاهی-مزللنده بند بیژن اولوب موستمند،
حالین اونون کیم انده روستمی-داستانه عرض؟
گردیشی-چرخ-فلک اولماسا کامیمجا گر،
دردی-دیلیم ائیلرم شاهی-خوراسانه عرض.
متلهی-شمسی-زوها، مزهری-نوری-هودا،
فخری-دیلی-مورتزا، منبعی-اورفانه عرض.
سهمی-شبی-تاردن اولما، نباتی، مخوف،
دادی-دیلین ائنگیلن سورئی-عمرانه عرض.

* * *

نیسبت سن'ائی شوخ، زولئخا اولا بیلمز،
بو ایشوده، بو قمزده لئلا اولا بیلمز.
آهویی-خوتن سندن آلیب طرزی-نیگاهی،
گولبرگی-لبین تک گولی-همرا اولا بیلمز.
ائمن گؤزونو نرگی سی-شهلايه برابر،
زولفی-سیهین تک شبی-یلدا اولا بیلمز.
جان نقدینه بیر بوسا کرم قیل، سنی تاری،
دخی دئمه "ال چک" کی، بو سئودا اولا بیلمز.
مندن سنه ایچز ائیلیمک اولسون گئجه-گوندوز،
سندن منه هئی ناز کی، هاشا اولا بیلمز.
بس کی، منی گؤرجک منه وحشی کیمی باخدین،
ایندی دخی مجنون منه همتا اولا بیلمز.
چوخ عشقه دوشن آشیقی-بیچارنی گؤردوم،
هئچ بیرى نباتی کیمی شئیدا اولا بیلمز.

* * *

سجدئی-هقق اولدو چون زومرئی-اینسانه فرض،
سجدئی اینسان اولوب جوملئی-ایمکانه فرض.
مونشیگی-امری-قزا هر کیمه یازمیش بیر ایش،
اولدو منی-آجیزه خیدمتی-جانانه فرض.
یوخدو دوا آشیکه دوختری-رزدن سووای،
اولموش ازلدن منه ساغرو پئیمانه فرض.
سانما اولا هر دیلی قابی لی-ل'لو گوهر،
کؤوه ری-شهباز اولوب افسری-سلطاننه فرض.
هر کیمه دوشمز انده مدهی-شاهی-لافتا،
وسفی-گولوستان اولوب بولبولی-خوشخانه فرض.
وامیقی-شئیدا گرک تا بيله ازرا ندیر،
تؤوفی-بوت ائتمک اولوب راهیبو رهبانه فرض.

لسا نباتى اگر ھەمدى-انفاسى-سۈيە،
وسىقى اولور بېگومان مورغى-سولئىمانە فرض.

* * *

اول زامان من اندرم زۇوق ايله بو جان دان ھرز
كى، يىتىپ وسلە، ائدم صحىتى-جانان دان ھرز.
گۇرچك او نووگولو، كۇنلوم گولى-خندانە دۇنر،
نئجە كيم، بولبول اندر ترفى-گولۇستان دان ھرز.
مورغى-دىل مسكنى اول زولفى-چلپيا اولانى،
غم يىتمز دخى، اندر حالى-پريشان دان ھرز.
قويما خالى قالا كۇنلوم غمى-عشقين دن كيم،
عادىتمدير، اندرم من دىلى-سوزان دان ھرز.
لوتف قيل، سينمى قيل بير ھدفى-تيرى-جفا،
كۇنلوم ايستر اندە بير ناوكى-موژگان دان ھرز.
وئر سفا كۇنلومە، تۇك سئىلى-سىريشكىم گۇزدن،
من ھميشە اندرم بو دورى-قلتان دان ھرز.
غم يوكون چكەمەيە مجنون كيمى سىرمست گرک
كى، اندر قۇنچە كيمى چاكى-گيريپان دان ھرز.
تنگ اولور روى-زمين رزم گونو نامردە،
مرد اندر شير كيمى ارسئىي-ميدان دان ھرز.
اول گولى-تازە نيقابىن، نولار، اوزدن گۇتورە،
يئتە پروانەيە تا شم'ى-شبيستان دان ھرز.
گۇرسم اول قامتى-مؤوزونو، ايتيررم اۇزومو،
بۇيلە كيم، قومرو اندر سروى-خورامان دان ھرز.
دخى بون دان بئلە چوخ ائيلمىرم مئىلى-ويسال،
ائيلمىرم من دە نباتى كيمى ھيجران دان ھرز.

* * *

دردى-ديليم ائيلمىرم درگهى-سلطانە عرض،
گر دوشە فورست ائديم حاليمى جانانە عرض.
مچلىسى-جمشىدە كيم يول وئرە ھر موفلىسى،
زررە نە قيسم ائيلەسين مئھرى-ديرخشانە عرض.
چارە اولور درديمە اول بوتى-بيمئھردن،
ائيلييە بيلسين اگر مور سولئىمانە عرض.
من دە ايان ائيلمىرم يارە نيھان سيرييمى،
شم'ە اگر ائيلەسە درديمى پروانە عرض.
فسلى-باھار اولدو، بس بولبولى-شئيدا ھانى؟
دردو غمىن ائيلەسين قۇنچئىي-خندانە عرض.
فاش اندە بيلمىم اگر درديمى سلطانيە،
يوخدو غمىم كيم اندر ساقىو پئيمانە عرض.
ل'لى-لبين ھسرتى چيخماسا جانان دان اگر،
بيل كى، نباتى اندر قاديرى-مننانە عرض.

* * *

توتدوم گئنه خوش ھنگيله مئىخاننى، مئىخاننى،
ساقى، آماندير، دورما، وئر پئيماننى، پئيماننى!
جامى بولورى آل الە، سال چرخى-دونه ولولە،
تييارو پرکار ائتگين ديواننى، ديواننى.
گلدى باھارى-جانفزا، ائى ريندى-مستو موبتەلا،

مستانه دستى قىل كرم شوكرانى، شوكرانى.
موتريب هزين آواز ايله، دمساز اولوب بو ساز ايله،
توركانه بيدار ائيلمه همخانى، همخانى.
ساقى، ندير بو مول بئله، بو جم'ى-مسته بير بئله
چك، داشى، تۆك بو مچ ليسه خومخانى، خومخانى.
بو بزمى-خاسى-اونس دور، آرامگاهى-قودس دور،
آچ قاپىنى، سال يازيا بيگاننى، بيگاننى.
تا آشيانى-مورغى-ديل اولموش او زولفى-انبرين،
بايقو كيمى مسكن توتوب ويراننى، ويراننى.
ساقى، چيراغى رۇوشن ائت، بو بزمى رشكى-گولشن ائت،
گرم ائيله رقىسى-حالتە پرواننى، پرواننى.
ائى هودهودى-خوشبالو پر، اوششاقه سنسن نامبر،
ياد ائيله دى كۇنلوم گئنه جاناننى، جاناننى.
ائى بولبولى-شيرينزيان، وئى توتىگى-خوشداسيتان،
ائندىن موقابيل شككره افساننى، افساننى.
من دوستو دوشمن بيلممن، شئىخو برهمن بيلممن،
ترجيه وئرممن ك'به دن بوتخاننى، بوتخاننى.
بيلمم گولو خار هانسى دير، يا مستو هوشيار هانسى دير،
ديوانه دن فرق ائتممن فرضاننى، فرضاننى.

سررافه وئر جار ائيله سين، شاهى خبردار ائيله سين،
آلسين مگر بو گووهرى-يئك داننى، يئك داننى.
مسجيدلرى وئر زاهيده، قوى خانگاهى عابده،
گل، سن، نباتى مسكن ائت مئىخاننى، مئىخاننى.
* * *

چوخ دولانديم كيم، گوروم اول چئشمى-جادولر كيمى،
گورمديم، سنير ائلديم دونيانى هيندولار كيمى.
بختى-ناسازيم منى تا ائتدى كويين دن جودا، -
دادو فرياد ائيلرم چؤللرده بوبولر كيمى.
گنج مخفى اولدوغون تا بيلميشم زولفونده دير،
اولموشام ويرانه لر سلطانى بايقولار كيمى.
سن سيز، ائى مهتل'تو شككر-لبو هورى-ليقا،
تلخ اولوب آبى-نيات آغزيمدا آغولر كيمى.
مؤهنتى-هيچرينده اوئومر باشه گلدى، ائى سنم،
هئيف كيم، قول سالماديم بوينونا كنيسولر كيمى.
بايسى-ايجادى-عالم تا كى، بيلديم عشق ايميش،
ذكرى "هو-هو" ائيلرم هر لهزه ياهولر كيمى.
تا مگر وئرسين نباتى بويى-زولفون دن خبر،
هر طرف جؤولان اندر سهراده آهولر كيمى.

* * *

آه كى، گوردوم گئنه بير بوتى-مهئيكرى،
مو-كمرو قۇنچلب، گولروخو شوخ-منزرى.
بير سنمى شوخو شنگ، سيم-برو لالرنگ،
زولفى-سياهين گورن ناره ياخار انبرى.
نافئى-آهويى-چين سنده دير، ائى نازنهين،
بady-سبا تك ايس ائتمه منى سرسرى.
گئندى عليم دن، اينان، ساقى، آمان دير، آمان،
باغريمى قان ائيلمه، وئر منه اول ساغرى!
هيكلى-جان دير بوس اؤز هيرزى-يمانى كيمى،

سانما كى، افسانه دىر، هيفز ائله بو گۆوهري.
 كۆنلومون آيينه سى زنگى-غم آلميش گئنه،
 دور، سنى تارى، گتير نوسخنى-ايسگندرى.
 پرده اوزون دن اگر سالسا منيم ديلبريم،
 ترك قىلار بوت پرست بوتكدنى-آذرى.
 جامى-مئى-عشق دن دايم اولور بينسىب،
 اولمايا تا آشيقين مشقى روخى-ديلبرى.
 مات قالير موتتسيل باديئى-تيهده،
 اولمايا تا ساليكىن خيزر كيمى رهبرى.
 كاغزى-زر ككش گتير، وئر منه زرين قلم،
 تا كى، من اينشا قيلم عشقه بو مهزرى.
 چونكى تامام ائيلدم من بو تربخانى،
 حاضر ائدين سيز او دم مانىگى-سورتگرى.
 اوندا منيم شكلىمى، صورتى-ديلدارىمى،
 نقش انده بو سفهده، شاد انده بو كافرى.
 گتدى نباتى اؤزو، قالدى سؤزو يادىگار،
 آشيق اولانلار گزر، آختارى بو دفتري.

* * *

بؤيله جلالد اولماز اول مستانه جادولر كيمى،
 ايچمك ايستر آشيقين قانين شيرين سولر كيمى.
 گبرو ترسانى دئيرلر بيمورووت خلق ارا،
 حق بيلير اينساف سيز اولماز بو مهرولر كيمى.
 رازى-پونهانيم منيم بو اشكى-قماز ائدى فاش،
 اوندان اؤترو بس گؤزوم دن دوشدو بدگولر كيمى.
 سينئى-سوزانيمى تا توتدو عشقين آشان،
 ياندى جانيم هر زامان مجمرده خوشبولر كيمى.
 تا اولوب دور خاطریم، ائى گول، خيالىن مسكنى،
 دوشموشم بير درده كيم، اينجلميشم مولر كيمى.
 گر سوروشسان حاليمى، لوتف ايله، ائى نامنهربان،
 ناله چكمك دير ايشيم هيچرينده قارغولر كيمى.
 سن كى، يانديردين منى، گؤردوم، نباتى، آقبت
 باشينى ميدان ارا دوشموش قزلگولر كيمى.

* * *

اولدو كۆنلوم گئنه بير زولفى-چليپا دلى سى،
 دوشدو زنجيره نه خوش يئرده بو سئودا دلى سى.
 اورو اوريان، باشاچيق اوز چئويريب سهرابه،
 قويدو مجنونو يارى يولدا بو سهر دلى سى.
 آشيقى-سوخته دير، بولبولى-شئيدا كى، دئييل
 كى، اولوب دور دئيه سن بير گولى-همرا دلى سى.
 "ربى-ارنى" - دئيه نين ذكرى دؤنوب موسايه،
 دشتى يمنده اولوب نورى-تجللا دلى سى.
 چوخلارى مست قىليب ساقىگى-مئيخانئى-عشق،
 گؤرمه دى كيمسه منيم تك بئله روسوا دلى سى.
 دئمه فرهاد ايله مجنون دلى دير، بير برى باخ،
 بيرى شيرين دلى سى دير، بيرى لئيلا دلى سى.
 كونجى-وهدتده تباہ عزيز اؤمرؤم، هئيف!
 اولمادى يار منه بير بوتى-زيبا دلى سى.
 خوشلاييب دير گؤره سن هانسى مزارىستانى،

دئىين اول زاهىده، ائى بير كۆكه هلو دلىسى.
گول آياغىندا سحر واختى يىخىلمىشديم مست،
بىرى سىسلندى كى، ائى بو گولى-رُنا دلىسى!
بىر آيىل، گۆر كى، نباتى نئجه اۋوراد ائىلر،
نه ياتىيسان بئله، ائى بير گۆزو شەلا دلىسى؟

* * *

آمان-آمان منى بير زولفى-يار ياندىردى!
گۆرون منى نئجه بو زهرمار ياندىردى!
چكىب هاراي، قىلىب نۆوهه ائىلرم فرىاد،
نه گۆزلوسوز، منى بير گول'وزار ياندىردى!
قىلىب كىاب منى، چكدى شىشه هر سات،
تۆكوب گۆزوم ياشىنى، زار-زار ياندىردى.
نئجه دئىيم كى، منى ياندىرىپ نه قابتده،
مجوس آلسو كىمى تۆكدو خار ياندىردى.
او جادو گۆز، سنه قورىان، منى بو حاله سالىپ،
سنه گومان كى، منى روزىگار ياندىردى؟
خزان اولاندا، دئىيرلر شجر تۆكر برگىن،
قزانى گۆر كى، منى نووباھار ياندىردى.
نه جامى-وسل ايچىپ، نه گولى-موراد درىب،
ابىس-ابىس منى رنجى-خومار ياندىردى.
نباتى، ائتمه شىكايت كى، اود توتوب ياندىم،
او بىنوانى دا چوخ آشىكار ياندىردى.

* * *

گلدى بير شوخ گئنه يانما گۆيچك-گۆيچك،
ووردو بير تيغى-جفا جانما گۆيچك-گۆيچك.
لاله روخسارىن ائدىب خونى-دلىمىدن گولگون،
بوياىدى اللرىنى قانما گۆيچك-گۆيچك.
پاره-پاره جىرىم شىشه چكىب ائتدى كىاب،
دىكدى گۆز دىدئى-گىريانىما گۆيچك-گۆيچك.
هئىف كى، اولمادى بو آشيقه بير جانى يانان،
دئيه بير دردىمى جانانىما گۆيچك-گۆيچك.
پناه الله! - دئىيب، قهر و غضب دن يوما گۆز،
ائده بير عرضىمى سلطانما گۆيچك-گۆيچك.
تا كى، پروانه كىمى شؤوق ايله بو جانى فدا،
ائدىم اول شم'ى-شبوستانما گۆيچك-گۆيچك؟
اولو، يارب، گۆره سن بير گئجه اول والىگى-مىسر
گله بو كولبئى-اهزانما گۆيچك-گۆيچك.
وار اومىدىم كى، قلم اهلى جاوان اوغلانلار
يازالار بو سۆزو ديوانما گۆيچك-گۆيچك.
غم يئمز دخی نباتى كىمى، اول شاهى-جاھان
باسا بير مۇھرونو فرمانما گۆيچك-گۆيچك.

* * *

ائى گۆزوم، ياتما دخی، گل دخی بيدار اول-اول،
خابى-قفلتدن اويان، بير گئجه بيدار اول-اول.
بو قدر قۇنچه كىمى پردهده قالدىن بس دىر،
بىر زامان هم آچىلىپ شاھىدى-بازار اول-اول.
باشلا ضولمت يولونو، آبى-حياتى آختار،

يولا دوش، باخما دالی، گنت، يئری، رهوار اول-اول.
 "لنترانی" بیر عجب سؤزدو، اگر آشيقسن،
 منه باخ، توره یوگور، طالبی-دیدار اول-اول.
 سال اسانی یئره، ن'لئینی آياغین دان آت،
 یئته سن تا کی، تجلایه سبوکبار اول-اول.
 توتاسان تا کی، مسیها کیمی گوی لرده مقام،
 حقى توت، خلقى اونوت، زیبی-سری-دار اول-اول.
 اللى ایلده بو قدر مسجیده گنتدین گلدین،
 اوغلون اؤلسون، نه یاتیبسان، دخی بیزار اول-اول.
 شککو سهوی گؤتور، وسواسی چیخارت کؤنلوندن،
 قابی لی-مغفیرتی-قادیری قفقار اول-اول.
 قیل تاماشا، موغو موغزادوو ترسالره باخ،
 مستو مدهوش قالیب، صورتی-دیوار اول-اول.
 حقى تاپماقدی اگر متلین، ائی بیر بئله زاد،
 داخلی لی-هلقیتی-رین دانی-قده خار اول-اول.
 بو قدر گوشئی-مئهرابه سیغیندین بس دیر،
 بیر ده مئخانه یه گل، فایزی-انوار اول-اول.
 عشقی، آشیق لیگی من' ائيلمه، زاهید، بیللاه،
 عقلینی باشینا بیغ، آشیقی-بیر یار اول-اول.
 دؤوره گلدیکجه قده، سن دخی بیر جام آل ایچ،
 "پوف" دئ ایمانه، بلی سن دخی خوممار اول-اول.
 منزلیم کوپ دیبی، اما کی، وئرن یوخدو منه،
 ائی نباتی، بو عجب حاله خبردار اول-اول.

* * *

دوشه لی عشقه خارو زار اولدوم،
 شم' تک دودی-آهه یار اولدوم،
 یاندریب خیرقنی، ریدانی تامام،
 شئیخ سن' انه ننگو آر اولدوم.
 دئدی لر آدیمی خراباتی،
 خلقه بیر کوفری-آشیکار اولدوم.
 تنگه گندی منی ملامت لر،
 ساکینی-دشتو کوهسار اولدوم.
 دردی-هیجرانه تاپمادیم چاره،
 کونجی-وهتده برقرار اولدوم.
 ائیلدیم مالو دؤولتی بیر-پوست،
 نه عجب شاهی-تاجیدار اولدوم!
 چون نباتی اونوتدو دونیانی،
 من ده بو خلق دن کنار اولدوم.

* * *

گؤره سن من نیه، یارب، بئله نالان اولدوم؟
 قلت ائتدیم کی، سنه والئهو حئیران اولدوم!
 اودا یاخدین منی-بیچارنی پروانه کیمی،
 آجیغین گلدی مگر آشیقی-اینسان اولدوم؟
 سودو سرمایمی مجمو' علیم دن آلدین،
 نیه کیم، زاهید اولوب مسجیده دربان اولدوم.
 شئیخ سن' ان کیمی بوینوما سالدیم زوننار،
 ایندی گل، گؤر کی، کلیسالره رهبان اولدوم.
 ائتدیم اول دیلبری-ترسایه بو گون بیر سجده،

ايندى بيلديم كى، يقين من ده موسلمان اولدوم.
ليلهلولهمد كى، من كوفرده بيلديم يمان،
گلدیم يمانه، نه هاسيل كى، پشيمان اولدوم.
گل، نباتى، دولانيم باشينا، به-به، نه گۇزل!
جان وئريب ياره، وفا راهينه قوربان اولدوم.

* * *

مستو سرخوش بير بوتى-هررافى گۇزلر گۇزلىرىم،
ابره بئله، بير قبا زربافى گۇزلر گۇزلىرىم.
خاطریم ایستر اولاسیرر-”انلهق” مزهرى،
كلئى-دار عذره بير جولافى گۇزلر گۇزلىرىم.
دوردنوشم، ريندلرتك كاسه سين ايچمك ايشيم،
ايندى اما شيشه دن بير سافى گۇزلر گۇزلىرىم.
كوفرى-زولفون شرحينى يازماقدا آجيز قالميشام،
اوقدئى-موشكولدو، بير كششافى گۇزلر گۇزلىرىم.
راه موشكول، رهنوما يوخ، خيزر قايب، من قريپ،
رحمى چوخ بير صاحبى-التافى گۇزلر گۇزلىرىم.
بيكسو بيمار دوشمنلر كسيب اطرافيمى،
بير شهى-خونخار، بير سييافى گۇزلر گۇزلىرىم.
روزو شب دريايى-ژرفى-فيكره قوواس اولموشام،
اختاريپ بير گؤوهري-شفافى گۇزلر گۇزلىرىم.
آفيتابى-آريزين مين يولدان آرتيق گؤرموشم،
م’دنى-موشكى-خوتن بير نافي گۇزلر گۇزلىرىم.
تؤكموشم ميدانه دوررو، گؤوهري تلل ائتميشم،
بير عجب صاحب-نظر سربافى گۇزلر گۇزلىرىم.
لوهشللا، مردى-ابله، آشيقى-شئيدايه باخ،
موشترى يانيمدا من، اطرافى گۇزلر گۇزلىرىم.
وورموشام آنباره آريا-بوغدانى بيهددو حصر،
بير سلمخور، بير ده بير اللافى گۇزلر گۇزلىرىم.
يوز يوك ابريشم چووالى پنبه باردانى كيمى،
تؤكموشم بازاره، بير شربافى گۇزلر گۇزلىرىم.
قابىلى-زىللى-هوما ائتمم سري-اوريانيمى،
همدمى-ويرانه بير ختتافى گۇزلر گۇزلىرىم.
باغى-جنت دير يئرين، زاهيد، خوشا احوالينا!
من كى، اهلى-دوزخم، ا’رافى گۇزلر گۇزلىرىم.
بندئى-پيرى-موغانم، منزليم دئيرى-موغان،
بير برهمن سوفىگى-سووافى گۇزلر گۇزلىرىم.
گومرهى-تيهى زلالم، قرقى-بهرى-م’سيت
بير موسرريف آريفى-اررافى گۇزلر گۇزلىرىم.
گلميشم مولكى-ادمردن شهرى-ايمكان سئيرينه،
زادى-راهيم كمدى، بير زيبافى گۇزلر گۇزلىرىم.
آه نباتى آدينى، گاه خانچوبانى سؤيلهين،
بير كوروغلو و’ز، بير گزافى گۇزلر گۇزلىرىم.

* * *

يول بوسوب، بير ديلبرى-ايبارى گۇزلر گۇزلىرىم.
شوڭ كامان، بير گۇزلىرى خونخارى گۇزلر گۇزلىرىم.
بير بوتى-سيمين بدن، بير ديلبرى-شيرينسوخن،
بير فوسونكار ماهى-خوشگوفتارى گۇزلر گۇزلىرىم.
بير ملك-منزر، وفا-گوستر، نيگارى-نازه نين،

بىر مۇتتەر زولف، بىر اتتارى گۇزىلر گۇزىلر.
 خايطرى-محزونىمى شادائىلەسىن غەمدىن، مگر،
 بىر شىكرىل، يارى-گولروخسارى گۇزىلر گۇزىلر.
 ھاشىللاھ، تۇوبىكارم، مەن ھارا، مەسجىد ھارا؟
 رىندى-مىستىم، خائىئى-خوممارى گۇزىلر گۇزىلر.
 تا مگر تەسخىر ئىدىم شول شوخى بىر جادو ايلن،
 آختارىب بىر نائىئى-تاتارى گۇزىلر گۇزىلر.
 چاھى-بايىل، مىسكىنى-ھاروتو مارتو ھاردايىر؟
 ضولمتى-ھىجراندا بىر سەھارى گۇزىلر گۇزىلر.
 وسىلە چاتماز ھىچ آشىق، تا كى، جاندا كىچمەسىن،
 توتوموشام جان الدە، بىر دىلدارى گۇزىلر گۇزىلر.
 سالىمىشام بەرى-فنادە لىنگرى-صىرو سىبات،
 مۇتتەسىل بىر گۇۋەھرى-شەھارى گۇزىلر گۇزىلر.
 كۇنلومون آيىنەسى زىنگى-كودورت باغلامىش،
 گۇشنىئى-وھىندە بىر گولزارى گۇزىلر گۇزىلر.
 ھەر كىچە بىدار اوتورماق وچەى اوندادىر مودام،
 اشكى-خونىن، آھى-آتشارى گۇزىلر گۇزىلر.
 قارت ئايلر اۋمرو ھەر بىدرە دەردى سۇيلىمىك،
 غەم يوكون آچماغە بىر قىمخارى گۇزىلر گۇزىلر.
 ھاىى-ھويى-خلىق بىزارائىلەدى جاندا مەنى،
 آشىقى-دىوانە تىك داغلارى گۇزىلر گۇزىلر.
 دوردنوشى-خافىظم، رىندانە م'نا سۇيلىرم،
 اوشىتەيىندە بادئىئى-خوللارى گۇزىلر گۇزىلر.
 باغرىمى قانائىلەدى بو گۇشنىئى-تىنگى-قىفس،
 بولبولى-شئىدا كىمى باغلارى گۇزىلر گۇزىلر.
 ھەر نە ئىتدەم مورغى-بختى رام ئىدىم، رام اولمادى،
 "ھو" چكىب، بىر شەھىرى-شونقارى گۇزىلر گۇزىلر.
 مستو مەھوشائىلەيىب چوخدان مەنى بىر خىرقىوش،
 گۇز دىكىب، بىر ساغرى-سەرشارى گۇزىلر گۇزىلر.
 بىر شاھنشاهى-بولندختىر، خىدىوى-بەرو بىر،
 بىر قىزىغر-ھەملە، بىر سىردارى گۇزىلر گۇزىلر.
 مۇختەسەر، ئىدىر، نىباتى، بىر سۇزو چوخ چىنىمە،
 سۇيىلە بىر يول حىدرى-كىررى گۇزىلر گۇزىلر.

* * *

بىر كۇنول كىم، اولادىم روخى-جانان ايلە جەم،
 اولماز اول بىر دەخى ترفى-گولۇستان ايلە جەم.
 مەنى مەنىدىن، سىزى تارى كى، اگر مەن' اندەسىز،
 كى، مەنىم كۇنلوم اولور جەم كىمى بو قان ايلە جەم.
 داغىت، افشانائىلە اول تورئىئى-انبرشىكىنى،
 تا كى، اولسون كۇنول او زولفى-پرىشان ايلە جەم.
 بىر كۇنول كىم، اولادىم قۇنچە-لەيىن مەفتونو،
 اولومو بىر دە مگر بادئىئى-رىحان ايلە جەم؟
 كۈنچى-وھىندە كۇنول شەم'ىنە اولدوم قانئى،
 شەم'ى-دىل اولماز ايمىش شەم'ى-شىبستان ايلە جەم.
 بولبولى-تابى-خزان-دەدە كىمى گولشەندە،
 كۇنلومو ئايمىشەم تەب'ى-قىلخان ايلە جەم.
 كىلىكى-ئەندى تۇكرىم كاغزە شەدى-شىكرى،
 دوررى-نەزمى ئىدىم گۇۋەھرى-قىلتان ايلە جەم.
 داغىلان خەستە كۇنول شىشەسىنىن پارەلەين

ريزه-ريزه ائلرم سېھئىي-سويھان ايله جمع.
يوسىقى-ميسر كىمى ت'ئىي-ايخوانى-حسود،
ائىدىلر خاطرېمى مۇھنتى-زىندان ايله جمع.
سېرن ھلل اولو ھر اوقدئىي-موشكول، بېللاھ،
لذتى-وسل اولور زحمتى-ھيجران ايله جمع.
يارى توت، قئىرى اونوت سن دە، گۇزوم، مېچون تىك،
مومكون اولماز اول بېر جان ايكي جانان ايله جمع.
توشئىي-راھى-فنا ائتمەيە ھر خارو خسىن،
ائىدرم بادىئىي-عشقده موزكان ايله جمع.
ھارداسان، ھاردا قالپيسان گئنه، ائى شورى-جونون،
آھ، اولدوم، گئنه بو اقلى-گيران جان ايله جمع.
چارە قيل دردىمە، ساقى، منە بېر جام، آمان!
اولسا، كۇنلوم اولاجاق ديدئىي-گيران ايله جمع.
مرھبا، دىلبىرى-تنناز نە خوب ائىدى، گۇرون،
كۇكسومون يارەسىنى ناوكى-پئىكان ايله جمع.
ائى كۇنول، ائىلە دخى زۇھدو ربادن پھرىز،
گل، نباتى كىمى اول، ھلقئىي-رىندان ايله جمع.

* * *

نە مدت دېر منى-بېچارە، يارب، يارسىز قالدىم،
پوزولدو رۇونقىم، داغىلدى ائو، پركارسىز قالدىم.
كىمە ايزھار ائىدىم دردىم، ھانى بېر محرمى-اسرار؟
غمىم چوخ، قىمكوسارىم يوخ، عجب قىمخارسىز قالدىم!
دېرىغا، بىلمىدىم قدرىن من اول يارى-وفادارىن!
اجايىب سخت-جانم، يارسىز من آرسىز قالدىم؟
غمى-ھيجرانە ياندىردىن منى، ائى چرخى-دون، بس دېر!
رحىم ايسمىنە اللھىن دئىيم ايقارسىز قالدىم.
نباتى، توبە قيل، ايمانە گل، افسانە دانىشما،
نولا بېر يول دئىسن كىم، يا على، من يارسىز قالدىم.

* * *

بس كى، بو اوزدنى راقىلار ايله يولداش اولدوم،
شېرىتى-قند ايكن شېرىئىي-خاشخاش اولدوم.
او ملك-منزىرە آشوفتوو حئيران اولانى،
سگى-شېبگىرد كىمى ديدئىي-خىففاش اولدوم.
اھرىمن تىك نئچە يول عشق بوساتىن يىغدىم،
گئنه فرمانى-سولئيمان ايله فرراش اولدوم.
اىستىدىم تا كى، اولام ل'لى-لبىن سىررافى،
عشق بېچىزى اولوب قىزلارا بئشداش اولدوم.
جانو دىل وئردى نباتى سىنە، دخى نىي وار؟
دئمە، بېللاھ كى، عجب آشىقى-قىللاش اولدوم.

* * *

دېكمىش گۇز راھە، بېر جىللادى گۇزلر گۇزلرىم،
دامە دوشموش سئىد تىك سىيادى گۇزلر گۇزلرىم.
يوخسا دئرسىز زاھىدىم من، اولموشام مسجىد-نىشىن،
اول سىنمىدن اۇترو بو بربادى گۇزلر گۇزلرىم.
بىسوتون داغىن گئىدىب گىزمك دئىيل منزوروموز،
نقىشى-شېرىن تىك ھامان فرھادى گۇزلر گۇزلرىم.
تا ائىدىب عكسى-جمالىن سىنمى لۇوھى-خىيال،

شئشدرى-حيرتده بير نررادى گۇزلىر گۇزلىرىم.
برقى-عشقين آتشى-سوزانه ياخمىش باغرىمى،
ياش تۇكندە دجلئى-بغدادى گۇزلىر گۇزلىرىم.
مكتبى-عشق ايچره تا ائتسين منى كاميل ايار،
اولموشام پابسته، بير اوستادى گۇزلىر گۇزلىرىم.
قويماييم تا اوندان اۇزگه كيمسه بو ويرانهده،
روزو شب بير خاطرى-ناشادى گۇزلىر گۇزلىرىم.
پرتووى-مئهرى-روخوندىن تا كى، بيلسين بير نيشان،
هر طرف سئيران ائديپ، هر زادى گۇزلىر گۇزلىرىم.
جولئى-قور'ان-كيتابى ائيلمىكدىن الورق،
اۇزگه متلب يوخ، همين بير آدى گۇزلىر گۇزلىرىم.
ياخشى سۇزلىر چوخ دئمىشلىر گرچى آشيقلىر، ولى،
هامىدان يئى من بو خوش افرادى گۇزلىر گۇزلىرىم.
مهمىلى-ليلى، نباتى، اولدو گۇزدن ناپديد،
من نه مجنونم كى، بو اۇوتادى گۇزلىر گۇزلىرىم.

* * *

او گونش-آريزه حئيران اولانى، زار اولوبام،
اقلو هوشوم داغىلىپ، صورتى-ديوار اولوبام.
عشقى-بيباك ائلهدى پردئى-ناموسومو چاك،
ذكرى بد، آدى يامان، خالق اوزونه خار اولوبام.
منى گۇرچك، دئيه سن، جين ائشىديپ "بىسمىلا"،
زاهيدىن پيس گۇزونه بير چاليجى مار اولوبام.
تا بيليم بلكه، مگر، اول سنمىن م'واسين،
گاه مئىخانهيه، گاه مسجيد سىيار اولوبام.
سن گئت اۇز كارينا، ائى زاهيدى-بدكيش كى، من
طالبى-جامى-جمعو بادئى-گولنار اولوبام.
بول'جب درده منى سالمىش او ياغى گۇزلىر،
گاه ديوانوو، گاه مستو، گاه هوشيار اولوبام.
ساقى، گل جانيمى آل، وئر منه بير جام، آمان!
يانمىشام، تشنئى-بير ساغرى-سرشار اولوبام،
تا نباتى اولوب اول نؤوگوله آشيق، بىللاه،
من ده همئالئى-بير بولبولى-گولزار اولوبام.

* * *

جانه اود ووردوم اوزوم، پروانهلردن كوسموشم،
تا كى، مجنون اولموشام، ديوانهلردن كوسموشم.
بير قلىت سۇزدور كى، دئرلىر، گنج اولور ويرانهده،
گنج يوخ، ويرانه چوخ، ويرانهلردن كوسموشم.
هاسيلىم اولدو تهرزوبدىن ندامت توشهسى،
ايندى اول باش آغرىدان افسانهلردن كوسموشم.
من ائشيتديم اول گولون مئىخانهلردىر منزلى،
اصلى گۇردوم يوخ، گليب مئىخانهلردن كوسموشم.
خانىمانيمدان منى سالدى نباتى دريدر،
اقله باخ، مجنون كيمى بيگانهلردن كوسموشم!

* * *

كىمدير او سىلسيلىئى-عشقه گيرفتار اولسون،
تا كى، كئيفيتى-مجنونا خبردار اولسون؟
جنتين هورو قوسورو سنين اولسون، زاهيد،

وسقى سۆيلىمە، قولى دوستى مەنە يار اولسون.
پرو بالىنە دىن آشىقى-بىچارەلەرنى،
گۈروم ئۇدون ئاشىيە چىخماق اونا آر اولسون!
او پرى-چۇھرە كى، دايم مەنى بىمار اىستىر،
تارىدان اىستىمىشم بىر دە او بىمار اولسون.
نە دعا دىر ائلدىن يارە، نىباتى، بىر اوتان،
رسم دىر آشىق اولان گۇزدە گرگ خار اولسون.

* * *

سەنسەن گەنە بو تورى-دىلى نورى-نار ائدن،
سەنسەن گەنە بو خانچوۋانى مستى-يار ائدن.
سەنسەن گەنە بو قۇنچەلرە رنگو بو وئرن،
سەنسەن گەنە بو گولشەنى رشكى-باھار ائدن.
سەنسەن گەنە بو جانىمە موژگان اوخون اتان،
سەنسەن گەنە بو كۇنلوم ئوپن تارو مار ائدن.
سەنسەن گەنە بو آجىزى ديوانە ائىلەين،
سەنسەن گەنە مەنى ائىل-اولوسدان كنار ائدن.
سەنسەن گەنە بو سەنئىيى-سوزانە اود سالان،
سەنسەن گەنە مەنى گودازە قويوب داغىدار ائدن.
سەنسەن گەنە او ناكس ائىلە ھەمقىرن اولان،
سەنسەن گەنە بو بىكەسى گىريانو زار ائدن.
سەنسەن گەنە رقىب ائىلە ھەمدوش اولوب دوران،
سەنسەن گەنە بو جانىمى مجروھو خار ائدن.
سەنسەن گەنە نىقاب توتوب، گىزلىنىپ كەچن،
سەنسەن مەنە بو بىر نظرى زھرىمار ائدن.
چوخلار سەنە فەرىپ وئرىپ آشىقمە دئىير،
اولماز سەنە نىباتى كىمى جان نىسار ائدن.

* * *

گەنە آشوفتەنئىيى-بىر نرگىسى-شەھلايمەن،
اوندان اۋترو بئىلە آلودئىيى-سەھلايمەن.
اولموشام بىر سەنمى-لالروخون موشتاقى،
بو سەبەدن دلى تەك بادىيە پئىمايمەن.
ائىدىگىم شامو سحر نالوو زارىن سەبىي،
بودو كىمى، سەستىيى-بىر زولفو چلىپايمەن.
دئىمە كىم، نئىچون اولويسان بئىلە بىمارو ضەيف،
آشىقى-قەمزىيى-بىر شوخو دىلارايىمەن.
نە دئىيرسەن گەنە، ائى جاھىلى-افسوردەمزا،
كوللى-عالم بىلى كى، طالبى-مىنايمەن.
اولموشام خىزر سەيفت پەردئىيى-ايخفادە نىھان،
گەنە بو عالم آرا گون كىمى پئىدايمەن.
چوخ دا گۇستەرمە مەنە بۇيلە زەين كىسەسەينى،
بو تورو اۋزگەيە قور، بچچئىيى-انقايمەن.
مەندە وار بىر كىمى دورو گوھر انبارى،
يوخسا بىمايە سائىرسان مەنى، دريايمەن.
ائىتمىشم سوزنىمى رىشتئىيى-مەرىمەن دور،
مەنمىشم تۇوسنى-گەردونە، مەسەھلايمەن.
مۇجىزاتى-ھەمە پىغمبەر اولوب مەندە ايان،
بىلمەك اولماز مەنى، بىر سەيرى-ھوۋئىدايمەن.
اىستەسەن كىم، بىلەسەن كىمدى بو اىنشانى قىلان،

گزرگزم، قانيچىچى دوختى-ترسايم من.
هله گۇر بسىدى، نىباتى، نه انلھق دىر بو؟
دخى بير يول دنگينن واهيدو يئكتايم من.

* * *

ائى قلندر، منى اۇلدوردو بو افىون، افىون،
سنى تارى، منە وئر بير بئله م'جون م'جون.
نش'هسى يوخدو بو بنگين منى، الله، الله،
بىزى، مل'ون ائلهدى گۇر نئجه مغيون، مغيون!
سؤيله فرھاده كى، گلدی گئنه شيرين، شيرين،
سم'يمه يئتدى گئنه سئيهئى-گولگون، گولگون.
قالدى كؤكسومده بوتون بو آجى آلمان، آلمان،
دور گتير قاچلا يئيك بير-ايكى قاوون، قاوون.
تزه دن گلدی گئنه باشيما سئودا-سئودا،
خائىي-اقلی گئنه ائيلهدى وارون، وارون.
شوكرليللاه كى، دولاندى گئنه دؤوران-دؤوران،
اولدو كاميمجا گئنه گرديشى-گردون، گردون.
مستو مستانه گزر بزمده ساقى، ساقى،
بئيتول-اهزانيم اولوب مچلىسى-هارون، هارون.
ائو يىخان، وئر منە بير ساغرى-راوق، راوق،
ائيله بير جام ايله بو موفلىسى قارون، قارون.
الله، الله، بو قدو قامته اهسن، اهسن!
گولى-همرادى بو، يا چؤهرئى-گولگون، گولگون.
نه دئيم، گوزدو بو، يا نرگىسى-شهلا، شهلا؟
قوى گوروم قۇنچهدى بو، يا لىبى-مئيكون، مئيكون؟
قاشلارين قۇوسى-قوزته، ناوكى-موژگان، وه، وه!
خالى-سبزين دىر ائدن آدمى افسون، افسون.
هلقئى-ل'لدى، يا سىبى-زنخ، يا چهى-چه،
دوررى-دنداندى بو، يا لؤلؤى-مكنون، مكنون.
توررئى-زولفونه ال وورما، ختادير، هئى-هئى،
هلقئى-دامدير، ائى آشيقى-مجنون، مجنون.
باغرىمى خارى-سيتم ائيلهدى رؤوزن، رؤوزن،
سينمى آتشى-غم ائيلهدى كانون، كانون.
رحم قيل حاليما، ائى ديلبرى-ترسا، ترسا،
بوشلا زنجيرىمى بير، ائى بوتى-مؤوزون، مؤوزون.
موتتسيل شامو سبا يئككوو تنها، تنها،
كونجى-وهدتده قاليب خاطرى-محضون، محضون.
يوخدو بير كيمسه ايله اولفتو ريتيم، ريتيم،
سؤىلرم پردهده جيزلين بئله مزمون، مزمون.
چوخ دا آختارما نىباتينى، كئچ اوندان، كئچ، كئچ!
دينى يوخ، مذهبى يوخ، گبردى مل'ون، مل'ون!

* * *

جومدوم گئنه قوواس تك درياه من، درياه من،
قيلديم نظر بير لؤلؤو-لالايه من، لالايه من.
سن سانما من بو بهرده هر اينجى، ميروارى گزيم،
گؤز ديكميشم بير گؤوهري-والايه من، والايه من.
گتديم بيابان گشتينه، ووردوم تجللا دشتينه،
ائنديم تاماشا تورده موسايه من، موسايه من.
چيخديم بو ارشين اوستونه، باخديم بولندو پستينه،

پس اوندا ناگه اوغرادیم ایسایه من، ایسایه من.
سالدیم تمامی-عالمی گۆزدن، اونوتدوم آدمی،
وئردیم کؤنول بیر واهیدی-یئکنايه من، یئکنايه من.
گزدیم سماواتی تامام، هر منزله ائتدیم خورام،
قیلدیم گوزر هم جنتی-الایه من، الایه من.
ائتدیم تماشا گوللرین، هم رنگبرنگ بولبوللرین،
سالدیم نظر هم منزری-هورایه من، هورایه من.
گئتدی سریمدن اقلو هوش، بیر گوشهده اوتدوم خموش،
دوشدوم اجاییب منتری-ایخفایه من، ایخفایه من.
نه یاتمیش ایدیم، نه اویاق، نه آتلی ایدیم، نه یایاق،
بیر واخت گۆردوم گلیمیشم دونیایه من، دونیایه من.
لیللی دئییب چکدیم آمان، قان-یاش تۆکوب ائتدیم فغان،
دوشدوم گئنه مجنون کیمی سهرایه من، سهرایه من.
فانی اولوب دور بو بدن، دور تاپ، نباتی، بیر کفن،
بو جانی قوربان ائیلدیم لئیلایه منه، لئیلایه من.

* * *

تا کی، اولدوم آشینیه اول ریندی-سوفیرنگه من،
یاده وئردیم اقلیمی، دوشدوم خیالی-بنگه من.
توتمویوم وحشی کیمی سهراده مسکن، نئیلیم،
آشیقم بیر دیلبری-اییارو شوخو شنگه من.
بوندان اۇنجه هر جفا قیلدین - تهممول ائیلدیم،
ایندی رحم ائت، گلیمیشم هیجران علیندن تنگه من.
رحم قیل، اینسافه گل، آهیم شراریندان ساقین،
توتیا تک نرم اولور، سالسام نفس، گر، سنگه من.
ساتمیشام من باغی-رضوانی، نباتی، بیر جؤوه،
بو جاهان مولکون سراسر آلمانام بیر دانگه من.

* * *

گۆروم ائی شوخ، سنی خرمو خندان اولاسان،
قۇنچه گولتک آچیلیب، زیبی-گولوستان اولاسان.
گنیه سن اینینه هر هفتهده بیر دست لیباس،
برق اوروب عالمه بیر مئهری-دیرخشان اولاسان.
تیرمه باشیندا، آياغیندا فیرنگی باشماق،
سونا ککلیک کیمی هر یانه خورامان اولاسان.
وسمه قاشیندا، گۆزون سورمهده، زولفون اوزده،
هر طرفدن تۆکوله سونبولو ریحان اولاسان.
اولمایا شنگو قشنگلیکده ده بیر تاي سنه،
هامی دیلبرلره سن سروری-خوبان اولاسان.
نه قدر وار ایسه اؤمرون گزه سن مستانه،
بو جاهان باغینا بیر سروی-خورامان اولاسان.
حق-تاللا سنی، ائی گول، ائله سین بیر ده جاوان،
گئنه اوندۇردجه یاشیندا مهی-تابان اولاسان.
اوز گتیر سین سنه دؤولت بئله دریا-دریا!
هر نه دؤولتلی اول، سن اولارا خان اولاسان.
قونشویا گئتمه یه سن حاجت اوچون بیر زاده،
سن اولاری گتیریب قاپینا، سلطان اولاسان.
گنجی-قارون کیمی سن جمع انده سن سیمو زری،
صاحبی-مملکتو خۇسرؤوو خاقان اولاسان.
بیر دعا قیلدی نباتی، اونو مۇولایه بوراخ،

تا اونون سينيئي-سوزانينا درمان اولاسان.

* * *

مؤهروم عليمدە وار شهي-صاحب-براتدن،
باخ بير نظر كي، هاد اول كؤنلوم حياتدن.
مؤولا يولوندا توتيه شكرر اسيرگمه،
آلام اگر گتيرمه لي اولسان هئراتدن.
كشكولومو نباتيله دولدور كي، تا دئيم،
بوش اولماسين مزاقو دماغين نباتدن.
تاري سنه نسيب ائله سين آبي-كؤوسري،
او بير سودور كي، اؤلمز ايچن اول قناتدن.
مجنوني-بينواني آياق اوسته ساخلاما،
بو شاهي-اشقباري خلاص ائيله ماتدن.
تا اؤلميينجه، فيكر ائده سن، ال چكيم، گنديم،
تاري بيلير كي، يوخدو هراسيم مماتدن.
عالم بيلير كي، من يئيرم موتتسسيل نبات،
ال چكيمشم او سن يئن آبو نباتدن.
ايمانو كوفردن دخی، من اولموشام بري،
من كئچميشم پرستيشي-لاتو مناتدن.
مجنون دئييله اديما، اما نباتيم،
دايم ايشيمدي، كام آليرام من نباتدن.

* * *

سينمي چاك قيلان چاكي-گيريپانين دير،
باغريمي پاره قيلان خنجري-موژگانين دير.
چئشمي-مستيندي مني كوهي-بياپانه سالان،
داغ ائدن جيسميمي اول قمزئي-فتتانين دير.
دردی-هيجرانه دوا يوخدو، مگر بادئي-تاب
ايچ بو قان اولموشو كيم، ياخشيجا درمانين دير!
چاره يوخ، آشيقي-زارين دؤنه بيلمز سندن،
كسه سن باشين اگر قوچ كيمي قوريانين دير.
ساقيا، گلدی گننه ايشرتي-ايبامي-باهار،
مئي لي-گولگونو گتير دؤوره كي، دؤورانين دير.
دوردی-سافي نه بيلير ل'لي-ليين سرمستي،
دور گتير كيم، ايچرم، متيلم اگر قانين دير.
ايستمز اينينه مجنون گئيه گولرنگ قبا،
قوي دئسين لر كي، سنين آشيقي-اوريانين دير.
زاهيدين باشينا كول، طالب اولور رضوانه،
گون بو گون، تاري بيلير، دئيرده رهيانين دير.
وئردیگيم ايسمي-ازيمي مني-ديوانه يه وئر،
ل'نتي قوي آديمي، فرض ائله شئيتانين دير.
بير اوزوك كي، اول حؤكمونده اونون جمله جاهان،
تاخگينن ديو علينه، سؤيله سولئيمانين دير.
گل، نباتي، بير اوتان، كوفر دئمك دن بير اوسان،
بيها، شرم ائله، بو كوفر مگر جانين دير؟

* * *

منيم بو ناتوان كؤنلوم گننه فسلي-باهار ايستر،
هميشه بولبولي-شئيدا كيمي بير مورغزار ايستر.
گهي بير گول آياغيندا دوشوب مستانه خاب ائتمك،

گهی ساقی آياغيندا شرابی-خوشگووار ایستر.
 ائدیپ سونبوللرین دسته، تاماشا ائیلەیب سروە،
 گزیب سئیر ائتمەیه هردم کنارى-جوببار ایستر.
 علیندە ساغرى-بادە، چکیب قومرى کیمى نالە،
 یانیندا بیر بوتى-زىبا، پریوش، گولوزار ایستر.
 اوزو گول، کاکىلى سونبول، دهانى قۇنچئى-تازە،
 ملکمنزر، قمرتل'ت، سیە چئشمین خومار ایستر.
 نە تفسیر ائتمیشم، بیلیم، نئچون اول خۇسرووی-خوبان،
 منى-بیچارنى دایم پریشان-روزیگار ایستر؟
 خجالتدن گۇروم قورتارماسین هرگیز بو عالمده
 کى، هر کیم آشیقی بیر خسته تک خلق ایچرە زار ایستر!
 ملامتدن باشى ایریلماسین، دایم ملول اولسون،
 منى امسالو اقران ایچرە هر کیم شرمسار ایستر!
 نباتى بیلیم، یارب، نە حالت هاسیل ائتمیش کیم،
 اوزون بو اهلى-دونیادن همیشه برکنار ایستر؟!

* * *

منیم بو تب'ى-مجنونیم گئنه بزمى-شراب ایستر،
 علیمده ساغرى-زررین، گۇروم مخمورى-خاب ایستر.
 رفیقیم بیر بوتى-زىبا، انیسیم ساغرى-سهبأ،
 اساسى-ائیش پابرجا، کۇنول چنگو روباب ایستر.
 گهی موترب نواسیندان فرح بولسون دیلى-زاریم،
 گهی ساقى ایاغیندان لبیم شەدى-موزاب ایستر.
 باهار اولجاق، موسلمانلار، منیم بو گردیشى-کۇنلوم
 اوزون مئىخانه کونجوندە ییخیب مستو خراب ایستر.
 سنملىر سجدەسى قیلماق نباتى پیشەسى اولموش،
 اوزون بوتلىر آياغیندا تکلوفسوز توراب ایستر.

* * *

مئیدە نە لوتف، ائى پرى، نش'ە اودور کى، سنده وار،
 آبى-حیات لذتى لبلىرىنى امندە وار.
 ائتمە نزارە سونبولە، سال یئره موشکو انبرى،
 تابو طراوت ایستەسن، زولفى-شیکن-شیکنده وار!
 قۇنچە ندیر کى، من اونا نیسبت ائدیم دهانینا،
 اهمرى-گول-اوزون کیمى لالە نە، هر چمندە وار.
 قدینى سروە اوخشادان اهمقى گۇر، کماله باخ،
 سروده بۇیله خوش یئریش، یا بئله ایشوہ، خندە وار؟
 غم یئمه چوخ دا، ائى جونون، یوخدو نزیرى دیلبرین،
 بو دئییلن نیشانلر، هامىسى گزگزينده وار.
 قیلما نظر زومورروده، قدرى ندیر زبرجدین،
 اینجه، سدق دیشین کیمى ل'ل نە هر دهنده وار!
 هانسی گولون شباهتین ائتمک اولور جمالینا؟
 هاردا بو تۇور آب-رنگ، سوسنو نسترنده وار؟
 ناوکى-چئشمى-مستینى ائتمە دریغ بندەدن،
 شورى-شرابى-عشقە باخ، نالنى گۇر کى، مندە وار!
 سن منە روحى-تازەسن، گۇیدە مسیهى نئى لرم؟
 بیللاه، اونون کرامتى سن کیمى گولبدندە وار!
 چوخ دا اودوزما عقلینى، قند دئییل، شکر دئییل،
 من دئییرم کى، اول گولون، حالینا باخ، اوزونده وار!
 آشیق اولان دۇزر مگر من بو سۇزو دئسم اونا،

كىم، نە عىب نزاكتى اول سىنمىن چىمىندە وار.
كىم نە بىلىر كى، آذرى سالىدى نە حالە عشق اودو؟
اولسا خبر بو قىسسەدن، عشق اودونا دوشىندە وار!

عشق سۇزون نە آنلاسىن چۇلدە گزن او لىنگلر،
يوز مىن اجىب گۇفتوكو بو اۇزونو بىلىندە وار.
مىندە ھانى او عشق كىم، بولبولى خارە يالوارىم،
تىشنىيى-زۇوقى-اترى-گول سئىرە چىخىب درىندە وار!
بادى-شىمال، ساقيا، گىتدى بو دم بهاردن،
دور كى، سفا بو فسلىدە مست اولوبان دوشىندە وار.
آلما قولغا وايىزىن پىندىنى، ائتمە ايجتىناب،
قوتى-روحو جىسمو جان موتريى-خوشسوخذە وار.
چارئىيى-دردو غم بو دم گردىشى-جامى-مئىدەدىر،
سن بىلەسن نە لذتى بىر نىچە جام ايجىندە وار!
چكىدى سۇزون نىھائىتى بىر يىرە كىم، يىتىشىمز ال،
ھانى دىلىم دئىيم، بو مئى جامى-ابولھەسىندە وار.
گۇوھرى-تاجى-"اينما"، سروى-ريازى-"ھل'تا"،
ختمى-رسول احمدىن گۇيدە يولون كسىندە وار.
رزم گونوندە دوشمەنىن حدى ندىر داوام آندە،
ھىيىتى-شكىلى-اژدھا تيغى-دوسر دىمىندە وار.
سانما نىباتى ھر كسە اوز توتوب، ايلتىجا آندە،
تارى بىلىر كى، گۇزلىرى بىرچە اونون گۇزوندى وار.

* * *

ائىلە مستم بىلمزم كىم، مئى ندىر، مىنا ندىر!
گول ندىر، بولبول ندىر، سونبول ندىر، سىھرا ندىر!
اود توتوب جانىم سراسر ياندى، اما بىلمدىم
دىل ندىر، دىلبر ندىر، باشىمدا بو سئودا ندىر؟
بىلمدىم اۇمرومدە ھىچ بىر كوفرو يىمان ھانسىدىر،
احمدى-محمود كىمدير، موسيو عيسى ندىر؟
شاھبازى-اۋوجى-وھدت، واھىدو ھىيو قدىم،
خالىقى-عرضو سما اول فردو بىھمتا ندىر؟
صدى-اىوانى-جلالت، شم'ى-بزمى-كاينات،
آفتابى-ارشى-عزت "لافتا ابللا" ندىر!
توررھاتى قوى كنارە، رقسە گل ديوانوار،
گل، خرابات ايچرە گۇر بو شورىشو قووغا ندىر!
دوردى-سافى گۇزلىك واختى دئىيل، ساقى، آمان!
شيشە وئر، پئىمانە وئر، ساغر ندىر، سىھبا ندىر!
دور، گۇزون قوربانىيام، مستانە گل، رىندانە وئر،
چوخ دئمە جمشىددن، ايسگىندرو دارا ندىر!
لۇوھشلاھ، كىمدى بىلمم، عشق ديوانىن يازان،
آشيقو م'شوق كىمدير، واميقو ازرا ندىر!
شاھىدى-خلوتنىشىنىم ائتدى روخسارىن ايان،
آشيقى-ديوانە، گل گۇر ظاھرو ايخفا ندىر!
يىتدى اۇمرون آخىرە، سن بىر، نىباتى، بىلمدىن،
كىمدى بو گۇزدن باخان، يا دىلدە بو گويا ندىر؟

* * *

نە شاھو نە گدايم، نە يئسىر، باشىمدا حالت وار،
نە غملە آشىنايم، نە فنا بزمىمدە راھت وار.

كۆنول، اما مەھبەت بەھرىنە مەن گز سەفر واردى،
بەلبەر تەبى-ووجودىمدە سەرى-عەشقى مەھبەت وار.
اگر شەيرىن اوچون داغ دلدە دئەلر سە فرھادە،
ولە، ھەر گۈندە مەن داغدەلەر فرھادە نەسبەت وار.
نەباتى مەنى اىچەر، مەھبۇب سەئور دئەلر سە، گەئەچكە دەر،
كەمال اھلى گۈزەل سەئومكەدە بەر باشقا ھەلاوت وار.

* * *

بەلبەسم اگر خوش گەلبەر اول گۈلە-خەندەنە رەقس،
تارى بەلبەر، ائەلبەر مەن نەجە مەستانە رەقس.
خەدى نەدەر مەترەبەن راسەت قەلە قەدەنە،
اوردا كە، ايسەتر ائەدە آشەقە-دەوانە رەقس.
پەردە اوزون دەن اگر سەلسە مەنەم دەلبەرەم،
آرىز اولور ارشەدە مەھرە-دەرخشەنە رەقس.
كەمەدى بو شەيرەنسوخەن بولبولە-خوشدەستان،
زومەزومە سەين دەن دوشوب سەھنە-گولۇستانە رەقس.
اول بوتە-مۇوزون اگر، ازمە-گولۇستانە ائەدە،
نەخەلە-قەدەن دەن دوشەر، سەروە-خورامەنە رەقس.
نامە-خودا، مەھبە، آرىزە-تەبانە باخ،
شەھە سەين دەن دوشوب شەمە-شەبەستانە رەقس.
ھاردا قەلەبەر گەنە سەقەقە-گولپەرەن،
تە سەلە بەر جام ایلە ھەلقەنە-رەندەنە رەقس.
گەرم ائەلە ھەنگامەنە، گەل گەنە بەر گەردەشە،
تە ائەلە سەين دەمەدەم سەغرو پەئەمەنە رەقس.
ھومەمەنە-پەرى-مەغان ھەر كەمە يار اولدو، اول
دوشەدو خەرابەت ارا، ائەلەدە مردەنە رەقس.
سەقە، بو الدەن اگر وئەسە شەراب، ائەت يەقەن،
مەسەت اولو، مەنى دەن ائەدەر آقەلە فرضەنە رەقس.
سەئووتە-نەئو نەدەن، عەلم اولوب پورسەدە،
نەلەنە-دەفەن گەلبە مەترەبەنە-خوشخەنە رەقس.
تەلە-لەلەلە ايان اولدو گەنە داغەن،
گولغولە-مەجنون وئەرب شەيرە-بەبانە رەقس.
داغەلەر اوعلان ھەنە، نولدو او فرھادە-دەو،
تەشە سەسەين دەن دوشە گەنەدە-گەردەنە رەقس.
ائەسە نەباتى اگر شەئوق ایلە بەر جورە نوش،
شەورو نەادەن سەلەر ارشەنە-دەئورانە رەقس.

* * *

تە كە، بونەد ائەلبەر رەخشەرى-جانەنەدەن ھەدەس،
ائەلە بەل كەم، ائەلبەر گولزەرى-رەضوانەدەن ھەدەس.
توتدوغو ائەشەدەن پەشەمەن اولدو، چەكدە آھە-سەرد،
ائەلدەم چەن خەزەرە تە اول لەلە-خەندەنەدەن ھەدەس.
ائە سەيرەشكە-لەلەگەن، آمادە اول، گەل كەم، ائەدەر
خەمەنە-موشكەنەرقەم زولفە-پەرشەنەدەن ھەدەس.
دورمە، ائە پەئەكە-سەبە، اوشەشەقە ائەزەر ائەت تەمام،
تە ائەدە مەن دەرە-عەشقى زەئوقە-دەرمانەدەن ھەدەس.
قوۋ قەدە مەيدەنە-عەشقى جەھد قەل، مردەنە وار،
بەشەنە اورتەيە سەل، ائەت كەبە-چەوگانەدەن ھەدەس.
"اوروتول-ووسقا" كە، دئەلەر تارى-زولفە-يەر ايمەش،
توت بو مەھكەم رەشەتەنە، ائەت گەنجە-پونەھەنەدەن ھەدەس.
قەفەل اولمە نەلەنە-شەبەگەر آھە-سەبەدەن،

واسيل اول ديلداره، آز ائت شامى-هيچران دان هديس.
 من كى مئى دن كوسموشم، افو ائيله سين ساقى منى،
 كوفردير گر بير ده ائتسم راهى-ريحان دان هديس.
 جوموشام دريائى-عشق قوتور قوواس تك،
 چكميشم دم، ائيلرم بير دوررى-قلتان دان هديس.
 پرتووى-انوارى-حوسنون گؤرسه زاهيد، هقق بيلير،
 ترك ائدر فيردووسى، ائتمز هورو قيلمان دان هديس.
 نوقتئى-خالىن خيالى لال ائديب دير نيطقيمى،
 كيم نه تقرير ايله قيلسين جؤوهري-جان دان هديس.
 عشق بازاريندا آنجاق حوسنى-گوفتار ايسترم،
 تب'ى-گؤوهرباريم ائيلر ماهى-كن'ان دان هديس.
 بس كى، خوگر اولموشام مهرولرين گوفتارينه،
 لهزه-لهزه ائيلرم خورشيدى-رخشان دان هديس.
 بير پرى-پئيكى نيكارين وسفينى شرح ائيلرم،
 ائتمنم من اؤزگه لر تك خانو سلطانيم هديس.
 ائى دبيرى-نوكته پرور، توتىگى-شيرين زبان،
 دمبه دم "هو-هو" چكىب، ائت صدرى-دؤوران دان هديس.
 هاديگى-راهى-حقيقت، مورشودى-ساهيبنزر،
 نوقتئى-پرگارى-عالم، بهرى-اورفان دان هديس.
 خوسرووو شيرينو فرهادى نظامى دن سوروش،
 كيم، نباتى دايم ائيلر، شاهى-مردان دان هديس.

* * *

منه ديلبر، او كؤنول مولكونه سلطانيم بس،
 دينو ديل وئرمه يه اول قارتى-ايمانيم بس.
 آشيقى-صادق اوچون مهزرى-شاهيد نه گرگ؟
 منه اثباتى-جونون بو سرى-اوريانيم بس.
 نه ايشيم واردى منيم سئيرى-گولوستانه گئديم؟
 سئيرى-گولشن منه بو خلوتى-ويرانيم بس.
 نئى لرم سويريمى هر ناكه سه ايزهار ائلييم؟
 منه غمى يار، رفيقيم دىلى-سوزانيم بس.
 هورى-جنت اول، من ايستمرم يار اؤزومه،
 منه يار اولسا اگر اول گولى-خن دانيم بس.
 چوخ دا ت'ريف ائلمه باغى-بئهيشتى، زاهيد،
 كى، اونون كويى، منيم رؤوزئى-رضوانيم بس.
 بولبولو توتيو قومرو سنه عرضانى اول،
 ائى نباتى، منه بو تب'ى-سوخن دانيم بس.

* * *

وه، نه گؤيچك يازيليب سفهئى-روخسانه بو خت!
 گؤرسه، بيللاه، گتيرر كافرى ايقراره بو خت.
 ايسته سن، حاضر ائدر هر كيمى اول ساتده،
 دئيه سن نقش اولونوب منتري-اهزاره بو خت.
 ائله بيل قؤوسى-قوزئه دير چكىليب چرخ عذره،
 گؤر نه رنگين ياراشير آريزى-گولناره بو خت!
 الله، الله، بئرى تهسين ائله اول نققاشه،
 يوخو ايمكانى گله گرديشى-پركاره بو خت.
 سئهردير بو گؤره سن، يوخسا كى، مانى ايشى دير،
 چوخلارين ائيله يه چك من كيمى آواره بو خت.
 نوقتئى-خالى-سياهين منى گيردابه ساليب،

نە اولور دردىمە بىر دە ائدە بىر چارە بوخت؟
داغ ووروب لالە كىمى باغرىما خوش دور، اما
چوخ فقيرين گونونو ائيله يەجك قارە بوخت.
ائى نباتى، نە قدر وار ايسە اؤمرون، خت ياز،
آقيبت بىر گون اولور كىم، گلى بىر كارە بوخت.

* * *

شوكر، خودا كى، ائتدى يار شاد فيكار كۇنلومو،
بىر گولى-تازە گۇندريب، ائتدى باهار كۇنلومو.
كۆوكبى-بختى-س'ددن دخى شيكايت ائيلمن،
گون كىمى رۇوشن ائيله دى تىروو تار كۇنلومو.
شاهنشين چئشمىمى منزىلى-خاس ائدر سنه،
گر ائدە نقشى-صورتين دارى-قرار كۇنلومو.
ت'بين ائدرسە گر هوس سئىرو شيكارە، چوخ گۇزل،
جهد قيل، ائيله بىر عمل، آل بو توار كۇنلومو.
قصدى-توافى-ك'بەدن كىمسنى من'قىلما نام،
سن او مكانە گئتمە، گل گز بو نزار كۇنلومو.
قويما هوجومى-خئىلى-غم مولكى-ديلى خراب ائدە،
جانە يئتيردى، ساقى جان، رنجى-خومار كۇنلومو!
بىر دئمميش آياغە دور، يوخسا كىنايە بىلميسن،
ساغرى-زرنىگارى قاپ، گۇر بو يانار كۇنلومو!
تونگى-شكر دهانىنين يادينا بىر پيالە وور،
يوخ دئتمە كىم، بو سۇز منيم ائيله دى دار كۇنلومو.
هلقئىي-زولفى خمبخم سئىرو فوسونە مونترم،
من كى، اوامى-صرفم، اوخ، چالدى بو مار كۇنلومو!
دائىيى-خالو دامى-مو تا ائله سين نە "هاى-هو"،
بازى-سيفيد تك گۇزون ائتدى شيكار كۇنلومو.
من دلى اولمادىم ايس، اهلى-جاهان، هاراي-هاراي!
اقلیم آپاردى سينه سى، آلدی بو نار كۇنلومو.
تارى بيلير كى، موردنى زينده قيلار مسيه تك،
گر او رقيبە روبرو بىر آلا يار كۇنلومو.
فيتنە قاشى توھھومو قددىمى يايە دۇندريب،
مسكنى جوغدو بوم ائديب شئ'ر شوار كۇنلومو.
باشيم آغاردى، نافە تك قانىمى موشك قيلمادى،
گۇر، يئرى وار كى، دانلايام من بو تاتار كۇنلومو.
باغرىمى تىرى-قمزەدن ائيله دى آرى شان تك،
گر دئيه سن خىلافى دىر، گل بيجه يار كۇنلومو!
قۇنچە لىبن تفككورو قلىبىمى گولسىتان ائديب،
گل بو خيال دان منيم ائتمە كنار كۇنلومو.
يارە نە گۇندرىم - دئيب قالدى نباتى مونترىب،
توتىگى-جان زبان آچيب سؤيله دى: زار كۇنلومو.

* * *

ائى بيوفا، گتيرمه چوخ افغانە كۇنلومو،
يانديرما بونجا اتشى-هيجرانە كۇنلومو!
بىر دم گۇتور او مە كىمى روخساردن نيقاب،
ائى سنگديل، يئتيرمه بئله جانە كۇنلومو!
بىر جور'ە مئىدن اؤترو منى ائتمە دىلكباب،
دۇندرمە، ساقى جان، بو قدر قانە كۇنلومو!
قيل لۇوهى-سينمى هدفى-ناوكى-بلا،

بىر شاد قىل بلالارە ھەمخانە كۈنلۈمۈ!
وئەر بادە، مست قىل، سال اۋزون خوم اياغينا،
دشتى-جونونە سالما بو ديوانە كۈنلۈمۈ!
ائى دىلبىرى-سېتىمگرو، وئى يارى-توندىخو،
سالدىن عجب چاھى-زىنخ دانە كۈنلۈمۈ!
دۋورى-روخوندە ھەلقە ووران زولفى-خىمىخ،
اولدور چىكىن كىمىد ايلە زىن دانە كۈنلۈمۈ.
رحم ائىلە بىر بو گۈزدن آخان قانلى ياشىما،
بىر ائت نىشان او ناوكى-موژگانە كۈنلۈمۈ!
بو مورغى-دىل كى، دانئى-خالىن اسىرىدىر،
قالمىش يووا او زولفى-پرىشانە كۈنلۈمۈ.
جللاد گۈزلىرىن سوسايب ياخشى قانىما،
اىستىر كى، قىمىزدەن ائدە وىرانە كۈنلۈمۈ!
بىلىم مەنە نە سئەر اوخودو مست گۈزلىرىن،
مىچون كىمى توتوشدو بىابانە، كۈنلۈمۈ.
سەن ائە يار قىلدى مەن زولفى-پورخىمىن،
نقىشى-اوزارىن ائتدى سەنمخانە كۈنلۈمۈ.
خىيران اولان جىمالىنا گۈلدن نە كام آلىر،
بىجا آپارما سئىرى-گۈلوستانە كۈنلۈمۈ!
بىر گۈل'وزارە آشىق اولوب، سالىمىشام عجب
پروانە تىك بىر آتشى-سوزانە كۈنلۈمۈ.
ھىچرىن آخىتدى بىس كى، گۈزۈمدن سىرىشىگى-آل،
فورخوم بودور كى، قىر ائدە توفانە كۈنلۈمۈ.
ايش بىتىم اولدو زۇھدو رىادن، نىباتى،
جامى-تربدن ائىلمە بىگانە كۈنلۈمۈ.

* * *

سەن سىز، ائى گۈل، كۈنلۈمۈن بىر دىم قىرارى يوخدو، يوخ!
سەندەن اۋزگە نئىلەسەن، بىر قىمىكوسارى يوخدو، يوخ!
دردى-ھىچرىن چارەسەن ھەرچەن بىلدىم سىر ايمىش،
نئىلىم، بىللە، بو درىانىن كىنارى يوخدو، يوخ!
لىلى! لىلى! - سۇيلىەيب چوخلار دئىر كىم، آشىقم،
لئىك مىچون تىك اونون بىر داغدارى يوخدو، يوخ!
ھەر خزانىن بىر باھارى اونسوز اولماز، اولماسەن،
بو چۇل اولموش گۈلسىتانىن بىر باھارى يوخدو، يوخ!
گۈللىرى، بولبوللىرى، آبو ھاواسى چوخ گۈزل،
ھئىف كىم، بو گۈلشەنەن بىر گۈل'وزارى يوخدو، يوخ!
ھىچ عىبىن يوخ، گۈزلىك ھامى سەندە جىم'دىر،
نئىلىم اما كى، اھدىن ائ'تبارى يوخدو، يوخ!
سەن نە بىسلىرسەن بو ترلانى، نىباتى، روزو شىب؟
مەن بو داغى چوخ دولاندىم، بىر شىكارى يوخدو، يوخ!

* * *

مىستبئى-عشقە بادئى-مىنايە باخ!
ساقىگى-گۈلرنگى گۈر، ساغرو سەھايە باخ!
ھەلقئى-رىندانە گل، دئىرى-موغان سئىرىن ائت،
اھلى-خرابات ارا، مۇمىنو ترسايە باخ!
زۇوقى-مئى-عشق دىن جوشە گلىپ شىر تىك،
ھەئى-ھەئى-مىستانى گۈر، شورىشو قووغايە باخ!
ش'شئى-بادەدن شىمس اولوب مونقىل،

لم'ئىي-جامى-بولور حاله ووروب آيه، باخ!
 نغمئىي-چنگو روباب، شاهيدو شم'و شراب،
 هممئىي-سازى گۇر، زومزومئىي-نايه باخ!
 بولبولى-تب'يم گئنه اۇزگه نوا باشلايىب،
 دئر كى، گول اولموش خزان بو خبرى-وايه باخ!
 غم يئمە، شاد اول، كۇتول، اولما بو سۇزدن ملول،
 صبر ائله، سن بير زامان قودرتى-مۇولايە باخ!
 امرينه موشكىل دئيىل كيم، ائدە پيرى جوان،
 ائيله، گۇزوم، ائ'تيقاد بيرجه زولئىخايە باخ!
 چكدى سۇزون ريشتهسى، بير بوتى-ليلى-خورام،
 سالدى منى چۇلرە، آه، بو سهرايە باخ!
 ائى، سنى تارى، گئنه ائتمە پريشان منى،
 بير دە منە سۇيلمە زولفى-چليپايە باخ!
 هيچو ايس كۇنلومو ائتدى بو سۇزلر تباہ،
 آخىر اولوب ھاسيلىم غم يوكو، سئودايە باخ!
 اينچيمە، دور، چال قلم، من سنە قورىان اولوم!
 قويما سۇزو ناتامام، ت'ئئىي-ا'دايە باخ!
 يوخسا يورولدون مگر، ھارداسان، ائى كاھيلە،
 مسجيدى-اقسادى بو، ارشى-موللايە باخ.
 قورخما، دئيىل اژداھا، بيللاھ، اسادير، اسا،
 موسئىي-عمران كيمى سن ىدى-بئيزايە باخ!
 برق-سيقت قيل گوزر، جملە هيچاباتدن
 فۇوقى-سوريپايە چيخ، منزرى-ا'لايە باخ.
 شاھى-عرب لافتا وئرسە مورادىم اگر،
 نزمى-دورربارى گۇر، گۇوھرى-اينشايە باخ!
 كولئىي-اھزانيميز اولدو مونوور گئنه.
 آچ گۇزون، ائى بينوا، يارى-مھاسايە باخ.
 زولفى-شيكن در-شيكن، توررئىي-پور پيچ-پيچ،
 ناوكى-موژگانى بير گۇزلە، او شوخ يايە باخ.
 چوخ دا سۇزو آشيكار ائتمە، دانيش پردەدە،
 سندە ھيا يوخ مگر؟ آشيقى-روسوايە باخ؟!
 نۇقتئىي-خالىن گئنه سالدى منى حيرتە،
 مندە دخى نيطق يوخ، كيلكى-شكرخايە باخ.
 تايرى-فيكرىم گئنه ھمپرى-سيمورغ اولوب،
 سئير قيلير قافدە بچچئىي-انقايە باخ.
 داغلارا سال "ھاي-ھوى"، سسلە، دئ مجنون، ھاراي!
 آشيقى-ديوانە، گل، ھۇودجى-لئىلايە باخ.
 جانى نيسار ائتمەيە يارە نباتى فقير،
 ايندى بو قمخانەدە ھا شىبى-يلدايە باخ.

* * *

ائى كۇنول، ائتمە شورو قووغا هيچ!
 چكمە بيھودە رنجى-سئودا هيچ!
 بيوفا اؤمرە ائ'تيبار ائتمە،
 اولما آلودە فيكرە اصلا، هيچ!
 خاك اولور آقبيت فقيرو قنى،
 ھاسىلى-مالو مولكى-دونيا هيچ!
 آريف اول، آريف، اولما زاهيدى-خوشك،
 ايختيار ائتمە زۇھدو تقوا هيچ!
 موبتەلا اولما نش'ئىي-بنگە،

مئىي-گولفام، جامى-مىنا ھىچ!
ھوممت ائت، اولگىنن يقىن اھلى،
كوفرو دىن بختى ائتمە، قت'ا، ھىچ!
ائى نباتى، سىننلە حق دىر يار،
غم يئمە، عالم اولسا ا'دا، ھىچ!

* * *

آھ، بىلمم كى، نئچون بىزدن گئنه يار اينجىمىش،
بوى آياق آلتىندا قالمىش، سانكى شاھمار اينجىمىش.
بند ائديب ترفى-بناگوشوندا موشكىن زولفلارن،
يوخسا باد اسمىش، داغىلمىش لالە روخسار اينجىمىش.
قويما دىن بىر دم باخىم اول چئشمى-مستىن دۇورونە،
بىز نە قىلدىق تا كى، بىزدن چئشمى-دىلدار اينجىمىش؟!
ھارداسان، ائى بىنوا مجنون، ائشيت آوازىمى،
گل دخى بس دىر كى، سىن دىن دشتو كوهسار اينجىمىش.
كونجى-خلوت دىن آياق دېشقارى باسما بىر دە سن،
قوى گولو الدن كى، سىن دىن سەنى-گولزار اينجىمىش.
تركى-اوممىد ائت تامامى-آشىناو دوست دىن،
بىل يقىن وازئە كى، سىن دىن يارو اغيار اينجىمىش.
بو نە مذهب دىر، نە آيىن، ائى نباتى، بىر اوتان،
سىن نە كافرسىن كى، سىن دىن جملە كوفقار اينجىمىش؟!

* * *

"سقاهوم رىبوهوم جامى" منى سرمستى يار ائتمىش،
بو وىران كۇنلومو گل گۇر نئجە رشكى-باھار ائتمىش.
سوخن ساز ائىلرم گە-گە نظامى كىمى خوسروودان،
ايرم باغىندا بىر لاچىن نە خوش شىرىن شىكار ائتمىش!
منى عالم لره فاش ائىلەدى او سانىگى-لىلى،
منى اول دىلىرى-شىرىنسوخن مجنونى-يار ائتمىش.
مورووتدى، آمان، يارب، سىب نولدو كى، بو گردون
منى اول دىلىرى-مستىن گۇزوندە بۇىلە خار ائتمىش؟!
گئىر، ساقى، مئىي-رنگىن، منى آزاد قىل غم دىن،
بو گون پىرى-موغان بو كولبنى دارول-قرار ائتمىش.
ائىدب ترھى-بىنايى-بزمى-اىشرت بو خراب ائودە،
منى-بىچارنى مستى-شرابى-خوشگووار ائتمىش.
من ايندى عشق دىن لاف اورمانام، اول خوسرووى-خوبان،
منى روزى-ازل دىن آشىقى اول گول'وزار ائتمىش.
اگر كى، آشىقە جۇور ائىلمك م'شوقە عادت دىر،
منى اول نازەنىن دىلبىر اجايىب داغىدار ائتمىش.
دوايى-دردى-ھىجران صبر ايمىش، ائندىم يقىن، اما
نباتى نىن شىكنجى-تارى-زولفى بىقرار ائتمىش.
بىرجە باخ گۇر آچىلىب او گولى-ھمرا، ھمرا،
كى، بئلە والئە اولوب بولبولى-شئىدا، شئىدا.
مرھبا آرىزى-گولرنگ، بودور باغى-بئھىشت!
نە عجب سروەدى بو يا قدى-ر'نا، ر'نا.
توركى-خونرىز دىر، اول چئشمى-سىپە دىن ھزر ائت
كىم ائدر دىنو دىلو مذهبى يغما، يغما.
وئردى جان، آلدى كۇنول توررئىيى-زولفوندىە مقام،
ھمدولللا، بىرە مین توتدو بو سۇودا، سۇودا.
دائىيى-خالدى بو، يا وطنى قومروىيى-دىل،

تاقى-ابرودو بو، يا منزرى-الا، الا؟
 جبھئىي-مئھرى-موش'شەدى بو يا نورى-خودا،
 شجرى-توردو بو يا ىدى-بئىزا، بئىزا؟
 نىسبىتى يوخ پرىيە گزگىزىن، الله بىلىر،
 ملكىن حدى ندى، هورىدى، هورا، هورا!
 موژە سف-سف چكىلىب هر بىرى بىر تىر آتير،
 جو'دى-موشكىندى بو يا انبرى-سارا، سارا؟
 منه بو نش'ئىي-سرشارده ساقى اودور، او!
 نئى كىمى منده نه وار؟ بىر قورو قووغا، قووغا.
 بىرى سەبادان اولوب مست، بىرى مینادن،
 منى دیوانه قىلىب بىر گوژو شەلا، شەلا.
 كوفردور قافییهده بىر سوژو تکرار دئمک،
 من موکررر دئیرم: دور گتى مینا، مینا،
 ساقى، آدینه دولاندی شىي-مستان گلدی،
 دؤوره گلمزى ندن ساغرى-سەبا، سەبا.
 بىلمرم سچ'ى ندىر، قافیینی آنلامانام،
 ائى، قاراداغ لىيام، وئر منه خورما، خورما.
 "مؤهترم اوغلو" دئیرلر منه، آدیم مجنون،
 بىر آدیم خانچوبانى، بىر بیغى بورما، بورما.
 نه قلندردى، نه درویش، نه ناتىقدى، نه لال،
 "ما ارفناک" کى دئیرلر، بودو هققا، هققا.
 باجى قارداشى دئمز، آنا-آناسین بىلمز،
 دئگین بىر آیى يا، بىر ددى-سەرا، سەرا.
 ترک اندىب یارو رفیقى، چكىلىب پونەانه،
 گئجه-گوندوز اوتوروب واهیدو تنها، تنها!
 سەنه قورىان اولوم، ائى خیزرا وئرن آیى-حیات،
 گوشئىي-چئشملة بىر باخ منه، شاها، شاها!
 لوتف قیل کؤنلونو بىر شاد ائله بو برهمى نین،
 گل بو ویرانهیه بىر ائى بوتو ترسا، ترسا.
 حاق بىلىر ویردى-زبانیم گئجه-گوندوز سنسن،
 سندن اؤزگه منه مؤولا اولاهشا، هاشا!
 قنبره چاکر اولان قئیسره باش ائندیرمز،
 نچى دیر مئهر اولادولوله دارا، دارا؟
 توتیگی-نیطقین اندىب ایسمى-ازیمى ازبر،
 گاه اندر ذکرى جلى، گاه اندر ایخفا، ایخفا.
 زاهید، ال چک، سنى تارى، یئرى گئت، دنگ ائتمه،
 سەنه الله گرک دیر، منه مؤولا، مؤولا!
 ایچرم قانینى قنداب کیمى، واللاهی،
 تۆکرم جمدينى ایتلره شیلتا، شیلتا!
 بىلمیرم هاردا ایدیم، هانسی چمن سئیرنده،
 گلدی لر خاطريمه واميقو ازرا، ازرا.
 هدفى-تیرى-ملامندى حقیقت فئىزى،
 هئچ سالیر گوژ منى بىر یادینا اصلا، اصلا!
 فئىزى، تاپ یولداشینى هایلادئ موللا داداشا،
 ائى بئلى تیرمهلى اوغلان، دونو خارا، خارا.
 نه تپیرسن بو قدر چیتو قدک دوککانه؟
 وئر دیر-دیمزه، آل اتلهسى-کیمخا، کیمخا.
 باشینى بیرغالا، بىر سیلکهله بالو پرىنى،
 همله قیل شیر کیمى، یوزى تک اوولا، اوولا.
 پیرسىما کیلکه تویوق تک، گوژونو لاپ-لاپ آچ،

رنڭ چڪ، خالقى بوتون ھامىنى توولا، توولا.
 بندى-رومى يئرينه پيچو خمى زولف كيمى،
 دۇرد طرف ياغى ياتاغى، شېبى-يلدا، يلدا.
 ائششى بىزلە گۇرك، سور يئتيشك يولداشە،
 ياتما، ھىمام دئيىل، چۇلدو بو، موللا، موللا!
 قىناما چوخ دا اونو اصلى قاراداغلىدير،
 گۇردو انجىرى، دئدى: ھاى بودو آلمان، آلمان.
 مست قىلدىن منى، سرريشتە عليمدن گئتى،
 دئير ايدىم قىلارام ايندىي نە اينشا، اينشا.
 حقدى مجنونا قىلام ت'نە، ولى، اينسافن،
 اونو دىوانە قىلان حقدى، نە لئىلا، لئىلا.
 ائى مينن رف-رفى، جۇولان ائلەين گۇىلردە،
 قابى-قۇوسئىنە يئتن لئىلئىي-عصرا، عصرا.
 بيسوتون داغينا گئت، اوردادى شيرين، شيرين،
 اوشتىبين باغينا گل بوردادى سلما، سلما.
 اوردا باخ قودرتى-عشقى ھونرى-فرھادە،
 بوردا گۇر نقشو نىگارى-گولى-ديبا، ديبا.
 ايسمى-سلما دئيىلن يئردە گرک تور اولسون،
 بيلمىم، افو ائلە تقسىرىمى، يارا، يارا!
 دوشموشم سود گۇلونه ائى نئجە خاموش اولانى،
 كس دىلين، يارە يئت، ائى آشيقى-رىسوا، رىسوا!
 سەنە قورىان دئمىشم روزى-ازل بو جانى،
 گل دۇنوم باشينا، ائى دىلىرى-زىبا، زىبا.
 نە بىلردىم كى، پنىر ھانسىدى، يا ماست ندىر،
 ائىلدىن سەن منى بىر آرىقى-دانا، دانا.
 حافىظىن روحونا اخلاص ايلە بىر فاتىھە وئى،
 چرخ وور، دۇورە گل، ائى بچچئىي-انقا، انقا.
 توتىگى-باغى-جىنان، بولىولى-شاخى-شىراز،
 خاجئىي-شمس-لغىب، شاعرى-غررا، غررا.
 ائندى پامال منى مۇھنتى-ايبامى-فراق،
 قالمادى تابو توانىم دخی آغا، آغا!
 قويما بو قولزومى-غمەدە منى، ائى دوررى-يىتىم،
 سەن دە بىر يول وئجە گل، ائى شەي-والا، والا.
 رۇوزئىي-سرورى-دىن شاھى-خوراسانە باخين،
 چرخى-اتلسدى بو يا گونبەدى-خىزرا، خىزرا.
 نئچە قندىلى-بولورو نئچە شم'ى-پورنور،
 ساناسان گوندو چىخىب، يا مەھى قومرا، قومرا.
 چىل-چىراغىن نە دئىيم يوخسا تىللا بودو، بو
 نخلى-ايمندى بو يا آتشى-سەينا، سەينا؟
 گولشنى-سەھنى-گولوستانى-ايرىم يا رضوان،
 سقفى-ائىوانى-تلا، عالمى-بالا، بالا.
 بىر دە اول رۇوزە توافى مەنە گر اولسا نسيب،
 چئشمى-تردن ائدرىم مەن اونو دريا، دريا.
 گۇوھرى-نزمىدى، يا سىلكى-دورى-ل'لى-خوشاب،
 شى'رى-رنكىندى بو يا لۇ'لۇو لالا، لالا.
 ھەر اىگىد جور'ت ائدىب بەردە قوواس اولماز،
 ائى تھمتن، گل آمان، بىژنى ھوولا، ھوولا!
 دوشمە سەين باشىما قوى زىللى-ھوما، اېستمىرم،
 ساقى اولسون گولوم اول سروى-دىلارا آرا.
 شوكر، سەد شوكر كى، سىز اولدو مورادىم نخللى،

ائىلەدى پىرمنى گۇر ئىچە بورنا، بورنا!
 ھەر طرف جوشە گلىپ سونبولو ريخان كىمى ختت،
 دئەسن خرم اولوب تودئىي-غررا، غررا،
 گولى-ھمرا، گولى-ر'نا، گولى-سورى، گولى-نار،
 سوسنو نسترنو زنبوقو لالا، لالا.
 بۇيلە گول ياسمىنو قۇنچئىي-تردن نە چىخار؟
 پىرە باخ، بىر دانىشىر گۇر ئىچە بررا، بررا!
 جور'تىم يوخ كى، اندىم آدىنى ايزھارو بيان،
 خاجئىي-خىزر-نظر، مورشودى-بىنا، بىنا.
 صدرى-آفاق زويلمسىنەدى-بزمى-خاقان،
 بدرى-خرقاھى-شەھنشاھى-ايسكندر، دارا.
 پىرى-عىسى-دمو موسا-كفو داوود-ھونر،
 شاھى-جمجاھو قدر قودرتو شانا، شانا.
 شاھى-كئى-تل'تو ووز-قامتو بورزو بازو،
 پىرى-خوشتىنتو خوشفیترتو آسف-آسا.
 پىرى-گولرنگو گىرانسنگو جلیلول-نەمە،
 شاھى-مئەرفىسرو مەمغىرو كئىوانجا.
 پىرى-دریادیلو قودسىگىلو شىپلى-خىسلت،
 شاھى-توغرولدرو فرروخفرو كىسرارارا.
 پىرى-خوشر'یو نىكوخولقو ھمىدوس-سیرە،
 شاھى-دوشمنگوشو خىسمفكنو بھمنزازا.
 پىرى-دیلزىندوو شىبخىزو اولوووول-اركان،
 شاھى-مھمودغزا مىرى-سولئیمان نانا.
 مزھرى-زىللى-ايلە، خوسرووی-خورشیدكوله،
 قئىسىرى-نجمى-سوپە، ھمھویو ھوھو ھاھا.
 پاكو ناپاكە يئتر چونكى اونون ائھسانى،
 خانچوبانى، گۇيە توت باشىنى يایا-یایا.
 ساقیا، دور كى، گلیر رایبھئىي-نەفخئىي-سور،
 گۇر نە خوش دمدى بو دم، من سىنە قورىان كا، كا!
 بىر دعا ائىلە شاھنشاهى-ازىموش-ش'نە،
 قىبلىيى-كوللى-اومم، سىللى و وا، وا، وا!
 واجیب ائىلە اۋزونه شاھى دعاسىن دايم،
 موستمىرى يئمك آسان دىي، بابا، بابا.
 ائى او كس كىم، سنى ھەر كىمسىنە برھقق بىلیر،
 چئشمى-بددن سن اۋزون بو شھى ساخلا، ساخلا.
 يئددى اىقلىمە اولو سو كىمى اھكامى روان،
 بئھقى-سرورى-ياسىن، شھى-تاھا، تاھا.
 ھشىمتو شۇوكتى اولسون گونو-گوندن افزون،
 جىققاسى خم يئمەسىن تا دورا دونیا-دونیا.
 نچى دىر ھاتمى-تئى، ھوممتى-شاھنشھە باخ،
 يايىلىپ خالقا، بوتون عالمە اۋلکا-اۋلکا.
 دولانىب باشىنا، بىللە، بئلە شىرىن زاد يوخ،
 گنجى-مۇوروسو تمام عالمە پايللا، پايللا.
 ساھىبول-امر اۋزودور، يا دا اونون وزىرى،
 گلەمىب عالمە، ھرگىز، بئلە عادىل شا، شا.
 وە، نە خوش زاددى كى، بىر بىن دىنى اللہ سئوہ!
 نىل چك آلنىنا اوغلون، خانىم آنا، آنا.
 بىلمىرم آدىنى، ائى لمىھلىدو لمىولد،
 ھەرە بىر آد دئىيرلر سىنە من "لالا، لالا".
 رختى، پختى يئره قوی، فوتنى باغلا بئلىنە،

بوردادير بهرى-موهيتى-دورى-يكتا، يكتا.
ساخلا يادىندا، نباتى، دئديم اوچ يول لالا،
نه اولور، كوفر دئييل، بير ده دئ ايللا، ايللا.
بوخسا، شبدىزى-سمكخيز لوجامين قوپارىب.
قويدو سهرابه اوزون، چاتلادى حيوان فا، فا؟

* * *

موژده، ائى ديل كى، سنى گؤرمه يه جانان گلدى،
علينى چال اله، "جان-جان" سؤله كى، جان گلدى.
ائشيدىن، واقيف اولون، جمله، ايا خوردو كوبارا!
چكيلين، كوچه وئرين، يانه دورون، خان گلدى!
مرهبا، نامى-خودا، قودرتى-يزدانه باخين،
دئيه سن مىسره بو گون يوسيفى-كن'ان گلدى!
سينديريب باشدا كوله، شور ساليب دونيايه،
سونبولو سوسنه باخ، تئل لرى افشان گلدى.
وئريب آيينه كيمى آريزى-زيبايه سفا،
هوسنو گور، شووكتنه باخ، مئهرى-ديرخشان گلدى.
ياخشى چال داشه كولونگو، آلاگوز فرهاديم،
گئرى دؤن، بير برى باخ، خوسرووى-خوبان گلدى.
تختى-تاووس كيمى زيب وئريب گولگونه،
بيسوتون داغينا بير ل'لى-بدخشان گلدى.
اوزو گويچك، سوزو شيرين، دهنى قۇنچئى-تر،
زولغو انبر، بويو ار'ر گوزو فتنان گلدى.
قاش لارى قۇوسى-قوزئ، كيپريگى اوخ، اينجميان،
خالى فيلفيل، لىبى مول، آريزى تابان گلدى.
اوزو گول يارباغى تك، سينه سى مرمردن ساف،
بوخاغى لؤلؤى-تر، گووهري-رخشان گلدى.
ديشى دوردانه كيمى، سيبى-زنخدانينا باخ،
اونا ال ديمه كى، او آشيقة زين دان گلدى.
آشيق اؤلدورمك اوچون قمزه سى ياغى، جللاد،
نازى چوخ، ايشوئه سى خوش، پوستئى-خندان گلدى.
گوره سن بولبولى-ميسكين نيه خاموش اوتوروب،
دئيين اول قافيله كيم، فسلى-گولويستان گلدى.
دور، گل، ائى آشيقى-بيچاره، چيراغين ياندى،
غم يئمه، چوخ دا دخى، دردینه درمان گلدى.
آچيلىب لالوو گول، عالم اولوب باغى-ايرم،
سهنى-گولزاره عجب سونبولو ريحان گلدى!
دئگين ساققيه، آلسين علينه جامى-شراب،
گئنه قان ايچمه يه اول گوزلرى قان-قان گلدى.
بيلميرم گوندو، مونوور ائله ييب دونيانى،
يا بيزيم كولبه يه اول سروى-خورامان گلدى؟
هاردا قالميش، گوره سن، اول دلى-ديوانه فزى،
دور، يوكور، گل، دئديگين آفتى-دؤوران گلدى.
شولوم اوغلو نه خبردير، دور اويان، آچ گوزونو،
بيخبر، بير نظر انت، گور نئجه اينسان گلدى!
هوه سين واردير اگر ل'لى-لبين دن اؤپه سن،
قورخما، اوپ، سؤيله كى، حق دن بئله فرمان گلدى.
بئله گلدى، بئله گئندى - دئمه چوخ دور، قاچ، گل،
آدام اول، بير سؤز انشيت، گور اودو، قوربان گلدى.
اوچوروب قاتيرى مل'ون، اودونو چؤلدە ساليب،

بالتا چىنىندە كۆپك، آرخادا پالان گلدی.
چوخ عجب واقئەدیر، خئیردیر، اینشاللا،
بودو ت'بیری بونون کیم، سیزه مئهمان گلدی.
دئدیگین پردەدکی گیزلی سۆزون ت'بیری،
بودو کیم، یئر اوزونه بیر عجب اوغلان گلدی.
ائ'تیار ائیلیمین چوخ دا نباتی سۆزونه
کی، ازلدن اونا قیسمت بئله هزیان گلدی.

* * *

آشیقی-دیوانه، بیر زومزومه بونیاد قیل،
خاطریمی قوسسەدن بیر نفس آزاد قیل.
هلقئیی-زنجیری بیر سیلکەلە، سسلن گئنه،
عشق ایله بیر "های-هو"، شور ایله بیر داد قیل.
مدتی آخیر بو ائو بزمگهی-یار ایدی،
هئیفدی بو منزیلی بیخما، گل آباد قیل!
ماهەسەلی-مقصدین یار ایدی مقسود اگر،
باشینی بو دامده دانئیی-سییاد قیل.
روزی-ازل آشیقە قیسمت اولوب خونوی-دیل،
باخ منه بیر صدرینی کورئیی-حداد قیل.
یوخدو بیزیم سازیمیز، تارى-خوش آوازیمیز،
تؤک اوزه اشکی-روان، نالوو فریاد قیل.
ماهی-بنی-هاشیم اول هزرتی عباسدن،
ایسته مدد خامنی تیشئیی-فرهاد قیل.
موغیچئیی-موتروبون بوردا یئری یوخ هنوز،
آه چکیب دمدبم، نؤوهوو بیداد قیل.
یئتدی نیدا سم'یمه هاتیفی-لارئیبدن،
متلبین اولدو روا خاطرینی شاد قیل.
مونشیگی-دیوانی-هقق یازدی بو فرمانی کیم،
بو نئچه ابیاتی ده دفتره ایراد قیل.
لاف ووروب عشقدن، آدینه آشیق دئمە،
یا بو کی، بو راهده جانینی فولاد قیل.
بو میسی-قلبی اريت بوتئیی-ایفلاسده،
وور اونا ایکسیری-عشق، قابیلى-نققاد قیل.
نیسفی-شب اولدوقجا دور ال-اوزونه وئر سفا،
یاتما دخی، سوبهدک شؤوق ایله اؤوراد قیل.
تا کی، سنه رام اولاهیرسی-سگی-نفسی-دون،
قمکدئیی-ایزلته تب'ینی مؤتاد قیل.
شریتی-تجریددن باشینا بیر جام چک،
گئت اوزونو داخیلی-هلقئیی-اؤوتاد قیل.
تا کی، سنه فتح اولاقیفلی-تیلیسماتی-عشق،
خلق اوزونه قاپینی شئشدری-نرراد قیل.
توشئیی-راهی-فنا بیرجه، توککولدو بس،
سو یئرینه گؤزلهین دجلئیی-بغداد قیل.
اشهبی-سر-سر خورام گرچی اینانین قیریب،
گئتمە، دور، ائی بیدب، حؤرمتی-اوستاد قیل.
شامو سحر موتتسیل هم بئله اخلاص ایله،
تا نفه سین وار ایسه روحون اونون شاد قیل.
یار اتییندن علین اوزمه، بودور راهی-عشق،
گؤزله اونو، عالمی-تابعی مونقاد قیل.
وسوسئیی-اهریمان گر سنی گومراه ائده،

خاطرینی ذکر د جنتی-شدداد قیل.
بیر ده نباتی، اگر مئی-لی-سیاھت ائده،
باشین اونون تۇمئی-خنجرى-جللاد قیل.

* * *

شهریندی-دیلده بیر سلطانی گۇزلىر گۇزلىرىم،
بیر شهى-زرىن کمر خاقانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
قورموشام دامى-هوس، سىيادی-شاهینباز تک،
باشلايىپ خوش نغمه، بیر ترلانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
اشهبي-سرسر-خورامى هر طرفدن سىرىدىپ،
گلميشم جۇولانه، بیر جئیرانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
ناله بونىاد ائيلهيب، گۇزدن تۇکوب روخساره اشگ،
واميقى-بیچاره تک ازرائى گۇزلىر گۇزلىرىم.
جزبه سیز آشيق حقیقتده جمعادى-محض ايميش،
دم چکيب، بیر جزئیی-سوبهانی گۇزلىر گۇزلىرىم.
بیر سیتمگر دیلیری-لیلی-وشین مچنونیم،
دوشموشم سهرایه، بیر اوریانی گۇزلىر گۇزلىرىم.
آفتابی-عشقیمى سالمیش ضیادن قوربی-وسل،
ماهی-نؤو تک ضولمتی-هیجرانی گۇزلىر گۇزلىرىم.
دورری-گوشیم دیر منیم: "خنیرول کلامی قلله دل"،
مهو ائدیپ سیپارنى، قور'انى گۇزلىر گۇزلىرىم.
گاه تلاوت ائیلرم "سب'ول مسان"، گاه "هل'تا"،
گاه "یاسین"، گاه "اررهمان" ای گۇزلىر گۇزلىرىم.
قیسمتی-اهلی-سفادیر سورئیى-"تؤوهیدی-پاک"،
من کی، دایم بادئیی-ریحانی گۇزلىر گۇزلىرىم.
ساقیا، بیر جور'ه وئر شاهى-خوراسان عشقینه،
روزو شب اول ناییبی-مؤولانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
یا علی، یا اؤولیا، یا بولهه سن، یا بوتوراب!
شیری-هقق بیر قودرتی-یزدانی گۇزلىر گۇزلىرىم.
لافتا، ایللا، علی، لاسئیف، ایللا، زولغوقار
سئیهئیی-دولدول-فلکجؤولانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
پرتووی -خورشیدی-دریا عکس زرىن ن'ل میخ،
بدری-نؤو، یا پئیکری-جؤوزانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
تشنئیى-جامی-ویسال، آرزومندی-ویسال،
بیر الیگی-آلیگی-الانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
خوسرووی-گردون-سرورو پادیشاهی-بینزیر،
بهری-شؤوکت، بیر ملک دربانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
م'دنى-فزلو کرامت، منیبی-جودو کرم،
شاهی-عالم، خاجئیی-سلمانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
ائى اررنلر سرورى، یا شاهى-دریادیل علی،
مئهرى-رخشان، بیر مهی-تابانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
قوتی-بازونو گۇر، شمشیری-جؤوهرداره باخ،
قان تۇکن بیر گۇزلىرى قان-قانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
بچچئیی-تورکم، دیلیم تورکی، کلامیم هجو، موجو،
خانچویانى جان آلان، جان-جانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
قویونو یوز ائیلدیم، بو چؤلده قیشلاق ائتمنم،
زینتی-مولکی-موغان اولتانی گۇزلىر گۇزلىرىم.
فیشقیریق چالیپ چکيب هئى-هایى-هو-هو دمبه دم،
آغکمر، درگج، تتلازمانى گۇزلىر گۇزلىرىم.
چالکره، ساققیرکره، قومرال، قمر قوچ گلدى قاچ،

يوزباسار، دارتانتوتان، قاپلانى گۈزلىرىم.
 مست اولوب ساقى يىخىلدى، ائىدى قلتان شيشنى،
 من هنوز اول ساغرى-سهبانى گۈزلىرىم.
 بندئى-پىرى-موغانم، همدىمىم جامى-شراب،
 مونىسىم حافىظ، او خوش الهانى گۈزلىرىم.
 ئۇقلى-مچلىس، شىم'ى مەفىل، هارداسان، گل، ائى حسين!
 بىر قزلىخان بولبولى-خوشخانى گۈزلىرىم.
 ايشتياقېن چوخ چكر بو شاه ختاي بهرى، گل،
 دردىمىم، نئىلىم، درمانى گۈزلىرىم.
 خىزره قىسمت اولدو، اولسون چىشمىنى-آبى-بقا،
 من ده زۇوقى-بادئى-همرانى گۈزلىرىم.
 گنجى فتح ائىدىم، تىلىسىمىن ائىلدىم زىرو زىر،
 اوندا اما بىر قو س'بانى گۈزلىرىم.
 بىتمك اولماز گنجە، تا اولدورمىنچە اژدرى،
 آجىزم، بىر موسئى-عمرانى گۈزلىرىم.
 الھىز بو اژدهانىن ستوتىن دن، الھىز!
 بىر موھرىق آتشى-سوزانى گۈزلىرىم.
 بىلمىشم، آخىر بو كۈز درياسى قرق ائىلر منى،
 چارە يوخ، بىر گووھرى-قلتانى گۈزلىرىم.
 بىر قارانلىق ائودە منزىل توتدوغوم بىجا دئىل،
 خىزر تىك بىر چىشمىنى-حيوانى گۈزلىرىم.
 باشىمىن سئوداسى توغيان ائىلەيب چوخ-چوخ گنە،
 بىر گۈزلى، گوپچك، عجب اوغلانى گۈزلىرىم.
 مرھبا ات اوينادان اوغلان، زھى چاپوكسوار!
 مئھترى-ديوانە بىر خانخانى گۈزلىرىم.
 سەھل ساندىم عشقى اول، بس دئىم بازىچە دىر،
 ايندى گۈزلىر، مۇوجىنى-توفانى گۈزلىرىم.
 وادىگى-فقرو فنادە قالمىشام حىرانو مات،
 ھلقىنى-زنجىر تىك زىندانى گۈزلىرىم.
 فارىغم شاھو گدادن، كونجى-وھدت منزىلىم،
 بىر نىم، بىر پوست، بىر قلىانى گۈزلىرىم.
 ترك ائىدىم ايسلامى، توتدوم مذهبى-روھوللاھى،
 سجدە قىلدىم خاچە، بىر رھبانى گۈزلىرىم.
 دىن ندىر، مذهب ندىر، من آشىقى-ديوانەيم،
 ائىلرم مشقى-جونون، جانانى گۈزلىرىم.
 مستى-جامى-صدر-آفاقم، قلندر مشرىم،
 زىبى-ايران خوتئى-تئھرانى گۈزلىرىم.
 كاشىقى-"علمى-لدوننى"، عالمى-"مافىز-زمىر"،
 واقىقى-سىرى-ازل مىرزانى گۈزلىرىم.
 رۇونقى-بىزمى-شاھنشاهى-سولئيمان دستگاہ،
 خىزر-مقدم، مورشىدى-دانانى گۈزلىرىم.
 چاكرى-قنبر، قولامى-حىدرى-دولدولسوار،
 بىر، نباتى، رىندى-بىپروانى گۈزلىرىم.

* * *

ايلشىب بىر خوسرووى-آفاقى گۈزلىرىم.
 بودپرستم، قىلئى-اوششاقى گۈزلىرىم.
 دۇندىرېب اوز اھلى-دونىادن، اومومىن ھر نە وار،
 نئ'متى-بىمىننى-رزاقى گۈزلىرىم.
 باغرىمى قان ائىلەدى بو مۇھنتى-ھىجران، آمان!

ساقىجان، بىر ساغرى-روواقى گۈزلىرىم.
ائى خودا، سەن بۇ زولئىخاننىن عزىزىن خار قىل،
سالىدىرىپ زىندانە بىر دوستاغى گۈزلىرىم.
توبە، گەر مئىل ئىللىم ھەر دىلىرى-زىبابە مەن،
يارە بىر اھدە ئاتمىشىم، مىساقى گۈزلىرىم.
باخمىنام، ھەرگىز اگر، خورشىدى-آلمتاب اولما،
اۋز نىگارم يارى-سىمىنساقى گۈزلىرىم.
انبرىن-گئىسو، كىمان-ابرو، شىلايىن-نازەنىن،
مەھجىن بىر دوختى-اويماغى گۈزلىرىم.
سەنەسى قىندى-موكرىر، لىبلىرى شەھدو شىكر،
نار پوستان، بىر چاناق قايمىغى گۈزلىرىم.
دۈۋرە قالخىمىش مورغى-دىل چىرخى-فلىك دوۋار تىك،
ھەر بوداغە دوشمىز او، بىر تاقى گۈزلىرىم.
گۈللەر آچىلدى، باھار اولدۇ، سىفا سورمىك گىرك،
بىر بولاق باشى سىرىن يايلاغى گۈزلىرىم.
خوش چىمەن، بىر سىزى-خىرم، بىر نىچە ھەمدىم رىفىق،
گۈلىئىردە بىر كاپاب يارماغى گۈزلىرىم.
چىشمىنى-مۇۋلاھەلىدىن سو اچىپ سىئىران اوچون،
سەنلىباسار باشىندا بىر گىزماغى گۈزلىرىم.
ايلە بىر دىفە تۈۋافى-قىرى-سەئىيىد جىبرىل،
چوخ موبارىك، اوردا بىر موشتاقى گۈزلىرىم.
آستىمال چاينى سىفاسى بىنەھىت دىر، ولى،
بارى باغلارنىدا بىر اوۋلاغى گۈزلىرىم.
تىكاغاج قالىدى، موراد يوردون فراموش ئىلمە،
اوردا بىر دە بىر سىفا سورماغى گۈزلىرىم.
چالدى داشە دىرناغىن، لىنگ اولدۇ شىدىزى-خىيال،
رخشى-گۈلگۈن، بىر دىمىر-دىرناغى گۈزلىرىم.
تىنگە گۈلدەم بۇ قىفس كۈنچۈندە، باغرىم چاتلادى،
عالمى-بالايە بىر اوچماغى گۈزلىرىم.
يازمايىپ كىلكى-قىزا، يارب، شىبى-ھىجرانە سۈبە
اوز توتۇپ درگاھە، بىر فىللاقى گۈزلىرىم.
ئىلەسىن بۇ دىردە چارە يۈخدۇ بىر ھازىق تىبب،
ھاكىمى-ھۆكىمى-الل-ايتلاقى گۈزلىرىم.
مىشقى عشقىن مەھولۇب، سىرمىشقى يادىمدان چىخىپ،
لۇۋھى-مىشقىم الدە بىر مىششاقى گۈزلىرىم.
سىرورى-شىزىندەداران رىندۇ ايبىرو دىلىر،
امرو مەھتەرباشى بىر سىرراقى گۈزلىرىم.
مورىشىدى-ساھىبىنەرسەن، مەن دە گۈزدەن دوشموشم،
بۇ فقىرە بىر نىظر باخماغى گۈزلىرىم.
كۆھنلىپ، الدەن دوشۇپ، بۇ جىسىم نەشى-گىر تىك
آتشى-سوزانە بىر ياخماغى گۈزلىرىم.
بىر جاۋانمىرد گۈرمۈرم بۇ امىرە ايقدام ئىلەسىن،
گۈز سالىپ ھەر يانە بىر قوچچاغى گۈزلىرىم.
نارو نورىن مەدەنىن گىت خانچوبانىن دان سوروش،
توت خىر، گۈر، اوردا بىر ھىرراقى گۈزلىرىم.
دوغروسون سۇيە، سەنى كىم خانچوبانى ئىلەدى؟
ادى يۈخدۇر، بىر بۈيۈك خىللاقى گۈزلىرىم.
چاتلادى گۈلگۈن، نىباتى، بۈيە چايمازلار آتى،
چاتلاسىن، بىر كۈررىنى-توخماغى گۈزلىرىم.

* * *

سفهئیی-عالمده بیر دورری-نیهان دیر اوشتییین،
وزنه گلمز، چکمک اولماز، چوخ گیران دیر اوشتییین.
باش چکیپ ارشی-برینه دۇرد طرفدن داغلر،
فیلهقیقت لنگری-کۇونو مکان دیر اوشتییین.
سددی-ایسگندر کیمی هر بورجوو بیر هیسنی-هسین،
دیدئی-بدخاهاه بیر تیری-کمان دیر اوشتییین.
خوشسلیقه هر یئری، خلقی سراسر مئهربان،
دیل لری تاتی، ولی، شیرینزبان دیر اوشتییین.
الله آباد ائیله سین، أبو هاواسی جانفزا،
قالیبی-اینسانه بیر روحی-روان دیر اوشتییین.
حاکم اولموش اوندان تا میرزه سلیمی-کامیکار،
اول سبب دن خلقه بیر دارول-امان دیر اوشتییین.
ماشاللاه، گۆر نه یاخشی بوی چکمیش سرولر،
جنتی-شدداد یا باغی-جینان دیر اوشتییین.
نارینین هر دانه سی یاقوت، یا ل'لی-یمن،
موختسر، بیر گنج یا بیر بل لی کان دیر اوشتییین.
سویونو هر کیمسه ایچسه، ایستمز آبی-حیات،
اوندان اؤترو خیزر تک گۆزدن نیهان دیر اوشتییین.
گۆرموشم هم اسکرانی، قیرچینی، آغدام لاری،
اونلارین یانیندا بیر سلطانو خان دیر اوشتییین.
گزمیشم هیندارخینی، هم بردنی سئیر ائتمیشم،
هر بیرک بیر چؤل، ولی، بیر بوسیتان دیر اوشتییین.
وئرمرم کول لی-جاهاهه بیر هراسین سئیرینی،
قیل تماشا، گۆر نه گۆچک، خوش مکان دیر اوشتییین!
دوغروسو، یابلاغی نین وسفینده آجیز قالمیشام،
بیلرم، باغی-ایرم، یا گولسیتان دیر اوشتییین.
بیر-بیری اوستونده داملار، یاخشی آلی کۆشکلر،
بس دئیرسن لنگران، یا سالیان دیر اوشتییین.
وئرگینن دیلداریمی، ائت آهو زاریمدان هزر،
رحمه گل، اینسافه گل، بس دیر، آمان دیر، اوشتییین!
بیر قوناق-نیسبت نباتی سنده بئش گون ایلشیب،
حؤرمتین ساخلا کی، او بیر خانچوبان دیر، اوشتییین.

* * *

ائی گۆزوم، گل گۆزه باخ، نرکی سی-شهلا نچی دیر!
زولفه باخ، سونبوله باخ، انبری-سارا نچی دیر!
دائیی-خالینه گۆز مردومکین قیل منزیل،
گونه باخ، آریزه باخ، لالئی-همرا نچی دیر!
دوشدو بیژن قوبویا گۆرگج او چاهی-زقنی،
لبه باخ، شکره باخ، شهدی-موسففا نچی دیر!
دیشلری گۆوهری-ناسوفته، دهانی قۇنچه.
دیله باخ، لهجه یه باخ، توتیو مینا نچی دیر!
سدفی-جان ائلرم ناوکی-موژگانه هدف،
تاقی-ابروسینه باخ، منزری-الا نچی دیر!
نه دئییم کیم، نه بیلیر ایشوه ندیر، قمزه ندیر،
بیر گولومسون، قیا باخ، گۆر بو موددا نچی دیر!
جبهه سین آی دئسم، اینجینی من دن زؤهره،
عکسی-نوروللاهی گۆر، مئهری-موجللا نچی دیر!
باشینه سایه سالیب بالی-هوما تک کاکیل،

چيخميشام بير يئره كيم، گونبه-دى-خزرا نچى ديرا!
 قويوموشام ترفى-بناگوشينه بيگانه لرى،
 قول-بويون بوردا دوران زولفى-چليپا نچى ديرا!
 اوخشادان سینه سینی قاره، گئت، ائی گيجو دېنگ!
 دون دوران آدمى بو منشأى-سرما نچى ديرا!
 ساقى، بير جام ايله ديلشاد ائله بو قمناکى،
 نچيم من كى، دئيم ساغرو سهبا نچى ديرا!
 نه چيخار ارُرو شومشاد اوزون اهمق دن،
 قدده باخ، قامته باخ، سروى-ديلارا نچى ديرا!
 جامى آلدی علينه، وه، گئنه ساقى، ساقى!
 مست-مستانه دئير: خوسرووو دارا نچى ديرا!
 محرمى-خلوتى-اونسوم هانى سايب، سايب؟
 لهنه باخ، نغمه يه باخ، بولبولى-شئيدا نچى ديرا!
 حافيظين شهپرى نين سئيتيدى يا ن'رئىي-رُد؟
 دؤوره باخ، گردیشه باخ بچئىي-انقا نچى ديرا!
 بو نجه نغمه دى، موتروپ منى مدهوش ائله دى،
 چك قلم باربته، سوؤوتى-نيكيسا نچى ديرا!
 قويما بو پردنى الدن چيخا، هئيها، هئيها!
 ساقى دن بير خبر آل گؤر كى، بو مينا نچى ديرا؟
 نئيليك خيزرا نسيب اولدو اگر آبى-بقا،
 سن ده ساغرى توت گؤر غمى-دونيا نچى ديرا؟
 گل بو گولزار تاماشاسينا بير، ائی قافيل،
 قوللئىي-كوه ندير، دامنى-سهررا نچى ديرا!
 قورخورام اينجيه مجنون، كوسه من دن، يوخسا،
 دئيرم: گزگزه همما اولا لئىلا نچى ديرا!
 بوخ دور عالمده بئله ديلبرى-سرمايئىي-ناز،
 شكلى-شيرينى اونوت، نقشى-زولئىخا نچى ديرا!
 اونو م'شوق، منى آشيقى-موشناق دئين،
 ذكر ائدين آديميزى، واميقو ازرا نچى ديرا؟
 مرهبا، كيلكى-شكرريزو بدول-الغاز!
 سؤزه باخ، گوؤهره باخ، نيطقى-مسيها نچى ديرا؟
 هانسى دريايى-اميقين دورودور بو اش'ار؟
 ل'لى سينديردى بو سؤز، لؤ'لؤوو لالا نچى ديرا؟
 رحم قيل جانينا، بير بسدى، بو خلوت دن چيخ،
 تنگه گندى منى، بو گوشئىي-ايخفا نچى ديرا؟
 سئير قيل عالمى، بو شاهو گداسين يوخلا،
 نيكو بد هانسيدى گؤر، زيشت ايله زيبا نچى ديرا!
 مسجيدو سوميوو بوتكه دنى بير-بيره چال،
 گؤرگينن ك'به ندير، دئيرو كيليسا نچى ديرا؟
 "قولهووللاه اهد" اين كسدى بو اغيارلرين،
 قولزومى-وهدهته جوم، كسرتى-ا'دا نچى ديرا!
 كافىرو گبرو نسا راوو موسلمان يئتيش،
 دينو مذهب ندی گؤر، مؤ'مينو ترسا نچى ديرا؟
 حقينن باتى لى چك بير مهكى-ميزانه،
 مصطفى گؤر نه دئير، ايسوو موسا نچى ديرا؟
 گز خراباتو مونا جاتى، يئتيش اهلىن دن،
 اود ووران عالمه بو نورى-تجللا نچى ديرا؟
 گل، نباتى، دخى اوزدن بو نيقابى گؤتورک،
 بير گؤرک بو دانيشان آشيقى-ريسوا نچى ديرا؟

ترفى-گولشندە گئە بىر گولى-ھەمرا گۇرونور،
 تورفە خوش-رنگو ترو تازوو زىبا گۇرونور.
 باغى-رضواندى بو يا سەھنى-گولوستانى-ايرىم،
 دۇور تا دۇور ھامى سروى-دىلارا گۇرونور.
 لالوو گول قارىشىپ بىر-بىرە، سوبھانللا!
 باخاسان ھەر گولە بىر بولبولى-شئىدا گۇرونور.
 لوھشلا، گۇرەسن جنتى-شەددادىدى بو
 كى، جەمىيى درو دىوارى موتلا گۇرونور؟!
 ان'مللا كى، بو درگاھى-رفىايە مودام،
 رىزىشى-نئ'متو ان'ام برايا گۇرونور.
 قىسرى-فىردۇوسە موقابىلدى بونون خرگاھى،
 تختى-تاووس عجب آلىو الا گۇرونور!
 ھەشمەتو شۇوكتە باخ اوزمودە خوددامى-درى،
 ھەر بىرى خوسرووو خاقان ايلە ھەمتا گۇرونور.
 بو نەچە بزمىدى، يارب، بو نە تمكىنو ووقار
 كى، ھەمە شىرطى-ادب بوندا ھوونىدا گۇرونور.
 ھەمد قىل يەزەدە، تورپاغە دوشوب اوز يئە سورت،
 بىنوا، باخ گۇيە گۇر افسىرى-دارا گۇرونور.
 كىمدى بو تخت-نىشىن سىللى الا نامى-خودا،
 تاجى-خورشىدى محمد، شاھى دارا گۇرونور.
 باشىنى سال آشاغى، ائتمە تكلوم اصلا،
 گۇزونو دىك يئە گۇر تودىيى-غىرا گۇرونور.
 باخما روخسارىنا ھەرگىز كى، اونون ھەر باخىشى،
 آشىق اۆلدورمەيە بىر خىجىرى-بوررا گۇرونور.
 چىشىمى-بدن بو شەھى ساخلا، سىن ائى شاھى جاھان
 كى، بو شاھ عالمە بىر لوتقى-خودايا گۇرونور.
 آفرىن، بە-بە ازىن شاھى-عدالت گوسترا!
 كاينات عذرە گئە رىتى-كسرا گۇرونور.
 نقىلى شىرىندى بو، يا قىسسئى-يوسىف دىر بو
 كى، تامام حرفلىرى لۇ'لۇوو لالا گۇرونور؟
 بو نەچە شىكلدى، يارب، بو نە سون'ى-قودرت،
 سۇولتى-ھئىدرىو ھئىيتى-موسا گۇرونور.
 سورتى-شىرى-خودانى نەچە چكىدى نىقاش!
 جىققىيى-افىرى بىر مئەرى-موجللا گۇرونور.
 ساقيا، روزى-ازل جامىنا مۇھتاج اولالى،
 خابە گئەدىكجە، گۇزە ساغرى-سەھا گۇرونور.
 سەھودن ساخلا، دىلىن، ائى دلى كىتابى-زمان
 كى، سىنن فر'ى-لىبن اصل ختاي گۇرونور.
 كىمدى بو مىرى-كرم، صاحى-شمشىرى-دودم
 كى، مىنىب دولدولە بىر قاتىلى-ا'دا گۇرونور؟
 دۇور اندر داپرىتى-ارشەدە پرگار-سىفت،
 كىمەسە گۇرمز كى، او بىر برقى-موش'شا گۇرونور.
 شاھى-ايسلامى، ايللاھى، بو شەھنشاھە موين
 ائىلە، سىن كىم، سىبى-راھتى دونيا گۇرونور.
 "ربى-ارنى" – دئىرم تا نە قدر جانىم وار،
 منبەى-جودو سخا بھرى-اتايا گۇرونور.
 قوى دئسىنلر، بلى، مخلوق تامامى كى، ايان،
 سائىنى، مەرھەمتى-قادىرى، يئكتا گۇرونور.
 اوشىتپىندە گئە ايقبالى-شەھى-دۇورانە

بىر دواگويى-كىمىن بېسرو بېيا گۇرونور.
 شاھ ت'رىفى عجب آدمى مغرور ائىلر،
 اللمللاھ كى، بو بىر شاعرى-غىرا گۇرونور.
 بو اگر خلق سۇزو ھىمىرى-سىمورغو دئىل،
 نىھ بس قافدە بىر بېچىئى-انقا گۇرونور؟!
 بو جونونون سۇزونە باخما گىت، ائى اقلى دايان،
 كى، بونون سۇزلىرىنن اكثرى لوودا گۇرونور.
 خىدمتى-پىرى-موغان قىسمتى-ھىر دون اولماز،
 دلى مئھتر گىنە بىر مايئى-قووغا گۇرونور.
 مدتى لال ايدى، ايندى كار اولوب، ھىمد اولسون!
 اۋزو بدخو، سۇزو بد، بىر شىلە سۇودا گۇرونور.
 دلى-ديوانە، نە قافىل اوتورويسان ھى-ھى!
 ن'رئى-سئىھىئى-شىدىزى سىماسا گۇرونور.
 بو، يقىن ترجمئى-آيئى-"ماھازا" دىر
 كى، ھىزىن جانىم ارا مئھرى-زولنىخا گۇرونور.
 نە دورويسان، دخی پىشوازه يوگور، قىل ت'جىل،
 ايلقا، كىم تىتنئى مورشودى-دانا گۇرونور.
 كىمدى بو شاھى فرو شىرى-نرو كوه شوکوه،
 داغو داش ھامى بوتون بانگى-درايا گۇرونور.
 يادىما دوشدو گىنە آيئى-"قولنكونتوم"،
 جىسمى زارىمدا گىنە بھرى-توللا گۇرونور.
 كىمدى بو شىمسى-زوھا، بدرى-دوجا، ارشى-سرىر،
 الله، الله، گىنە بىر نورى-تجللا گۇرونور!
 بارىلھا، سن اونون دوشمىنىنى ائىلە فنا،
 شھرى-قلىمىدە گىنە قھرى-تبررا گۇرونور.
 زار كۇنلومدە گىنە گرمى ھىنگامئى-عشق،
 دشتى-ايمىندە گىنە آتشى-سىنا گۇرونور.
 مئھترى-صدرى-جاھان بىر گۇزو قان، بىر بىدمست،
 بىر چولاخ، بىر گۇزو كور، بىر دىلى لالا گۇرونور.
 كىمدى، يارب، گىنە بو شىم'ى-ھودا، مئھرى-ضيا،
 م'دنى-علمى-الا گىنجى-سرايا گۇرونور؟
 قددى-شومشادىنى گۇردوكجە اونوتدوم سىرى،
 چئشمى-جادو نىگھى-نركىسى-شېلا گۇرونور.
 ھوققىئى-ل'لى-لبى مخزنى-ياقوتو اقيق،
 دىشىنىن ھىر بىرى بىر دوررى-موسىفا گۇرونور.
 دائىئى-خالى-سىھ مايئى-ھىر سئھرو فوسون،
 زولفى-مرغوبى گۇزە امبرى-سارا گۇرونور.
 بو نئجە دامى-بلادىر كى، خلاص اولماق يوخ،
 ائى دىل، افسون اوخو كىم، زولفى-چلىپا گۇرونور.
 يوخدو بو دردە داوا گر دئسە ناچار بىرى،
 ساقىگى-لالروخو گردنى مىنا گۇرونور.
 جۇدى-موشكىنى بوراخ، گىت سۇزونو ائىلە تامام،
 كى، اونون ھىر تئلى بىر دامى-بلایا گۇرونور.
 كونجى-ايخفايە چكىل برقىئى-دئىلمدن كىچ،
 "اوقتولو-يوسىفە" بو نش'ەدە اينشا گۇرونور.
 غم يئمە چوخ دا دخی كىسرتى-ا'دادن ھىچ،
 المى "نسىر مىنللاھ فئھنا" گۇرونور.
 منزىلىم اولدو گىنە قل'چئى-سمتو سوکوت،
 گىنە بو قل'ەدە بىر سىخرىئى-سىمما گۇرونور.
 "انتە مىننى" دئدى سلمانە نبى، عىب اولماز،

مندە "اللھو مک" گون کیمی پئیدا گۇرونور.
بزمی-وھدئدە مقام ائیلەینی تارى بیلیر،
کۇنلومون آیینەسى مزھرى اسما گۇرونور،
جامی-جمشیدی عجب موفت گتیردیم علیمە،
لۇوھى-دیل آیینى-مزھرى-اسما گۇرونور،
گل بیر آز دا وورالیم قاف کیمی لافى-کزاف،
حوسنى-ختتیمدە سفایى-یدی-بئىزا گۇرونور،
آچ فساھت قاپى سین، ائى "انە افسە" نسللى،
سندە میراسى-شاھنشاهی-تدلا گۇرونور،
شمس تبریزى کیمی مۇھییگی-اموات اولدون،
وہ، اونون جیلوگھى عالمى-بالا گۇرونور،
تب'ى متبوعون ائدن مانىو ارژنگى خجیل،
رشھئى-کیلکى-ترین سئھرى-ھلالا گۇرونور،
بو نہ پروازدى، ائى تایرى-سیمورغ-شیکار،
تھتى-بالیندا گئنه فۇوقى-سوریا گۇرونور،
سۇزو قیل شھدو شکر، ائى "انە املە" بالاسى،
مھكى-دوررى-سوخن صورتى-صدرا گۇرونور،
جانیمى یاخدى بو اود، اولدوم، آمان، ائى ساقى!
بیرجە باخ، گۇر نہ عجب دامنى-سھرا گۇرونور،
"لنترانى" دئمه چوخ، ساغرى-زررىنى گۇتور،
نہ عجب سندە گئنه بو "لمو لمما" گۇرونور،
بیرجە گۇستر اوزونو، شاد ائله بو مھجورى،
كى، سنين مئھرى-روخون دف'ى-بلایا گۇرونور،
شددى-بغداد ندير، هیجر گونو چئشمى-تریم،
یاش تۇکنده دئیه سن مۇوجئى-دریا گۇرونور،
شاھى-مورغانى-جاھان ھودھودى-خوشنقشو نیگار،
مرھبا سۇیلە گۇروم، ھوودجى-لئىلا گۇرونور،
عشق ایمیش کامیل ائدن جوملئى-اینسانى، بلى،
سببى-جزبى-بنى ھیسسى-ھمیرا گۇرونور،
دم چکيب دینمە دخى، توت اوزونہ برقئى-ناز،
دردینہ چارہ سنين پردئى-ایخفا گۇرونور،
باسما دیشقارى قدم کونجى-خفادن، زینھار
كى، جاھان ایچرہ عجب م'رکە برپا گۇرونور،
پیرى-گولرنگ اگر ائنسە جامالین ظاھر،
حق بیلیر کیم، دئیرم خیزرى-موللا گۇرونور،
ھوممتى-پیرى-موغان شامىلى-اھوال اولدو،
قاسیدی-شھرى-سبا ظاھرو پئیدا گۇرونور،
ھمدولیللاھ کى، قبول اولدو دوایى-سحریم،
اثرى-کشمکئشى-قنبرى مۇولا گۇرونور،
ھىی ائدر ازمى-رمیمى، نفەسى-موشکینى،
نیطقى-شیرینى ارا مۇ'جوزى-عیسى گۇرونور،
بو نئجە لھجەدى، ائى توتیگی-سوتى-ختو خال،
چترى-الوانى-سولئیمانى-سمایا گۇرونور،
آفرین فال کى، تۇوفیق موبارک گلدی،
لئیتول-قدر یانینجا شبى-یلدا گۇرونور،
سۇزو شیرین، اۇزو چیرکین نباتى دئیلن،
تارى دۇیسون کى، او، بیر ننگى-ابایا گۇرونور.

منیم عالمدہ سلطانییم علی دیر،
 منیم میری-جاہانباہانییم علی دیر،
 نہ دارا تانیرام من، نہ ایسکندر،
 منیم فغفورو خاقانییم علی دیر،
 بئہیشتی زاہیدہ وئردیم سراسر،
 منیم گولزاری-رضوانییم علی دیر،
 اگر ہر کیمسہ نین بیر شاہی اولسا،
 منیم دہ شاہی-شاہانییم علی دیر،
 توتوب ہر مورغ بیر گولشنندہ مسکن،
 منیم دہ باغی-بوستانییم علی دیر،
 منی بو ایسمی-ا'زم ائندی ناتیق،
 منیم مجموی-دیوانییم علی دیر،
 اگر خنجر چکر دوشمن، غم ائتمہ،
 منیم دہ تیغی-اوربانییم علی دیر،
 منیم سرمایئی-اؤمرودو مؤولا،
 منیم جیسمیمدہ بو جانیم علی دیر،
 منیم یوخ اوندان اؤزگہ ذکر-فیکریم،
 منیم بو جاندا جانانییم علی دیر،
 منیم کشتیگی-نوهوم مورتزادیر،
 منیم موسیئی-عمرانییم علی دیر،
 منہ ضولمت یولون گؤسترمہ، ائی خیزر،
 منیم ینوبی-حیوانییم علی دیر،
 منیم روهوللاہیم اولدو یدوللاہ،
 منیم شاہی-سولئیمانییم علی دیر،
 نذیر باغی-جینونو نخلی-توبا،
 منیم سروی-خورامانییم علی دیر،
 منی سئیری-گولوستانہ آپارما،
 منیم سئیری-گولوستانییم علی دیر،
 منیم پیری-موغانییم شاہی-مردان،
 منیم ساقیی-مستانییم علی دیر،
 منیم اؤمرور، منیم روحی-روانییم،
 منیم مورغی-سوخن دانییم علی دیر،
 منیم ارشیم، منیم فرشیم اودور، او!
 منیم مئہری-فوروزانییم علی دیر،
 منیم لؤوہو قلم، کورسی، سریریم،
 منیم اؤورنگی-کئیوانییم علی دیر،
 منیم اودوم، منیم رودو سورودیم،
 منیم ہم راہی-ریحانییم علی دیر،
 منیم بزمی-نیشاتو ائیشو نوشوم،
 منیم شم'ی-شببستانییم علی دیر،
 منیم جامی-مئیو نؤق لو کبابیم،
 منیم سالاری-ائیوانییم علی دیر،
 منیم مولکوم، منیم مالو منالیم،
 منیم ہم حؤکمو فرمانییم علی دیر،
 منیم تختیم، منیم تاجو رواقیم،
 منیم بانیگی-بونیاہانییم علی دیر،
 منیم ابریم، منیم برقی-جہندییم،
 منیم ر'دی-خوروشانییم علی دیر،
 منیم ل'لیم، منیم دورری-خوشابییم،

منیم بارانی-نئیسانیم علی دیر.
او شهبازین اسیری مورغی-جانیم،
منیم شاهینو ترلانیم علی دیر.
دئیر دایم دیلینده خانچویانی:
منیم هر درده درمانیم علی دیر.

* * *

گئنه شوریده کؤنلوم آشیقی-بیر گول'وزار اولموش،
اندر مشقی-جونون، دیوانه لر تک داغدار اولموش.
اولوب مجنون کیمی سرمستی-جامی-بادئی-وهدت،
دوشوب سهرالره، وحشی لر ایله همقتار اولموش.
دوشوب اشگیم کیمی مردوم گؤزون دن جیسمی-اوریانیم،
عزیزی-مصر ایکن گؤزلرده، ایندی گؤر نه خار اولموش.
توتوب تا مورغی-دیل مسکن او چین-چین زولفی-موشکینده،
ایشیم بايقو کیمی دایم فغانو آهو زار اولموش.
شجاعت مولکونون سالاری کیم دیر؟ هزرتی-ایباس،
منیم شاهیم ده بو میدان ارا اول شهسوار اولموش.
کسر، دوغرار حسودین باغیرینی اش'اری-رنگینیم،
منیم تیغی-زبانیم گویا بیر زولفیقار اولموش.
منی اول خالی-هیندودور ائدن موسستغرقی-حیرت،
ائدن قان قۇنچه تک باغیریم، او ل'لی-آیدار اولموش.
ائدیپ مین آشیقی بیجان، تۆکوب قانین گوزرلرده،
بو گون اول چئشمی-سرمستین عجب گرمی-شیکار اولموش.
تۆکن گؤزدن سیریشگیم دمبه دم اول چئشمی-جادودور،
پریشان ائیله یین حالیم او زولفی موشکبار اولموش.
سیپ زاله گولی-سورخه ارق لؤلؤو دوردور،
بو گون اول لاله روخسارین اجاییب نوربار اولموش.
خراباتو میناجاتی گریب سئیر ائیلدیم هر یان،
بو کوفر دین آراسیندا او انقا پرده دار اولموش.
منی بیر مست قیل، ساقی، آمان، ائی گؤزلی یاغی،
شرابین یوخ، گتیر آغی، قولاغین نیه کار اولموش؟
مهبت شهرکین سودو متاین ایسته سن جانا،
فنادر یا شهادت ایززو جاهی چاهسار اولموش.
گتیر، ساقی، مئی-باقی، بو بزمی ائیله بیر رؤشن،
ایشیق دنیا گؤزومه باده سیز، بیللاه کی، تار اولموش.
منی بیر جور'ه مئی دن اؤترو بؤیله باغری قان ائتمه،
دور، ائی کافر، گتیر ساغر کی، باشیم چوخ خومار اولموش.
منی اؤلدوردو غم، آهیم شراری یئتدی افلاکه،
یاتیب دیر هانسی کوپده بیلیمیرم، اول زهریمار اولموش.
همیشه بادئی-گولگون حیاتی-تازه دیر روحه،
خوسوسن ایندی کیم، وقتی-گولو فسلی-باهار اولموش.
او چئشمی-پورخومارین هسرتین دن، ائی کمان ابرو،
انیسیم بچچئی-آهو، مقامیم کوهسار اولموش.
گهی شیرو پلنگو هم کوزنو گوره یولداشم،
یاتاغیم گاه جبل، گاه دشت، گاه بیر کونجی-غار اولموش.
گؤروب بیر قمزئی-یاغی اولوب حئیرانو موشتاغی،
دئیر هر دم گل، ائی ساقی کی، حالیم چوخ نزار اولموش.
گتیر اول راهی-ریحانی، تۆک اول جامی-زرفشانه
کی، سوزی-آتشی-عشقیم یئنه چوخ شؤلبار اولموش.
هراس ائتمز جهنم دن، یانان نیرانی-هیجرانه

كى، ابراهيم تىك آذر اونا بير لالزار اولموش.
 دخى افسونه گلمز هر كىمى چالسا قارا زولفون،
 بو اف'كى نين'الاجى تركى-خابو وسلى-يار اولموش.
 دوشوب دور باشينا بير نازنى نين شورو سئوداسى،
 گنديب الدن قرارى، مهو اولوب بىختيار اولموش.
 محمدى-قاراباغى نه بل لر بو قاراداغى،
 مگر او بولبول اوولاقى بو خوش گول-گول ديار اولموش.
 اگر مجنونا مايلسن، نيه بس بؤيله قافيلسن،
 بويور كيم، خاكى-اقدامين بيزه بس ايغتيخار اولموش.
 بيزيم خويى-شيرين لذتين دن بير تمتتؤ تاپ
 كى، هر بير لؤقمه سى بير شاعرى-شاعر شوار اولموش...
 نه هاسيل شئ'ربازليق دان، اندر مغزى-سرى نابود،
 خيالو فيكرو سئودادن ديماغه بير قوبار اولموش.
 اؤزون بهرى-خياله سالما، بيجا قصدى-جان ائتمه،
 رفيق اولما مجانينه، يئرى، هئى كاميكار اولموش!
 هزر قيل مالخوليادن، بو سئودادن پشيمان اول
 كى، اربابى-جونونه شئ'رو شاعرليك قرار اولموش.
 اگر گؤرسن منى، ايبرت توتارسان حالى-زاريم دان،
 ووجودوم ز'فدن گويا كى، بير شم'ى-مزار اولموش.
 موريدى-اهلى-تجريد، قولامى-خنى لى-تفريد،
 كيشى وه-وه، مسيهادى كى، هييو پايدار اولموش!
 منى-آجيز كى، درويشم، قلندروار بيكيشم،
 نه اولدوم خئيرده قايم، نه دينيم ايختيار اولموش.
 نه تاپديم امرى-مابئينى، نه اولدوم واقيفى-مذهب،
 بئله بيچاره موللا تىك، نه آدم، نه هيمار اولموش.
 بو سؤزدن اؤترو سن گل، گؤر كى، گون دن آشيكارادير،
 ولى، ايليس تىك كوللى-ويللايت لرده جار اولموش.
 يقين بيل كيم، نيأتى چكمز ال دامانى-مينادن،
 بو طرز ايله كى، او مئىخانه لرده مئيكوسار اولموش.
 زونستاش چؤممه توت شئ'رى-نواى جممى جوقوندا
 ايزان زون ويل برو هوشماهرو پالودوار اولموش.
 خوشا اول آشيقى-صادق كى، اولموش وهده ته لاييق،
 توتوب كونجى-خفا بو خلقى-عالمردن كنار اولموش.
 بيهمدوللاه، رقيبىن كؤوكبى-بختى اولوب وارون،
 علينده جوره ترلانى دؤتوب بير سارى سار اولموش.
 توتوب نيكبت گيريبانين، چكىب زين دانى-ايدباره،
 سمومى-رهبرى يزددن اساسى تارومار اولموش.

* * *

گوشئى-وهده تىك عجب جا ايميش،
 سيررى-نيهان اوندا هووئيدا ايميش.
 آشيقى ديوانه لر ين منزلى،
 روتبه به باخ، ارشى-موللا ايميش.
 قافيل ايديم بو دىلى-ويرانه دن،
 ديل دئمه، اوغلان، بو كى دريا ايميش!
 گونبه دى-افلاكى دئيرلر وسى،
 شوهرتى-بيجادى بو، بؤهتان ايميش.
 قابى لى-فئيزو دورى-شهوارى-عشق،
 مزهرى-انوارى-تجللا ايميش.
 مخزنى-اسرارى-خوداوندىگار،

م'دنى-فئىزى-شېھى-والا ايميش.
 متلھى-ديپاچئىي-سلطانى-جان
 مقتھى-ديوانى-شاهنشاه ايميش.
 نؤقتئىي-پرکاری-مونققش اساس،
 دایرئىي-مرکزی-مینا ايميش.
 مغفري-گردانى-تهوتنميسال،
 افسرى-سردارى-سرارا ايميش.
 مھبتي-اش'ارى-جواھير-نيزام،
 منبىي-انھارى-موسفغا ايميش.
 وه، نه دئيم من كى، او موشكين نفس
 موبتى-لى-ا'جازى-مسيھا ايميش.
 لغزده بير توتىگى-خوشداسيتان،
 نغمه ده بير بولبولى-شئيدا ايميش.
 هوسنده بير يوسيفى-گول-پيرھن،
 ايشووه ده بير تورفه زولئىخا ايميش.
 تور-سيقت آتشى-عشق ايچره غرق،
 آشيق ائوين يىخماغا سلما ايميش.
 گاه اولور واميقى-شيرينسوخن،
 گاه دئيرسن كى، بو ازرا ايميش.
 فايده وئرمز كى، قاراداغ ليسان،
 ناره دئير كيم، عجب هئيو ايميش.
 خاطرى-اوششاقى پريشان ائدن
 شانكئشى-توررئىي-لئىلا ايميش.
 كيمدى بو "من، من" دئين اوغلان گئنه،
 بيزدن او دايم نيه ايخفا ايميش؟
 كار دئيلسن كى، او شيرينزيان،
 بو گولشن باقىرى-بورنا ايميش.
 شوبهه سى يوخ دور كى، چويان دير، چويان،
 بسته او بير نالئىي-سورنا ايميش.
 دانيشا بيلمز، دىلى يوخ، لال دير،
 رو دئديگين بير بئله لالا ايميش.
 آفرين، ائى قولھووله، مرھبا!
 خئير، او بير بچچئىي-انقا ايميش.
 سن دئ، گؤروم بس ندى، ھاى تاپميشام،
 پوستئىي-گول، يا گول-ر'نا ايميش.
 آنلادين ايندى كى، "انلهق" دئين،
 شئىخ دكى ربيل-الا ايميش؟
 اقلى داياز، داغ چاپان اوغلان باخ!
 دوردو يئرين دن كى، نه هئىھا ايميش.
 سئىھئىي-شبدىزى-سمك جستخيز،
 ن'رئىي-گولگونى-سماسا ايميش.
 باشينى چوخ چالخاما شاپور تك،
 من نه بيليم، اوف كى، بو بننا ايميش!
 خوسروون اھوالينى شيرين بيلير
 كيم، اونا همكاسوو خرگا ايميش.
 يئتسه عليم، قيسسئىي-شيرينى من
 نقل اندرم خوسرووه همرا ايميش.
 دنگ ائلمه، قوى، سؤزو الدن چىخار،
 تانرى بيلير كى، بو نه قووغا ايميش.
 خوسرووه شيرينى ائديرلر اروس،

بانگی-دۆھول، سۆۋتى-ئىو نا ايميش.
دخى اينانديم، بلى فرھادسن،
اللى وار، ياخشىجا اوستا ايميش.
ساقى، دئمكدن نه گرک، تورکوسو،
متلبيميز بادئىي-ھمرا ايميش.
سن بيجه بير او دلى مچنونا باخ،
آدى نه اوچون بئله روسوا ايميش؟!
آشيق اولان كيمسه مگر اور اولور،
چاتمادى زئھنيم، بو مومما ايميش؟
من نيه، يارب، بئله بدفيترتم،
آنلاماديم من بو نه امما ايميش؟
دشتى-جونون سئيرينه گئتميشدى او،
يوخسا مگر، عادتى-سھرا ايميش؟
تا كى، دئسين لر كى، اۋزون دن چىخىب،
يا كى، بو ايزھارى-تبررا ايميش.
قايدئىي-شھر فنادير، فنا،
بو سيفت اول مولكده برپا ايميش.
سھو دانىشديم، نه بيلم، بيلمديم،
بو نئجه موشگولجه مومما ايميش؟!
شھرى-فنا، مھرى-معنا بيلمم،
من دئيرم تشنئىي-مؤولا ايميش.
اۋز سۈزونو سۈيله سن آخىر، گۈزوم!
خئير، او بير گۈۋھرى-ئىكتا ايميش.
جور كئشى-مئىكدئىي-حافىظم،
وھ، نه عجب گۈۋھرى-غررا ايميش!
باغرى قرا، قانلى كۈنول خانەسى،
آھ كى، بير كولخنى-سئودا ايميش!
نامى-خودا، تپ'ى-اجيول-خيال،
سۈزدو بو يا لۇلۇۋو-لالا ايميش؟
ايززو الا، كىلكى-موسلسلرقم،
ختدى بو يا انبرى-سارا ايميش؟
لۇبئى-سورتگرى-ارژنگى-چين،
يا نمتى-ختتى-چليپا ايميش.
كاغزى دىيا كىمى گولگون انديب،
جمله ھونر بوندا موھىيا ايميش.
گوش وئريب نغمئىي-تاووسى-ارش،
شھير آچىب كى، بو نه توغرا ايميش!
كىلكى-سوخنسجى شكرريزه باخ،
گوندو بو يا گۈۋھرى-اينشا ايميش؟
نقطه لرى ھر بيرى بير قيت'ەدير،
حرف لرى ھر بيرى پيرا ايميش.
بو ھېشى زاده ميدادى-سياھ،
عالمه بير نئ'متى-اوزما ايميش.
سۈز بزمكده ىدى-بئيزاسى وار،
سئھردى بو يا ىدى-بئيزا ايميش؟
گۈچك اولور خامئىي-سورخو سيفيد،
سئودىجىگىم بو بوتى-زىبا ايميش.
ھاشىمىم، وارىسى-فخرول-كلام،
بىزلره بو شىوئىي-آبا ايميش.
اوندا ايميش وسلى-جمعىي-شوون،

بانىگى-بۇنيانى-بۇ دۇنيا ايمىش.
پادىشاھى-عرضو سىمادىر قىلم،
تاجى-سرى-خوسىروو دارا ايمىش.
بۇ قىلمى-سىلىسىلە مودۇر كى، بۇ
ھىمدى-بىر آرىغو دانا ايمىش.
زۇھدو سىلاھى چۇلە سال، گزگزا،
مۇوسىمى-ائىشو مئىو مىنا ايمىش.
خاىچوبانى آدى، نىباتى اۇزو،
بىر اوزو قىرخىق، بىغى بورما ايمىش.

چارپالار

گئت دولانگین، خامسن هنوز،
پوخته اولماغا چوخ سفر گرک.
مورغی-قاف ایله همزیان اولوب،
دؤوره قالخماغا بالو پر گرک.
کوهی-عشقه گل گئتمه بیدلیل،
قولی-دنگ تک دوشمه چؤلره.
تا کی، سالیکه رهنومون اول،
خیزری-ره کیمی راهبر گرک.
یوخ، یالان دئدیم، هرزه سؤیلدیم،
واژنهین دئییم، دوغرو سؤیلدیم،
هقکه آریفی واسیل ائتمه یه
بیر دوداق لاری گولشکر گرک.
زولفو انبرین، خالی نازه نین،
قۇنچه تک دهان، قاشی جانسیتان،
شاهی-گولروخان، ماهی-بیقرین،
نسترن کیمی سیمبر گرک.
لاله تک اوزو آل یاناق اول،
تازه گول کیمی تر-بوخاق اول،
آغ-آیاز اوزو آیدان آغ اول،
قاشلاری اونا هم سوپر گرک.
همینان اول مئهره ماه ایلن،
همزیان اول نوری نار ایلن،
زولفی بحث ائده شاهمار ایلن،
گنجی-سینه سی پورگوهر گرک.
هقکه آشینا، خلق دن جودا،
ائلمیش اول نفیی-ماسوا،
ترک ائده بوتون یاردن ادا،
اول مسیه تک بیپر گرک.
قویگینن قدم دئیره لاجرم،
نقشی-بوتده گؤر سیرری-وهدتى.
بو چیگونه دن واقیف اولماغا
بیر جونونی-حق مردی-ار گرک.
آز دانیشگینن، اولگینن خموش،
ائمه عالمه سیرری-عشقی فاش،
بوردا دورما چوخ، کئچ بو ورته دن،
بو مقوله سؤز موختسر گرک.
من، قیلمایین چوخ دا زاهیدی،
عذرو وار اونون، آشیق اولماییب،
او افس یتره خلق اولونماییب،
باغبانه بیر کللخر گرک.
جیددو جهد قیل، آریف اول، گؤزوم،
علمی-عشق دن اولما بینسیب،
جوم بو بهره بیر، تاپ او گووهری،
آشیقم دئین ترکی-سر گرک.
راه پورختر، بخت واژگون،
زولفی-یار تک شب سیاهگون،
ایندی قئیپ دن خانچوبانینا

نخلى-توردن بير شرر گرک.
هر خسيسه، گل ائتمه ايلتيجا،
اولماز اوزگه دن هاجتين روا،
موشکول آچماغا شاهى-لافتا،
انتر اولدورن شيرى-نر گرک.
جاواهيرين يوخدو قيمتى،
آچگينن گوزون، ياخشى سئير قيل،
هر بيرى دير چين خراجينا،
موفته وئرمم، سيمو زر گرک.
بير گوزل جاوان ايسترم هامان
کيم، بو سوزلرى ائيله سين روان،
هاردادير دئسين بير شکرزبان
کيم، بو سوز منه هامى تر گرک.
ساقى، گل منى جامى-عشق دن
بير کرم قيليب اؤيله مست قيل،
تا دئسينله خلق لال اوتورماغا،
بو نباتى تک بختور گرک.

* * *

ائى فيريشتخو، دور اياغه گل،
خالق ايچينده يوخ، بير قيراغه گل.
چوخ دا اوجايا چيخما، ائى قوچوم،
بالاخانادان بير اشاغه گل.
قۇنچه آغزىنى بيرجه آچگينن،
سن ده بير دانيش، بير داماغه گل.
شاد کۇنلومو قيلميسان ملول،
ايندى سوزومو سال قولاغه گل.

* * *

دردى-هيچردن حالى-زاريمى،
ايسته سن اگر، کهرپايه باخ.
يوخلاسان اگر زُفى-جيسمىمى،
منده نيطق يوخ، يئنگى آيه باخ.
مين کره دئديم، سگرقيب ايلن
ايختيلات ائديب اولما آشينا.
ايلشيب گئنه، اول لين ايله،
سوست اهدى گور، بيوفايه باخ.
اولما گول کيمى خاره همقرين،
سالما آشيقى سوزى-عشق دن،
هئچ گوروم اوزون گولمه سين سنين،
اودلادين منى، بير خودايه باخ.
زاهيد، آز دانيش، گئت گوزومدن ايت!
عشق دن منى چوخ دا دانلما،
من مگر ابس اولموشام دلى،
بير او ميمو دال، باوو رايه باخ.
من دن ال گؤتور، ائى اوزونقولاقي!
زؤهد ساتما چوخ ائى هيماى-محض!
دور آياغا بير، آچ او کور گوزون،
بير بو گوزلرى سورمسايه باخ.
من اولنده بير ن'شيم اوسته گل،

بیر نزاره قیل داغی-سینمه،
داله چک قلم، عینی جایزه،
بیر الیفده مین ماجرایه باخ.
قیل منه کرم فئیزی-لوتفونو،
کریه لا طرف چک اینانیمی.
خرج ازهلال، چارپایی-یول،
هم رفیقیم اول، بو سدایه باخ.
دؤوری-چرخ دن اولموشام علیل،
دیزده تاققیم، گؤزده نور یوخ.
بیر نظر ایا شاهی-لافتا،
بو نباتیگی-بینوایه باخ.

* * *

گلمه، گلمه، گئت یاخشی-یاخشی سن،
من سنین کیمی یاری ایستمم.
اؤلدو آشیقین، بیرجه گلمدین،
ایندی سن ائدن زاری ایستمم.
مونجا کیم دئدیم: اؤلدوم، اؤلدوم آی!
سین گاوور قیزی بیر اینانمادین.
ایندی گلمیسن ن'شیم اوستونه،
دور کی، سن ائدن زاری ایستمم!
هر نه آغلادیم، هر نه داغلادیم،
قویمادین گؤروم گول جمالینی.
تاب وئرمه چوخ تاری-زولفونه،
من خزینه سیز ماری ایستمم.
هوری-جنتین نئی لرم ساباه،
من بوگونکو گون یاری ایسترم.
وئرمه سن اگر دوغرو سؤز کی، من
بؤیله رحم سیز تاری ایستمم.
ساقیا، گتیر جامی-خوشگووار،
قیش توکنمه دی، گلمه دی باهار،
من گول ایسترم، بولبول ایسترم،
بو سویوق قیشی، قاری ایستمم.
چاره اقل دن اولماز آشیق،
چوخ گؤزلدیم، ائتدیم ایمتاهان،
دور سویون گئنه رختو پختینی،
من بو قئیرتو آری ایستمم.
دور لبالب ائت جامی-زرکئشی،
بیرجه قتره سی دامماسین یئره،
آند وئریب منه پیری-مئیکه ده،
من پیاله سیز یاری ایستمم.
ال چک، ائی رقیب، حق ریزاسینه،
بیر هووورلوغا بیخما اؤمرومو،
بیر ده گلرم من بو گولشنه،
درمرم گولون، خاری ایستمم.
من نباتییم، زارو بینوا،
عشق موفلی سی، ریندو موبته لا،
ال گؤتورموشم مالو مولک دن،
اول هیمار تک باری ایستمم!

* * *

بۇيلە بيوفا اولما، ائى پرى،
ائتمە چوخ جفا، ائى سنم، سنم!
گردى-راھىنى چئشمى تارىمە
ائىلە توتيا، ائى سنم، سنم!
بس كى چكەمىشم دىردى-فیرقتين،
تئل لرىن كىمى اينجلنمىشم.
رنگى عالمى اشكى-لالگون
ائىدى كھربا، ائى سنم، سنم!
سن سىز اولموشام زارو بينوا،
ھىجر دوشكونو، رىندو موبتەلا.
گل بو درده سن لوتف قىل اۋزون،
ائىلە بىر دوا، ائى سنم، سنم!
ائى فريشتخو، يارى-نازەنين،
ائى ملكليقا، مئھرى بىقرين.
بىرجه بوسە وئر بو قلندره،
اۋلدو بينوا، ائى سنم، سنم!
گرچى آشيقم، رىندو موفليسم،
بوشدو كىسەمىز آغچا-ماغچادان.
نقدى-جانىمى خاكى-پايىنە
ائىلرم فدا، ائى سنم، سنم!
لۇۋھى-سىنمى نخلى-تور ائىدىب،
آفرين سىنن شم'ى-رويينە!
يئنگى دن گئنه دوشدو باشىما
بىر عجب ھوا، ائى سنم، سنم!
اىسترم دوشم بھرى-ھىرتە،
نيطق چكەمەيم، ايلشم خموش،
مشقى-عشقىمى ائىلەيم تامام،
بىر سورم سفا، ائى سنم، سنم!
گل نىاتى نىن سىدقو كىزىنى
سن بو بابده ائىلە ايمتاهان،
گر دانىشمادى اوتدو بىزبان،
سۇيلە مرھبا، ائى سنم، سنم!

* * *

ھئىف، بىلمدىم كىم، بو بولبولو
شاھى-گولروخان اىستىر، اىستىمىز؟
بو جفاكئشى، خستە آشيقى
يارى-جانسىتان اىستىر، اىستىمىز؟
ائى سبا، بو دم جان فدا سنە،
عرضى-حالىمى يارە سن سۇلە.
بو سمندرى، بو قلندرى
او شكردهان اىستىر، اىستىمىز؟
تئز گتير خبر، قويما اينتيزار،
ائتمە چوخ منى زارو بىقرار.
كىم، دئسىن گۇروم، اوددا يانماغا
بۇيلە خانچوبان اىستىر، اىستىمىز؟
يوخدو قاسىدىم، گۇندىم پىام،
يارە دردىمى ائىلدىم ايان.
دوغروسون دئسىن، ائتمە سىن نھان،

بۇيلە خان چوبان ايستر، ايستمز؟
ديكميشم يولا چئشمى-اشكبار،
كوهى-توره گل، ائيله بير گوزار،
بير يئتيش، منى اول وفاشوار
بۇيله بيزبان ايستر، ايستمز؟
اوزدو جانيمى مۇهنتى-فراق،
ياخدى جيسمىمى نارى-اىشتياق،
ايجز قيل، سۇله آهو زار ايله
بۇيله جانفشان ايستر، ايستمز؟
سۇيله راهتيم يوخدو بير زامان،
سويهو شام ايشيم آهدير، آمان.
توت خبر، بئله كۇنلو پورفغان،
چئشمى-خونفشان ايستر، ايستمز؟
پاييمال ائديب آدو سانيمى،
ائيلديم خراب خانيمانيمى.
بيلميرم دخى بون دان آرتى جاق
حاليمى يامان ايستر، ايستمز؟
چون بو عرصه ده چوخلار آتيني،
قويروغون دوگوب، اويناديب، چاپيب.
بو نباتى ده اسبى-لاشه سين
چاپدى بير اينان، ايستر، ايستمز؟

گرایلی لار

ماشاللا، قادیر الله
گور نجه دلیبر یارادیب!
گول اوزونده افشان-افشان
زولفی-مونبر یارادیب،
اغزی قۇنچه، لبی پوسته،
بئلی اینجه، بویو بسته،
تؤکولوب دور دسته-دسته
نه گؤزل تئل لر یارادیب!
قاشی فیتنه، گؤزو جادو،
اوزو لاله، خالی هیندو،
مینا گردن، ساچی قارقو،
گول بوخاغین تر یارادیب،
گون دن گؤچک دیر جامالی،
سروی بنزر قددی-دالی،
لبین امن نئینر بالی؟
سؤزونو شککر یارادیب،
دیلی آلماس، دیشی اینجی،
آغ سینه سی گؤوهر گنجی،
وسفه گلمز نازو غنجی،
بونو افسونگر یارادیب،
موسلمانلار، بیر پرزاد
منی ائتدی یاخشى فرهاد،
قمزه سی بیر یاغی جللاد،
کیپرگیگین خنجر یارادیب،
هر کیمی خالیقی-داور
بیر امره ائدیپ موقرر،
اونو بیر شوخی-گولپئیکر،
منی سمندر یارادیب،
او گون کی، یاراندی اینسان،
قلم یازدی بئله فرمان:
سنی بیر شاهی-گولروخان،
منی قلندر یارادیب،
ائدیپ دیر سائیی-داور
هر کیمی بیر شاهه چاکر،
منی بیر دیوانئی-مئهر،
سنی بیر سرور یارادیب،
ازلدن قادیری-بیچون
اؤزو قویموش بئله قانون،
سنی بیر دؤولت لی قارون،
منی بی موزتر یارادیب،
نه قیلیم، نئیلیم، یارب،
دولموشام غمدن لبالب،
سنی بیر شاهی-موددب،
منی بیر مسخر یارادیب،
او دم کی، ربیل-الا
عالمی ائتدی هووئیدا،
سنی بیر شاهی-لافتا،

منی بیر قنبر یارادیب،
بیر طرزینن ائدیپ پئیدا،
سنی بیر مئهری-موجللا،
منی بیر اخکر یارادیب،
گولروخساری نئینر غازه،
گل بیرجه سئیر ائيله نازه،
بولبول، چوخ گۆز دیکمه یازه،
گۆز نه گول پئیکر یارادیب،
نباتی، چک علی، علی،
کۆنلون اولسون جلی، جلی،
اونو الله، بلی، بلی،
بو دیلده ازیر یارادیب.

* * *

گئنه فلک لر اونوشدو
قوریان-قوریان سداسین دان.
متل قالمیشام، بیللاه،
آشیق لرین اداسین دان.
مؤوجه گلدی گۆزوم یاشی،
آلیشدی باغیریمین یاشی،
سس گۆتوروب داغی-داشی
بو مجنونون نواسین دان.
گئتدی گۆزومون قاراسی،
گئتمز سریمدن هاواسی،
ائله بیل ترلان بالاسی
جودا دوشوب یوواسین دان.
کسیلدی کۆنلومون زاری،
توکندی صبرو قراری،
بیر یول اۆلدور قورتار باری،
بو هیجرانین بلاسین دان.
گلدی نباتی دیوانه،
کنار دورون، قاچین یانه،
باخماز او، خانو سلطانه،
هزر قیلین ختاسین دان.

* * *

نه خوشلاییب خانیم بیلیم،
خراب کوردشدی، کوردشدی،
گل اوشتینه تفرروج قیل،
جنت باغی رشتی، رشتی.
قویما یایدیم قیزیل کاندای،
چکیدیم اولسا هر خاندا،
بينا قیلایدیم ایراندا
دینی-زردوشتی، زردوشت.
تالایایدیم او باغدادی،
قالمیایدی هئچه زادی،
آلایدیم قسری-شددادی،
دولانایدیم هشتی، هشتی.
آلایدیم بیر مولکی-رومی،
اکیدیم یئرینده قومی.

قالمییایدی اوندا بومی،
اولاییدی لار دشتی، دشتی.
نباتی، بو جیسمی-مورده
آرام تاپدی بیرجه خیردا.
ساقی، چوخ اولموش افسورده،
دور مئی گتیر کشتی، کشتی.

* * *

سنه قوریان، گتیر ساقی،
بیرجه پیاله، پیاله.
"قاللو بلی"دن دیر قیسمت
منه نواله، نواله.
گل، الله توککول ائت،
ارنلره توسسول ائت،
حافیظه بیر تف'ول ائت،
گور نه گلیر فاله، فاله.
مئیخانه لر آباد اولسون،
ساکینلری دیشاد اولسون،
مسجید گوروم بریاد اولسون!
سالدی منی قاله، قاله.
گل قوی باشه سن بو تاجی،
آلگینن ائلدن خراجی،
یاد ائله شاهی-می'راجی،
ویلایتی، آله، آله.
نباتی، غمدن بوکولمه،
برگی-خزان تک تۆکولمه.
دی سنلر تک سؤکولمه،
چکمه دخی ناله، ناله.

* * *

آباد اولسون گوروم، یارب،
کونجی-مئیخانه، مئیخانه!
کیم، یئتیشدی اوندا دردیم
یاخشى درمانه، درمانه.
شوکر اولسون، یزه دی-مننان
ائيله دی دردیمه درمان،
قرق ائيله دی پیری-موغان،
منی ائهسانه، ائهسانه.
دورما، ساقی، آمان هئی-هئی!
دور گتیر وئر جامی-مئی، مئی،
گئنه ایشیم دوشدو ائی، ائی،
شاهی-مردانه، مردانه!
آتى دولدول، قولو قنبر،
زؤوجی-زهرا، بابی-شیر،
گؤزل آدی وئریب زیور
چرخى-گردانه، گردانه.
نباتی، نه چنگ اولموسان؟
یوخسا مستی-بنگ اولموسان؟
نیه گئنه دنگ اولموسان؟
دور ائی، دیوانه، دیوانه!

* * *

ایشیم، پئشم اود یان دیرماق،
قریب آتش پرست اولدوم!
ایچدیم سودو، چکدیم بنگی،
اجایب شیر-مست اولدوم!
قوی الدن جامی-شرابی،
آت گئتسین چنگو روبابی،
تئز اول، چک شیشه کبابی،
من کی، مستی-الست اولدوم.
کئچدیم تامامی-عالمدن،
سولئیمان ایله ختامدن،
گویا دئییلدیم آدمدن،
بیر هوپاب ایدیم، پست اولدوم.
مرهبا کمانا، شسته، بیر تیره،
دوققوز فلک لری تیکدیم بیر-بیره،
روستمی-دستانی ائتدیم بیر-بیره،
گور نجه قریبه زبردست اولدوم.
شیکار ایستر ایکن، دامه دوشدوم من،
بیر سیاهمست اولوب جامه دوشدوم من،
نباتی، سوبه ایکن شامه دوشدوم من،
بیر اف'ی ایلانا پایبست اولدوم.

* * *

گئنه گلدی باهار فسللی،
بولبول گلدی داده، داده.
اهمری گول لر آچیلدی،
ساقی، گتیر باده، باده!
گئنه سبز اولدو چمن لر،
گول دن بزندی گولشن لر،
چیخمیش سنیره گولبه دن لر
هامی اوزو ساده، ساده.
وه، وه گول دور بو، یا لاله،
گول اوزونه فونوب ژاله،
ساقی، دور، وئر بیر پیاله
دلی فرهاده، فرهاده.
یار یولوندا وئردیم باشی،
یاستیق ائتدیم قارا داشی،
دؤندو، بیللاه، گؤزوم یاشی
شتتی-باغداده، باغداده.
دلی کؤنول، غم زامانی،
چوخ ائتمه آهو فغانی،
چاگیر شاهی-لافتانی،
یئتسین فریاده، فریاده.
ساقی، دور، وئر بیرجه ساغر،
دین دن دؤندوم، اولدوم کافر،
تاپاممادیم، قالدی گوهر،
ق'ری-دریاده، دریاده.
نباتی، دور هر سهرگاه،
اوخو همدو قولهوووللاه،
قالمادی الهمدو لیللاه،

آرزین دونیاده، دونیاده.

* * *

آمان، آغا، سنه قوریان،
منی سالما نظردن سن!
سند ساوای کیمسنم یوخ،
منی قووما بو دردن سن!
من گئتمرم کوهی-توره،
مثیل ائتمرم نارو نوره،
گتیر منی سن بیر شوره،
کم دئیلسن شجردن سن.
پریده اولماز بو تل'ت،
ملکده اولماز بو صورت،
ائده بيلمم گونه نيسبت،
مونوورسن قمردن سن.
دردیمی ائتمه ضیاده،
منی گتیرمه فریاده،
بیر رحم ائله بو فرهاده،
گل بو کوهی-کمردن سن.
ل'لی-لبین نوشیخندی،
من نئی لرم بالی، قندی،
اؤلدوردو بو دردمندی،
چوخ شیرینسن شکردن سن.
گولده هانی بو طراوت؟
گونده هانی بو سباهت؟
دورده یوخ دور بو لطافت،
موزینسن گوهردن سن.
غم ائلمه، خانچوبانی،
تاپیلدی دردین درمانی،
یاد ائله شاهی-مردانی،
بیر علی چک جیگردن سن..

قوشمالار

سوسويوب دور گئنه كيمين قانيئا،
خومار-خومار باخار هارا گۇزلىرىن؟
نولا بير ده دولانايدىم باشينا،
قوربانى اولايديم قارا گۇزلىرىن!
موقووس قاشلارين ائتگينن كامان،
چكگينن موژگان دان تيرى-جانسيپان،
بو خسته جانيمنى قيلگينن نيشان،
قوى ائتسين كۇكسومو پارا گۇزلىرىن.
سنوبر قامتين، ائى سروى-رفتار،
شومشادو ار'رى ائتدى شرمسار،
نه يالقيز ائتميسن منى خارو زار،
چوخلارى گتيريب زارا گۇزلىرىن.
آريزين دۇورونده زولفى-موشگيناپ،
قويمار شفق سالسین قورسى-آفيتاب،
حۇكم قيل گۇتورسون سايه سين سهاب،
بو درده ائيله سين چارا گۇزلىرىن.
اوزون ش'شه سى، ائى شم'ى-چكىل،
خورشيدى-خاورى ائتدى مونفيل.
بئله كى، عشق اودو اولدو موشتيل،
چكديره هقق منى دارا گۇزلىرىن.
خدنگى-خونريزين، ائى شيرين منزر،
خوسرووو تختين دن ائتدى دريدر.
هلقه ائديب الله زولفى مونبر،
نه سئهر اوخور گئنه مارا گۇزلىرىن؟
تزه گولتك آچى ليسان سحردن،
موزيين اولوسان ل'لو گوهردن،
ياخشى سالدين نباتينى نظردن،
عجب ماييل اولموش خارا گۇزلىرىن!
ساقى، نه ياتميسان، دور آياغه، دور،
قويما قزا قالسين هنگامى-ترب.
خورشيدى-خاورى بورجى-هوت دن
سئير اوچون همه لى ائتدى مونتخب.
هر گون اؤز ياربنى چكيب آغوشا،
بولبولر مست اولوب گليب خوروشا،
ياتما، ياتما، آييل، سن ده گل هوشا،
گۇتور پيالنى، دول دور لبالب.
دولاندير باشينا جامى-گولگونو،
سداه چولقاش دير دشتو هامونو.
گتير يادا فرهاد ايله مجنونو،
ناله چك، دنگيلن ال'فووللاب.
دورما كى، دونيانين يوخ ائ'تيبارى،
قنيمت بيلگينن بنش گون باهارى.
اؤزونه همدم قيل بير گول'وزارى،
بير چمن كونجونده هر روز تا شب.
ميدانى-عشق ايچره سييرتديم ائى،
موسختر ائيلديم رومو هئراتى.
مؤهترم اوغلوپام، آديم نباتى،

ذاتیمیز ھاشیمی، اصلیمیز عرب.

* * *

سیا، مەن دىن سۇيىلە او گول'وزارە،
بولبول گولۇستانە گلەين، گلەمەسەين؟
بو ھەيجران دوشکونۇ، ايللر خستەسى
قاپينا درمانە گلەين، گلەمەسەين؟
مەن قوربانى اولوم انبر تىللەين،
قۇنچە دوداقلەين، پوستە دىللەين،
او لالە روخسارەين، مەيشكىن خالەين
اودونا پروانە گلەين، گلەمەسەين؟
گۇزۇم چوخ ھەسرت دەر خومار گۇزۇنە،
گونش جامالينا، شکر سۇزۇنە،
اوتانيرام، نەجە دۇيىم اوزۇنە،
دردەين خستە جانە گلەين، گلەمەسەين؟
دولاش دەر بويۇما شومشاد قولۇنۇ،
قوجاقلەيب قوجۇم اينچە بىلەين،
ل'لى-لەين عەيم، سورۇم دىلەين،
ايسەر اۇلو جانە گلەين، گلەمەسەين؟
نباتى ايسەتمە سەن سەز دۇنيانى،
عەرتى، حۇرمەتى، شۇۋەكتى، شانى،
بەر زادا قالمايىب داھا گۇمانى،
بو باش او ميدانە گلەين، گلەمەسەين؟

* * *

شەيدا بولبول، فغان ائتمە، غەم يئمە،
بو گون، ساباھ گول آچىلەر، ياز اولۇر.
عەزىز ساخلا، قەنىمەت بىل ۋۇجۇدۇن،
ۋەفاسى يۇخ گولۇن، اۇمرۇ آز اولۇر.
دۇگەين فرھادا، انى مۇھەنتپەيشە،
شەيرەن دىن اينچەيمە، چال داشا تەيشە.
آشەق م'شوق آراسەيندا ھەمەيشە
ايشۇە اولۇر، قەمزە اولۇر، ناز اولۇر.
گەندەر، جان دان چەخار داغى-ھەسەرتەين،
آرتار گون دىن-گونە شانۇ شۇۋەكتەين،
سۇبھى-ۋەسلە يەتەر شامى-فەرقتەين،
دىلەين، مەتبەين ھامى ساز اولۇر.
خەمەلەر دورار ساغو سولۇندا،
جۋاھىر بازوبەند ايكى قۇدۇندا،
فۇۋارەلەر ايشلەر دايم گۇلۇندا،
ياشەل باشلى اۇردەك اولۇر، قاز اولۇر.
نباتى، سۇمەيشەم بەر دىلەستەينى،
بەر سۇزۇ گولشەر، قۇنچە دھانى،
داھا فاش ائەلمە سەيرى-نەھانى،
آشەقەين كۇنلۇندە يوز مەن راز اولۇر.

* * *

اللہ، اللہ، بو دىلەرى-سەيمەر
ھانەسى بختۇرەين جانانەسى دەر؟
داغەتەدى باشەمدان اقلۇ ھوشۇمو،

بو نئجه دريانيں دوردانه سى دىر؟
هر كيم گۇرسه جاماليني آشيكار،
ايختياري گنديب اولور بيقرار،
گۇرسنمى، يارب، هانسى ديلفيكار،
بو شم'ى-روخسارين پروانه سى دىر؟
اؤزو شيرين، سؤزو شهدو شكرريز،
ايشوه سى ديلروبا، قمزه سى خونريز،
ياناغى برگى-گول، زولغو ديلاويز،
دهانى ميروارى خزينه سى دىر.
خجیل ائتميش اوزو شمسى-خاوري،
هیلال ائديب قاشى بدرى-انورى،
نه يالقيز ائيلميش منى-سرسرى،
چوخلار مجنون كيمى ديوانه سى دىر.
يولوم دوشسه خراباتى-خرابه،
دئيرم عرضيمى جامى-شرابه.
نياتييه نئى لر بو بير قورابه،
يئددى دريا اونون پئيمايه سى دىر.

* * *

گئنه گۇزوم دوشدو بير مهجماله،
آغ اوزونده قارا موشكين خالى وار.
هلقه-هلقه اولوب زولفى-موشكىنى،
لووهشللاه، عجب قددى-دالى وار!
ياناقلارى لاله، گۇزلر بادامى،
باغريمى قان ائندى ل'لى-گولفامى،
نه اولدولار، يارب، خوسرووى-نامى،
خوسرووو شيرىنين مين مقالى وار.
دئ گلسين ساققيه، قورسون بوساتى،
مورتنب ائيله سين بزمى-نيشاتى،
تئز اولون، يانديرين شم'ى-سيماتى،
دۇشيين مجليسه هر نه قالى وار.
سفهنئى-روخسارى بدرى-مونوور،
دۇشنيب اوستونه زولفى-مونبر،
ديش لرین ميروارى، دهانى شكر،
لب لرین عجب دادلى بالى وار.
گزه سن عالمى جمله سرتاپا،
تاپيلماز بير بئله سروى-ديلارا.
ديمز بير مويينه، هقق بيلير، هاشا،
هر نه بو دونيانيں مولكو، مالى وار.
يهرليين گۇروم اسبى-گولگونى،
بيوفا گۇرورم چرخى-گردونى،
بير دخی سئير ائديم ترفى-هامونى،
ديوانه كۇنلومون يوز ملالى وار.
من دئديم بس خانچوبانى جاواندى،
بير ايگيد اوغلاندى، بيرى-ژياندى،
دئمه كى، قوجاليب، قددى كماندى،
ايندى گۇردوم ساققالىنين چالى وار.

* * *

گئنه مۇوجه گليب دريايى-چئشميم،

بىر-بىرە توخونۇپ اوممانە دۇندۇ.
زۇرقى-جىسمىمى وئردى قرقابە،
تلاتوم ئىلەيىب توفانە دۇندۇ.
اومىدىم چوخ ايدى يىتم دىلدارە،
دئىم عرضى-حاليم او نازلى يارە،
اجل فرمانىن دان دۇنمك نە چارە،
يىتمىدىم، اومىدىم ھىرمانە دۇندۇ.
نە فايدە كئچن گونو سايماق دان،
اۇلوم يىدىر يارسىز دىرى قالماق دان،
نە ايش بىتر بىجا كولونگ چالماق دان،
مئى توكندى دىخى، پئىمانە دۇندۇ.
ھئچ اىگىد دوشمەسىن يارىن دان جودا،
منىم تك قالماسىن زارو بىنوا.
بس كى، گئجە-گوندوز دئدىم: يا خودا،
جىرىم اود توتوب بورىانە دۇندۇ.
نباتى، نالە قىل، گئتدى دىلدارىن،
سووولدى گوللرىن، سولدى گولزارىن،
نە دورموسان، ندىر بو اىنتىزارىن،
دور كۇچ ئىلە، وسلىن ھىجرانە دۇندۇ؟!

* * *

گئنە لىلى، لىلى چىخمىش سئىرانە،
اشىقنىن آختارىر دىلىندە مجنون.
بانىندا بىر نئچە ايشوھلى قىزلار،
گىزىر چۇلدن-چۇلە، ھامون بەھامون.
ھەر زامان اوتورور بىر بولاق اوستە،
قاباغىندا شراب، مزەسى پوستە،
گول تك الدە توتوب، گۇز دىكىب دوستا،
گونوزلو بادەدن ساغرى-مشھون.
درر، دستە باغلار ياخشى گوللرى،
دوداق آلتدان گولر شىرىن دىللىرى،
افشان ائىلر ھردم اوزە تىللىرى،
حئىران-حئىران باخار دىدەسى پورخون.
گاھى رقسە گلىب اوينار مستانە،
گاھى جوشە گلىب اولور دىوانە،
گاھى بولبول كىمى گلىر افغانە،
آغلار، آغلار، اوخور ابياتى-مۇوزون.
نباتى، ابسم اول، سىغىن مۇولايە،
قول اولوب ابەسە دوشمە سېھرايە،
قوواس تك قوتە وور بىر بو دريايە،
جھد قىل تاپاسان بىر دوررى-مىكنون.

* * *

سبا، بو عرضىمى يىتتىر سىيادە،
سۇىلە، باغىشلاسىن خودايە منى.
تاقىتىم كسىلىپ كونجى-قفسدە،
مورخىس ئىلەسىن بىر آيە منى.
اگرچى بىلىرم چوخ دور گوناھىم،
دىخى اوندان اۇزگە يوخ دور پناھىم،
دئگىنن: اومىدىم واردير كى، شاھىم

افو اتتسین آیئی-وفايه منى.
گئجه لر سوبهدک ایشیم ناله دیر،
آغلاماق دان گۆزوم قان پیاله دیر،
جانیم بوتون قارا داغلی لاله دیر،
یئتیرسین زمزمی-سفایه منى.
ملامت چکمک دن یئتیشدیم جانه،
اریدی اوریم، دۇندو آل قانه،
سبا، عرضیم بودور شاهى-جاهانه،
دخی چوخ سالماسین سدایه منى.
نباتى، مجنون تک گاهى آغلادین،
اوشاقلار بیغیب دسته باغلادین،
گاهى قلندر تک اؤزون داغلادین،
آخر کی، گتیردین هرایه منى.

* * *

سنودیکیم، گۆزلرین آلدی جانیمی،
یاغی قمزه لرین قانیمی تۇکر،
دوشسه هر کیم، دخی چیخماز تورون دان،
گۆروم بو زولف دور یا کی، موشکی-تر؟
باشینا اۇرتوب دور تیرمئی-آبی،
قاشلاری باشلایب نازو ایتابی،
آمان، ساقی، گتیر اول مئی-نابی،
بو جلالدین قیلینجین دان الهزرا!
خجیل اتدی اوزون گولی-اهمری،
اودا یاخدی زولفون موشکو انبری،
شرمنده ائيله دی ل'لو گووهری،
گۆروم بو قۇنچه دیر، یا تونگ-شککر؟
بو نئجه نرگیزدیر، بو نئجه گۆزدور؟
بو نئجه لاله دیر، بو نئجه اوزدور؟
بو نئجه شکردیر، بو نئجه سؤزدور؟
نه بئله ل'ل اولور، نه بئله گووهر.
نباتى، گول گلدی، آچیلدی لاله،
چکگین بولبول تک گولشنده ناله،
سنه قوریان، ساقی، دور، وئر پیاله،
سالگین جانیم مئی دن بیر شرر.

* * *

بولبول کیمی گول اوزونه موشتاقم،
توتی قوشو دیل لی سنم، ائی سنم،
آل-الوان یاناق لی، نرگیز باخیش لی،
بنفشه تک یلی، سنم، ائی سنم.
هر کیم گۆرسه سنی اولور دیوانه،
دوشر مجنون کیمی داغا مستانه،
قوریانی اولدوغوم یئتیشدی جانه،
قارا هبش خال لی، سنم، ائی سنم.
لبی قۇنچه، دیشی دورری-موسففا،
ممه سی شمامه، بوخاغی آما،
دهانی گولشکر، زولفو دیلارا،
جیبی، قوینو هیل لی، سنم، ائی سنم.
قمزن اوخو اود ووروب دور جانیم،

جللاد گۇزۇن سوسويوب دور قانىما،
باشىنا دۇندوگوم، گل بىر يانىما،
سرخوش، اينجه بىللى سىنم، ائى سىنم.
نباتى نىن يىتتىر باغى-ووسالە،
ناھاق قان ائىلمە، باتما وبالە،
عشقىن منى دۇندىرىپ دىر ھىلالە،
آدى، سانى بىللى، سىنم، ائى سىنم!

* * *

گىننە باھار اولدو، آچىلدى گوللى،
بولبول نالە سىندىن توتولور قولاق.
گول گولە سارماشىپ، چىچك چىچەيە،
لالە جامى-جمعىدن گىتيرىپ سوراق.
سبزو خرم اولوب دشتو كوھسار،
دم وورار جىنتىدىن ترفى-جوببار،
اياق گۇتور، ساقى، دورما اينتيزار،
منى بىر جام ايلە ائىلە تردماغ.
عالمىدە خىيرى شر نە اولسا ھادىس،
خۇكىمى-يزدان اولور او امرە بايس.
دئمە، زاھىد، مئىيە "اوممولخبايس"
سىن آنلايامماسان، يىرى ھاي اولاغ!
جفايە اوز قويدو چرخى-بيوفا!
دردى-ھىجرە منى ائىدى موبتەلا،
دوغرو سۇز، موختىسر، من بختى-قرا
بىر دم يارە يىتتىپ تاپمادىم فراغ.
دئمە نباتى نىن يوخدو دوامى،
جۇورومە تاب ائىتمز، چكىمز جفامى،
شاھىد اولسون عالم جملە، تمامى،
نە قدر ايسترىسن چك سىنمە داغ!

* * *

سبا، بو مەجورو بىر شاد ائىلە سىن،
يىتتىر بو پئىغامى جانانە مىندىن:
نىيە بو مىجنونو ائىتمىش فراموش،
ندىن اۇترو اولوب بىگانە مىندىن؟
يىتتىشچك يانىنا او سروپنازىن،
باشىنا بىر دولان او شاھبازىن،
اوندىن سونرا سۇيلە رازو نىيازىن،
يالوارا-يالوارا او خانە مىندىن.
اۇپ اللرىن، اوندان دوش آياغىنا،
پروانە تك فىرلان سولو-ساغىنا،
بولبول كىمى سارماش گول بوداغىنا،
عرض فىل ايجز ايلە سلطانە مىندىن.
دردى-ھىجرىن تۇكدو برگو بارىمى،
خزانە دۇندردى نۇوباھارىمى،
اوندىن سۇيلىگىنن ھالى-زارىمى،
او قاشى ياي، گۇزو مىستانە مىندىن.
قولاق وئىر، ائىلە سە ھەر نە دورفشان،
او پوستە دىل-دوداق، او شىكەر دھان،
گىتير نباتىيە اوندان بىر نىشان،

دوروست يئتيشگينن فرمانه من دن.

* * *

گنه ايسگندر تک دوشدوم زولماته،
قاباغيمى كسيب يوز مين بهرو بر.
ايگيدليگين، موروووتين چاغى دير،
يئتيش فريادىما، ائى خيزرى-رهبر!
تولو' ائتمز ندن "شمسى-وزروها"؟!
فنايه باش چكسين "لئيلتودوجا"،
يوخسا ياتيب مگر نسيمى-سبا،
مشامىما يئتمز نفخئى-سحر؟
اوزومه بير سو سپ، ائى اشكى-گولگون،
قويما ياتسين قافيل بيچاره مجنون،
ايتيرميش فرهادين كوهى-بيسوتون،
شيرين-شيرين سسلر، تاپماز بير اثر.
يارا قوربان دئين دىلى لال ائتديم،
مؤهر ائديب آغزىمى، تركى-قال ائتديم،
اليف تك قدديمى بوكدوم، دال ائتديم،
ايندى گورك بو كمانى كيم اير؟
نباتى، مينگينن رخشى-هوممى،
سئير ائله سربسر دشتى-وهدتى،
قويما چيخسين الدن وقتى-فورستى،
هئيفسن، دونيادان گئتمه بيخبر!

* * *

منى مجنون ائدن يارى-پريوش،
تاقتم كسيلدى، يئتيشديم جانه.
بير يول اولدور منى، چئوير باشينا،
بيرجه رحمين گلسين بو ناتوانه.
قوربان اولوم سنين گول ياناغينا،
آلا گوزلرينه، ديل-دوداغينا،
ايسترم دولانيم سولو-ساغينا،
نئجه كيم، دولانير شم'ه پروانه.
ايم اولدو منيم تك بختى واژگون،
گوزو قانلى ياشلى، حالى ديگرگون؟
هانى، نه اولدولار فرهادو مجنون،
گليدىلر فريادىمدان امانه؟
من اولنده منى قويمون مزاره،
اودون بيغين، وورون اونا شراره،
منى آتين، سيز چكيلين كناره،
قويون شو'للنسين، چكسين زبانه.
اشيق اولان خووف ائلمز بلادن،
اينجيمز يار ائدن جوورو جفادن،
نباتى، ال چكه كيمدير وفادن؟
قويموشام باشىمى من بو ميدانه!

* * *

گون يئتى زواله، دؤندو آخشامه،
ياندى پروانه نين چيراغى گنه.
دنگين ساقيه دوشسون دؤوران،

گردیشه گتیرسین ایاغی گئنه.
نه مدت دیر خبریم یوخ او قیزدان،
نئچه ایلدیر آياق چکيب دیر بیزدن،
بو ساتده اونو ایسترم سیزدن،
گۆرون هاردا گلیر سوراغی گئنه.
جللادی-جانسیتان سوسویوب قانه،
خدنگی-زرنیشان قویوب کمانه،
علینده جامی-مئی گلدی مستانه،
قانیمی تۆکمهییه او یاغی گئنه.
منی گۆرچک اوزه توتدون نیقابی،
بهانه ائیلدین شرمو حجابی.
سنده یوخ دور مگر وفا کیتابی،
گۆزومدن اچمیشان بولاغی گئنه.
دئمدیم، سیریرینی دئمه اغیاره،
سنی مندن جودا قیلار، نه چاره،
ایندی کی، هیجر اودو چکدی شراره،
قویما سن گولشنه او زاغی گئنه.
عشقیندن اریدیم، دؤندوم هیلاله،
گونوم باشا گلدی، یئتدیم زواله،
بیر نظر قیل، گۆر دوشموشم نه حاله.
هاچانا دین گزیم بو داغی گئنه!
نباتی، ناله دن اثر اولمادی،
گۆردوگون ایشیق دان شرر اولمادی،
بو شجردن سنه سمر اولمادی،
دور، بیر ده گزگینن بو باغی گئنه.

تجنيس لر

منيم بختيم كيمي تاقو رواقين
فلک، گوروم، دونسون او اوز بو اوزه!
گونش چيخار مگر سمتی-مغريب دن،
اگر بير يول ديسين او اوز بو اوزه؟
هر گونوم هيچرين دن دؤنوب بير آيه،
گنجه-گوندوز ذکر ائلرم بير آيه،
سنی تاري، اوزون گؤستر بير آيه،
هئچ گوروم اوخشارمی او اوز بو اوزه؟
کؤوکبی-تالئين اولدو سونبوله،
ياخشى موقابيل انت گونو سونبوله،
قويما دستلنسين سونبول سونبوله،
بير دؤندر خرمنى او اوز بو اوزه.
آدم يئين باری دانه بيلمم،
گورموشم خالينی دانا بيلمم،
ديلبر، سن دن اؤزگه دا نه بيلمم،
ابس منی آتما او اوز بو اوزه.
نباتی، غملييم، منی تۆک اياغه،
پيلله تک قورولدوم دوشدوم اياغه،
بون دان آرتيق منی سالما اياغه،
سایل کیمی دوروم او اوز بو اوزه.
باشينا دؤندوگوم، بو نجه حالدير،
دينميش دئيرسن: آي ندير، ندير؟
باشيم چيخماز منيم سنين ديلين دن،
بويورگينن گوروم آي ندير، ندير؟
قوريان اولوم اوزون دکي هيايه،
قمره اوخون مينديرگينن هئي يايه،
نه باخيرسان مارال کیمی هئي آيه؟
جمالين يانيندا آي ندير، ندير؟
گوزوم قان کاساسی، اوريم شيشه،
منی کاباب کیمی چکميسن شيشه،
رقيبی گوروم کي، دام کیمی شيشه!
ايللر ايللر چکه، آي ندير، ندير.
نه باخيرسان او سلطانه، بو خانه؟
چوخ آداملار گلدي گئتدي بو خانه.
گئنه بو گون ايشيقلانيب بو خانه،
بيلميرم گورونن آينه دير ندير؟
همد اولسون الله، گئتدي آ چيلله!
نباتی، آز قالدي گوللر آچيله،
بو موشکولوم، يارب، کيم دن آچيله؟
يار دستينده توتان آينه دير ندير؟

* * *

او ترلان باخيشين قوريانی جانيم،
بوی چکيب گؤزلرين گؤزلر، نه گؤزلر!
آماجی-سينمی نووکی-موژگانين
قويوب نيشانه يه گؤزلر، نه گؤزلر!
نه قلت دير دوشوب اوز آراسينا،

اونو بيلمك اولماز اوز، آراسينا،
اگر قوواس ايسن، اوز آراسينا،
بىر گۇر آخىر اوندان گۇزلىر، نە گۇزلىر!
تجللاسان، بويور سينا داغينا،
اگر گۇرسىن منى، سىنادا، قىنا،
قويما رقيب باخسىن سىنە داغينا،
يامان دىر گۇزلىرى، گۇزلىر، نە گۇزلىر!
يئنى آيدى، اما نە سئوداسى وار،
نۇقسانىنا باخ، گۇر نە سوو داسى وار،
هئىچ بىلمىم باشدا نە سئوداسى وار،
آغلار، آغلار، دئىر گۇزلىر، نە گۇزلىر!
نباتى كول اولدو، ياندى سىنادا،
بو آلودان بىر اود دوشسون سانا دا،
دئىممىزم، نئجە دئىيم سينا دا،
دى گۇروم گۇرموسىن گۇزلىر، نە گۇزلىر؟
اهول اولما، بىر نقطە دىر هر اوچو،
بىر دئورده دولانىرلار هر اوچو،
نباتى نىن سلطانى دىر هر اوچو،
بو ايدى من دئىن گۇزلىر، نە گۇزلىر!

* * *

سنىن تىك شىبازى-سروقامتە،
بىر جورە ترلانىن آياغى گرک،
گمىشنى ساعىدا كىكو توراجە،
قايناغى نىن دىمى، آياغى گرک.
اينىنە گئىيەسىن گوندە مینالى،
بئلى باغلى خىنجر، دستە مینالى،
قورولسون مچلى سىن چىنگو مینالى،
علیندە ساقى نىن آياغى گرک.
قاباغىنجا نئچە يئىك چكىلە،
سنى گۇرچىك خانزادەلر چكىلە،
ايرىشە شۇهەرتىن چىنو چكىلە،
دئىلەر شاھلىغا آياغى گرک.
سحر آخشام تىلو نایىن بوقلانا،
چكىلە دوشمە نىن، دارا باغلانا،
پلوو قازانلارین اوستە بوغلانا،
ياخشى بوللو اتى آياغى گرک.
سبا، بو عرضى الە سالما يا،
منىم سلامىمى يئىتير سلمايا،
نىه گرک منى يادا سالمايا،
اونون نباتى تىك آياغى گرک.

* * *

كۇنلوم گولزارىندا، قىش مۇوسىمىندە،
آچىلىپ تزه گول، دى در، آى پرى!
هسرت اۇلدوم، هئىيف گۇرمىم اوزون،
قالدى قىامتە دىدار، آى پرى!
چكىن گئىسىن، من مینىم ياد آتا،
سئوہ بىلمز اۇرگە اوغلون ياد آتا،
بو يورغون مارالى قويما ياد آتا،

اۋزون خدنگينه ديدر، آي پرى!
كئچە بيلمم، بو دريالار درين دير،
اۋلندك يئريم سنین درين دير،
دور آغاجدان آلمالارى در ائندير،
بیر-بیر اوتاقلارا ديدر، آي پرى!
خوش ياراشيب بازويندلر بو قارا،
سونا تئلليم، سنه دوشمز بو قارا،
بوندان آرتيق دۇزمك اولماز بو قارا،
اينسافا گل، دور آچ ديدار، آي پرى!
اۋمروم باشا گلدى اوزون گئجهلر،
بو ياتماماق واللا، منى گيچ ائلر.
نيه بيلمم گزگز اونو گئج ائلر؟!
دور گل كى، واخت اولدو دى دار، آي پرى!
هسرت توخمون من ده اكديم دمينه،
سنى الله، آتدان دوشمه، دئ مينه.
بیر دوشه سن نياتى نين دمينه،
سنى ترلان كيمى ديدر، آي پرى!

* * *

عشقى باشا ووروب سۇز دئين آشيق،
گل، گۇروم گۇرموسن بو گۇز كيمى گۇز؟
آند اولسون الله، هييو لايزال
خلق ائدمز بیر ده بو گۇز كيمى گۇز.
نيه زولفون گئنه اوزدن يان دورموش،
منى اوخلاماغا گزگز يان دورموش،
چوخ فقيرى فلک ياخيپ يانديرميش،
هئچ كافير گۇرمه سين بو كۇز كيمى كۇز.
بو موشكيلين هئچ گۇرونمز آسانى،
داغ-دوگونون يوخ دور دخى آ، سانى،
گۇروم الله هيغز ائيله سين آ سنى،
بدنر دوشمه ييب بو گۇز كيمى گۇز.
ياخشى اولور ائوده سودون ساغين،
هيكلسيز اولماسين سول ايله ساغين،
او كۇپك دن، گۇزوم، هزر ائت، ساقين!
شيرين اولماز چئشمه بو گۇز كيمى گۇز.
بيلمم فلک منى كيمه جور ائتدى،
آشيغيم دورماميش قاپدى، چور ائتدى.
گۇزوم ياشى نياتينى چوروتدو،
ديليم ياندى، دئديم "بو گۇز كيمى كۇز".

* * *

قوربانى اولدوغوم اوخون دوز يايه،
بو خسته جانيمى گۇزه، در، گۇزه.
ياخشى گۇزله، گۇز اوركوتمه گۇزون دن،
دوروست نيشاننى گۇزه، در، گۇزه.
گئنه ايشيق ساليپ آي نه دستينه!
بختور اوز سورتوب آينا دستينه،
ايندى كى آلميسان ينه دستينه،
بو شان-شان باغريمى گۇزه، در، گۇزه!
سن بيلمه سن رقيب نئجه داغ ائلر،

مجنون تەك سئىر ئاتىدىم نىچە داغلار،
فلەك مەنى سەندەن نە جودا قىلار،
مەگر گۈز اولموشىدوم گۈزەدەر گۈزە.
نىچە قىيىدىن او تەل داراغا كەندە؟
بەلە گۈزلىرىمدەن دور آخا كەندە.
قويما جەبى نەندەن تر آخا كەندە،
دەئىللەر زىيان دەر گۈزە تر گۈزە.
هەئچ كەيم نەباتى تەك كام آلالانمادى،
ەشق كەيتەپپەندەن كاماللانمادى،
دالەنا دار گلدى كومالانمادى.
گۈرۈم مەيخ سانجىلىسىن گۈزە، دار گۈزە!

* * *

مجنونلار آدەبنى چەكن تەھرىرە،
نولا سەردەفتەرە او، يازا مەنى.
دەئىپەر بو ايدى ذەكرى مەمودون:
"دورون، قوربان ئەندەن آيازە مەنى".
كەننە سەغ قەلمەشەم، بەلە يەرە، مەن؟!
كەلپەن تەك كوئەندە ياتەم يەرە مەن،
گەيزلەن سەپەرەم كەندەم دەئەيم يەرە مەن،
بەر آغەج گۈتۈرە، آى ازە مەنى.
خوش نەغمەدەر نەغمەلەردە بوسەلى
گۈل جەمالەن گۈردۈم مەن يول بوسەلى،
اووچو تەك ايسەترم يولون بوسەلى،
گلە بېردەن كەنچە، آى آزا مەنى.
سەچى سۈنەپول، اوزو گۈل-گۈل، گۈز آلا،
گۈز ايسەتمەز گۈزلىرىندەن گۈز آلا،
بو شان-شان بەغرىمەي گۈل-گۈل كۈز ئەلە،
قەنەعت وئەرگەلەن او يازا مەنى.
نەباتى تەك دەرەلەرە اوزەسەن،
سەپە زولفون افشان ئەپلە اوزەسەن،
قەمر تەك بولوددەن بەر چەيخ اوزەسەن،
چوخ دا وئەرمەكەنەن آيازە مەنى.

* * *

آلا گۈزلۈم، بو دەرە مەنى اۋلدورر،
سانما بو آزاردەن آيپەلەن مەنى.
او زامەن كەي، اچەل گۈلۈم سولدورار،
قەبرەم اوستە اوخو، آى اۋلەن، مەنى.
مۈزگان اوخون چەك بەر-بەر آت سەنەپە،
م'شوق گەرەك آشەقەنەي سەنەپە.
دەئەمەكەنەن دەخى گلە سەنەپە،
ئەدە بېلمەز سەندەن آيرى "لەن" مەنى.
هەئچ گۈرۈكمۈر شەفا اوزو بو تەردە،
يۈخ، عزەيم، چەرە يەقەن بو تەردە،
قويون، بەرى، جان تەپشەپەرەم بو تەردە،
اينەدى كەي، بېلمە سەيز آى اۋلەن مەنى.
ەشق بو خەرابە توتدو تەپپەنە،
مەنى سەلدەن زولفون پەچو تەپپەنە،
قوربان اولوم اورپەنەن تەپپەنە،

بیر یادا سالماسان آی ایلن منی.
زولفون بورجی-اقرب، بنزر یوز آیه،
بئله گون وار برابردير یوز آیه،
نباتی، چاره یوخ دئسن یوز آیه،
سانجاق بيلميرم آی ایلان منی.

فارسجا شئيرلر

پرو بالی-بسته دارم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
تنی زارو خسته دارم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه مریزو، نه تبیم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه هبیبو، نه رقیبم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه گلو، نه نای دارم،
نه خیرد، نه رای دارم،
نه بئسئیر پای دارم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه سرم، نه هوش دارم،
نه کرم، نه گوش دارم،
نه برم، نه دوش دارم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه زیبلغمم، نه سؤودا،
نه زیخونمو، نه سفرا،
و نه ازمتم، نه ازما،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه موکددرم، نه شادم،
نه زیخاکمو، نه بادم،
نه نیهان، نه آشیکارم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه زیباده سرخوشام من،
نه زیغم موشووشم من،
نه زیابو آتشم من،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه چو قونچه در شوکوفتم،
نه قمش به دیل نوهوفتم،
نه نم، نه لاشونوفتم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه شرابییم، نه بنگی،
نه موغننییم، نه چنگی،
نه خیالییم، نه رنگی،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه رفیقی-بوستانم،
سگی-کویی-دیلسیتانم،
نه قرینی-گولسیتانم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه سیتارهیم، نه ماهم،
نه میانی-این دو راهم،
نه گدا، نه پادیشاهم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه زمین، نه آسیمانم،
نه دیاری-لامکانم،
نه ازینو، نه اذانم،

هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه پری، نه جین، نه اینسان،
نه فولانمو، نه بئهمان،
نه ملک، نه هورو قیلمان،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه زیکانو م'دئم من،
نه "من"ام، نه "من من"ام من،
نه زیگنجو مخزنم من،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه جوانمو، نه پیرم،
نه سغیرو، نه کییرم،
نه کمانمو، نه تیرم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه زیل'لی-بیهایم،
نه زیدورری-بیسفایم،
نه نوا، نه بینوایم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه هولولیم، نه دهری،
نه ربازییم، نه جفری،
نه کنارییم، نه بهری،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه بئخود موقییه دم من،
نه زیخود موجرره دم من،
نه علی، نه احمدم من،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه موریدمو، نه اوستاد،
و نه بندهم، نه آزاد.
و نه وامیقم، نه فرهاد،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه مئهم، نه ازمههم،
نه کئهم، نه ازکهانم،
نه شاهم، نه ازشههم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه مونججیمم، نه کاهین،
نه بزارئان گواهین،
و نه ساهیری-مداهین،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه عزیزمو، نه خارم،
و نه نورمو، نه نارم،
نه خزانو، نه بهارم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه تهمتتم، نه زالم،
نه تولو، نه زوالم،
نه بشیرو، نه بیلالم،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه سیه، نه رؤوشنم من،
نه زیباغو گولشنم من،
نه زیرئه، نه جووشنم من،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه ایراقییم، نه رومی،

نه قريمو، نه بومي،
نه سهاريم، نه نوومي،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه زيكافمو، نه ازنون،
نه ازين دو حرف بيرون،
نه نباتيم، نه مجنون،
هله لنگ، لنگ، لنگم.
نه نباتيم، نه بنگي،
نه مجوسو، نه فيرنكي،
نه موسالئهم، نه جنگي،
هله لنگ، لنگ، لنگم.

* * *

زيشرابي-شووق مستم،
هله شوخو شنگ، شنگم.
سري-خاري-غم شيكستم،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه بئجامي-باده راغيب،
نه بئرويي-ساده طالب،
منم اين خيالي-سايب،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه بسر سري-سياهت،
نه بئكس رهي-رفاقت،
منو منزلي-قناعت،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه بئوهدتم قراري،
نه بئكسرتم مداري،
نه بئخيدمت ايختياري،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه مرا بئكس نيگاهي،
نه مرا اوميدگاهي،
منم اين نمد-كولاهي،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه مووههيدم، نه واهيد،
نه موبيدم، نه عابد،
نه برهمنم، نه زاهيد،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه بئخنده چون گولم من،
نه بئنغمه بولبولم من،
نه بئزولف سونبولم من،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه مرا بدايتمو كيش،
نه مرا غمي-كمو بيش،
نه قلندر، نه درويش،
هله شوخو شنگ، شنگم.

نه چو گول باهار دارم،
نه خبر زيار دارم،
نه زيمئي خومار دارم،
هله شوخو شنگ، شنگم.

نه بئمهفيلم چيراغى،
نه بئمچ ليسم اياغى،
منو گوشئىي-فراغى،
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه نوقوشى-باتيلم من،
نه زينوتفه هاسيلم من،
نه زيخيش قافيلم من.
هله شوخو شنگ، شنگم.
نه نباتييم تخلص،
زينسب مكون تفههوس،
بئگوزشتم ازتشخوس،
هله شوخو شنگ، شنگم.

تکبىت لى لر

بو چۇل اولموشدا منىم باشىما چوخ ايش گلدى،
يئتمميش يايە، خبر گنديله كى، قيش گلدى.

* * *

سزادير گر شىكايت ائىللىم بو چرخى-كجرۇودن،
چىخارتدى كويى-دىلبردن، منى زنجيره توش ائتدى.

* * *

گردون جفايه راغيب، بارى كس ايلتيفاتين،
تا اولماسا مهربت، خوش گلمز ايختيلاتين.

* * *

آتش كنارى، كورسى قيچى، دىلبرين اوزو،
تارى بيلير كى، قيش گونونون لالزارى دير.

* * *

ائله آددىم گۇتور آتا بيله سن،
ائله لوقما گۇتور، اودا بيله سن.

رباعی لر

ساقی، ایشیمیز نالوو افغان اولدو،
زولفون کیمی حالیمیز پریشان اولدو،
قویدون یئره جامی، بیزدن اوز دؤندر دین،
بیر بوسه دئدیک وئر بیزه سن، قان اولدو.
گلدی گئنه فسلی-نؤوباها، ائی ساقی،
بس هاردا قالیب او گول'وزار، ائی ساقی،
مئیکانه یه گئت، گتیر اونو مستانه،
وئرمه منه مونجا ایزتیرار، ائی ساقی.
سد شوکر کی، قیش گتندی باهار اولدو گئنه،
سهر اوزو جمله لالزار اولدو گئنه،
وئر باده ایچک، جوش قیلاق، ائی ساقی،
بولبول نه دئییر کی، عشقه جار اولدو گئنه.
دور گل، ائی عشق، کؤنول مولکونو بر باد قیلاق،
اقلی یغمایه وئرک، شهری-نوو آباد قیلاق،
گلگینن سؤز بیر ائدک، قئیری ارادان گؤتورک،
جانی جانانا وئرک، دهرده بیر آد قیلاق.
ائی بادی سبا، گوزار قیل تبریزه،
عالمده قالیب اومیدیمیز بیر سیزه،
اول سروقدین کوبینه دوشسه گوزرین،
بو نامنی وئر او زولفی انبریزه.
ساقی، گؤزوم، اول روحی-روانی منه وئر،
گل گردیشه، اول راهتی-جانی منه وئر،
غم دف'ی اوچون شهابی-ساقیب دیر مئی،
قوربانینام، اول تیری-کامانی منه وئر.
ساقی، گتیر اول جامی-زرفشانی گؤرک،
سال گردیشه بیر او راهی-ریحانی گؤرک،
ایسگندره سؤیله گئتمه سین زولماته،
گؤستر اونا بیر او آبی-حیوانی گؤرک.
ساقی، منه بیر پیاله شراب گتیر،
پاندی جیگریم، بیر تیکه کباب گتیر،
آتشکه دنی قویما قالا افسورده،
دور چیخ ائشیه، بیر نچه خوتتاب گتیر.
من روزی-ازلده سئومیشم بیر شاهی،
الله دئیر، اونا الیاللاهی،
هر کیم اونا الله دئسه، کافیر دیر،
شککال دیر اول نباتی تک، واللاهی.
ساقی، گتیر اول شرابی-موشکینبوی،
تؤک ساغره، تا موتتر ائتسین کوی،
مفسودو مورد جامی-مئی دن بودو کیم،
سرمست اولاق مگر چکک بیر "هو"یی.
سویه اولدو، گتیر شرابی-ناب، ائی ساقی،
ائندی منی غم یاخشی کباب، ائی ساقی،
مستانه گؤتور جامی-جمعی، وئر باده،
ساز اولموش عجب چنگو روباب، ائی ساقی.
دیوانه کؤنول، بسدی فغان ائیلمه چوخ،
رازی-دیلیمی خلقه ایان ائیلمه چوخ،
خاموش اوتور، فئیزی-ازل تاپ، اؤزونو

ابنايى-زمانه همزيان ائيلمه چوخ.
 مئىخانهده مئى عجب بها تاپدى گئنه،
 هر ريندو گدا بو گون نوا تاپدى گئنه،
 آينئىي-ديل كى، زنگى-غم توتوموش ايدى،
 بير جام ايله گور نئجه سفا تاپدى گئنه!
 ائتدين بو گئجه عجب سواب، ائى ساقى،
 وئردين گئنه ريندانه جاواب، ائى ساقى،
 وئر باده كى، اخيرت گونو ائيلمه سين،
 الله سنى اهلى-ازاب، ائى ساقى.
 ساقى، نه ايميش بو غمى-دونيايى-دنى؟
 دور، باده گتير، مست ائله بو برهمنى!
 فؤوت ائيلمه فورستى، گوٲور جامى گورك،
 هر حادثه دن ساخلا سين الله سنى.
 ساقى، گئنه اييام گولوستان اولدو،
 گول تخته چيخيب، چمنده سلطان اولدو،
 هر ريندو گدا دئير منم شاهى-جاهان،
 هر قوبيره بير بولبولى-خوشخان اولدو.
 ساقى، دولانيم باشينا بو جون سنه قوريان،
 "ئيك باده بئواييم خانى سولتون سنه قوريان".
 گاه توركيو، گاهى عربى، گاه فارسى،
 گاه تاتى، بو "ئىچون آزو وامون" سنه قوريان.
 ساقى، گتير اول شرابى-بيتشويشى،
 اول نش'ه ايله مگر سوواق بو قيشى،
 وئر فاش بو اردبيل دير، خام اولما،
 "خوش شهردير، اوز وكى لى دير هر كيشى".
 ائى مورغ، بو دانه تركينى قيلدين، قيل،
 مستانه بو لانه تركينى قيلدين، قيل،
 انقا كيمى توت قافى-قناعتده مقام،
 بو خلقى-زمانه تركينى قيلدين، قيل.
 ساقى، دور ال آت او بادئىي-گولرنگه،
 بير جام يئتير بو مورغى-خوشاهنگه،
 تا ترفى-گولوستانه آچيم بير پرو بال،
 بو كونجى-قفس منى گتيردى تنگه.
 ساقى، بو نباتى نيه دنگ اولدو گئنه؟
 نئتدين اونا، بؤيله شيرى-جنگ اولدو گئنه؟
 بو بادننى گور كى، پررى-تاووس كيمى،
 بو قترئىي-ديل هئزار رنگ اولدو گئنه.
 ساقى، بو قدر خيال دن هاسيل نه؟
 بو رنجو غمو ملال دن هاسيل نه؟
 دور باده گتير گرديشه، بير جام يئريت،
 بو بيهوده قى لو قال دن هاسيل نه؟
 ساقى بئله كيم، آراده دؤوران ائيلر،
 چوخ آشيقى-بيچارنى بيجان ائيلر.
 بير جام ايله گر شاد انده بو ميسكىنى،
 الله بيلير كى، ياخشى ائهسان ائيلر.
 ائى جانى-هزين، بو ناله دن بير ال چك،
 قوى بنگى يئره، پياله دن بير ال چك،
 سين دير قلمى، دواتين آغزين مؤهر ائت،
 بو هامى يالان مقال دن بير ال چك.
 ساقى، بو گئجه بزمى گولوستان ائتدين،

بېر دۋور ائلدين كى، دۋورى حئيران ائتدين،
 الله سنى هيغز ائله سين بد گۈزدن،
 دايم كى، منيم درديمه درمان ائتدين.
 ائى خاجه، جلال تركينى قىلدين، قىل،
 بو مالو منال تركينى قىلدين، قىل،
 چون آخير اولوب جلال بېر خابو خيال،
 بو خابو خيال تركينى قىلدين، قىل.
 ائى شئيخ، سوال تركينى قىلدين، قىل،
 بو كۈهنه چووال تركينى قىلدين، قىل،
 گئتمه دخى قاپولره، "ها-هو" ائتمه،
 بو بانگى-شغال تركينى قىلدين، قىل.
 ائى دوست، شراب تركينى قىلدين، قىل،
 بو جنگو روباب تركينى قىلدين، قىل،
 چون رنجو ملال ايميش مئين انجامى،
 بو رنجو ازاب تركينى قىلدين، قىل.
 يد اولسا، جاهان خوررممو خندان اولاجاق،
 هر قترئى-مئى شيشه ده بېر جان اولاجاق،
 به، به، گئنه دوردنوشلر بزمينده،
 ساقى، ييخيليب، پيال قلتان اولاجاق.
 ساقى، منه بېر سوراق اول كئى دن وئر،
 يا بيرجه خبر او هاتمى-تئى دن وئر،
 سئودايى-جونونه سممى-قاتيل دير مئى؛
 قوربان سنه، بېر پيال اول مئى دن وئر.
 مئىخانه لرى هميشه آباد ايسته،
 سن اهليلن اونون سرو تك آزاد ايسته،
 مسجيدلره گئتمه، وايزين تركين قىل،
 نه ريچ'ته وئر قولاق، نه مياد ايسته.
 لال ائتدى گئنه بېر گول بو بولبولى-شئى دانى،
 كوس دوردو گئنه من دن يوز قۇنچئى-خندانى،
 بېر تورش، ايكي شيرين - چوخ ياخشى موفرره دير،
 بو خود كى، موساوى دير، موللا، بېرى بس هانى؟
 اسرارى-ديليم خالقا نومايان اولدو،
 هر ديلبره ايستديم باخيم قان اولدو.
 بو دهرى-دنيده بس كى، مۇهنت چكديم،
 قدديم بوكولوب، مثالى-چؤوكان اولدو.
 تا مورغى-ديل آشوفتئى-اول مو اولدو،
 قومرى كيمى كار-بارى "كو-كو" اولدو،
 بس كى، گئجه-گوندوز دئدى "هئى-هئى"، "هو-هو"،
 ياهو كيمى مجمو، بدنى "هو" اولدو.
 ساقى، اتشى-كبابه آب ائيلر علاج،
 مدقوقه يقين شرابى-ناب ائيلر علاج،
 آيينئى-ديل زنگى-كودورت توتسا،
 قيل تجرويه كيم، قندو گولاب ائيلر علاج.
 سوبه اولجاق آچيلدى كۇنلوموز گوللر تك،
 تۇكدو اوزه يار زولغو سونبوللر تك،
 ياهو كيمى بيز ده باشلاديق يا "هو-هو"،
 هم ناله چكيب چمنده بولبوللر تك.
 ساقى، منه بېر جام او مئى دن وئر، وئر،
 بېر تورفه خبر او بزمى-كئى دن وئر، وئر،
 موتروب، دور اياغه، رقس قيل مستانه،

دادی-دیلیمی نوایی-نئی دن وئر، وئر.
ساقی، قدهی از اون مئی-دیرینه،
بیر جام ده وئر بو کافری-بیدینه.
فؤوت ائیلمه ایشو ایشرتی فسلی-باهار،
بیر غولغوله سال بو گونبه دی-رنگینه.
زاهید، بو ناماز ترکینی قیلدین، قیل،
بو رسمی-مجاز ترکینی قیلدین، قیل،
تهتول-هنکی اوزاتما دخی، بس دیر،
بو ایشووو ناز ترکینی قیلدین، قیل.

غزللر

ائى دىلبىرى ماھمنزى-من،
ائى عشقى-تو جۇور در سىرى-من.
اۋلدورمه منى كى، بينوايم،
بىر آشيقى-زارى موبتلايم،
يارب، نه اولور ترھوم ائتسن،
گۇرچك منى بىر تكللوم ائتسن؟
قويما منى اينتيزار گوندە،
ائتمە منى خار، زار گوندە.
قوربانين اولوم، گل آشيكاره،
سالما منى بۇيله آه-زاره.
گۇرمم چو سنى، قرار قالماز،
گۇرچك سنى، ايختيار قالماز.
چوخ دا منى ديلفيكار قيلما،
بۇيله منى خارو زار قيلما.
هر بولبوله بىر گول اولدو همدم،
اوندان بو جاھانه گلدى آدم.
ائى هور-ليقاوو ماھ-پئيكر،
يانديرما منى فراقه يئكسر.
رحم ائيله منى يئتير ووساله،
بو خستنى قويما بۇيله قاله.
ائى قۇنچدهانو انبرين-مو،
وئى لاله-اوزارو آتشين خو،
ائى داش اوركلى، باغرى قاره،
گۇر بۇيله باخارمى يار ياره؟!
او مئھرو مھببتين نه اولدو؟
او لوتغو شفققتين نه اولدو؟
آيا، نه گوناھ ائيلديم من؟
م'لوم ائله بىر كى، نئيلديم من؟
ائى آفتى-جانو جيسمو جانيم،
وئى راھتى-جانى-ناتوانيم،
راضى دئييلم بئھيشتە سن سيز،
قيلمانو قوسورو هوره سن سيز.

مخمس لر

گلدی باهار، فصلی-تاماشا عجب-عجب!
ائندی جاھانی گۆر نئجه زیبا عجب-عجب!
خرم اولویدو دامنی سھرا عجب-عجب!
قومری ائدییدی سروده موا، عجب-عجب!
مستی-تریدی بولبولی-شئیدا عجب-عجب!
سوسن گلیب نزاكته، نرگیز اولوب خومار،
سونبول تۆكوبدو گردنه خوش زولفی-موشکبار،
ساقی، نه دورموسان اله آل جامی-زرنیگار،
سھراوو باغی بادی-سبا ائندی لالزار،
خندان اولویدو وه، گولی-ھمرا عجب-عجب!
موتروب، گتی چغاننی، وئر چنگه گوشیمال،
گرم ائيله بزمی سن ده، آی اوغلان، قاوالی چال،
گوللر چمنده باشدان آیاهه گئینمیش آل،
قویماز کۆنولده ساقیگی-دؤوران بو گون ملال،
گلدی آرایه ساقیو سھبا عجب-عجب!
وه-وه، اولویدو باغی-ایرم دشتو کوهیسار
شاخی-گول اوسته قۇنچه اولوب شاهی-تاجیدار.
یئک کولاهی-نمهدو خئرقتیی-پشیمی-دومنی،
پیشی من بئ زی دوسد گؤوهری-دورری-ادنی.
لیفی-خورما کمرو رختو قبا یئک کفنی
نولا عالم گۆره بو وزده بیر کرره منی
بیر دعا ائيله سنی ساخلا سین الله قنی.
آلی ائت ھوممتینی، سئیر ائله بو دونیانی،
نه گۆزلدیر دئیهلر خلق سنه سئیرانی،
کیمدی بو چرخ-کوهن سن اولاسان دریانی؟
بیبنا اولدوغو م'لوم، هانی بونیانی؟
اول موجرد کی، مگر قورتاراسان بو بدنی.
آرتمامیش قالو مقالین، چک اؤزون بیر یانه،
خئیری یوخ دور بو جاھانین، گئری دور مردانه،
جامی-تجریدی گؤتور، باشینا چک مستانه،
اینته کیم، دئیهلر سئییید اولوب دیوانه،
ندی فیکرین، مگر ائتمیش بیر محکوم سنی؟
بولبوله وورموش اگر گول نئچه زخمی-کاری،
کیم گؤروب دور کی، انده قئیر گوله ایزھاری؟
بسدی، خاموش اوتور، وئر اؤزونه دیلداری،
گؤروجک هر کیمی فاش ائتمه اونا اسراری،
اؤزونه محرم ائله سروو گولی-یاسمنی.
چون باھار اولدو چمن تاپدی حیاتی-تازه،
نه تاغافولدو، دور، ائی بولبولی-بیندازه!
بال آچیب ترفی-گولوستانه، گؤتور اندازه،
گؤر نباتی نئجه شور ایله گلیب آوازه،
مھو اندیب وجدو سیما' ایله تامام انجومنی.

مولمە

ائى خۇسرۇۋى-مەھروبان،
گل بېرجە گولۇستانە،
تا مئەھر-روخت پرتۇۋ،
سالسىن گولو رىحانە،
اون نرکىسى-جادویت،
سالدى منى سەھرايە،
ابرويى-کماندارت،
ائىدى منى دیوانە،
ساقى، زى کرم جامى،
لوتف ائىلە منى-زارە،
در دۇۋرى-سرت گەردم،
بېر دۇۋر ائىلە مستانە،
برخیزو خورامان کون،
اول قامتى-دېلچویت،
این آشيقى-مجنونرا
بېرجە دولو پئیمانە،
بوگزر بىسى-لېلى،
بو دینو بو مذهبەدن،
خاکى-راھى-رېندان شو،
اول خادىمى-مئىخانە،
دوش از غمى-دیل يىک دم
بېر داغە گوزار ائىدیم،
اوفتاد رھم ناگە
بېر تورفە بېابانە،
قوربانى-سرت، ساقى،
باخ بېر منى-مخمورە،
بېللاھى، قومیل اججیل،
دۇندو اورېم قانە،
خالى-ھېشىرنگت
ائىدى گونومو قارە،
اون ل'لى-شکرپاشت
بېر رحمە گلېر یا نە؟
ائى بولبولى-غمېدە،
گلدی يئنە فسلى-گول،
برخیزو بئزن چە-چە،
گل شور ایلە افغانە،
شېرىنى-شکر لب کئى
دېشقارى چىخار ائودن،
تا غولغولە اندازد
بو گونبەدى-گەردونە،
در ریختنى-خونم
ت'جیل ائلمە چوخ دا،
ناھقکوشى، خونریزى
لايىقەدىمى سلطانە؟
ائى کافرى-سنگیندیل،
بېر پردە گۆتور اوزدن،
تا ت'نە زند ھوسنت
خورشیدی-دېرخشانە.

رفتن زی سری-کویت
بیر امردی چوخ موشکول.
هاشا کی، جودا از شم،
هرگیز اولا پروانه.
از تاری-خمی-زولفت
سال بوینوما زنجیری،
در گوشئی-ابرویت
سالدی منی زین دانه.
اون ساغری-زررینرا
ساقی منه وئرسین بیر.
تاینکی زرم پایی
بو مولکی-سولئیمانه.
مستانه بیاور مئی،
سرگرم ائله اوششاقی،
یئک دم بئکون ائهسانی
بو جم'ی پریشانه.
برخیز نباتیرا،
بیر جام ایله قیل سرمست،
اونگاه تاماشا کون
بو مورغی-خوشلهانه.

مستضاد لار

ائى سونبولى-تردن اوزونه پرده توتانيم،
ائى قۇنچه دهانيم.
پروانه كيمى باشينا قوى بيرجه دولانيم،
ائى روحى-روانيم.
ائندين بو قدر جۇورو جفا بو نئچه ايلده،
هئچ بيرجه دنديم اوف؟
ايندى دخى، بيللا، اوزولوب تابو توانيم،
قالميب دخى جانيم!
يانديرما منى آتشى هيجرانه، يازيقسان،
آهيم سنى اودلار!
سن سيز گئجه لر ارشه چيخيپ آهو فغانيم،
ائى قاشى كامانيم.
گۇرگج منى بير توند كئچيب، بير گئرى باخسان،
اوللام گئنه مجنون.
وحشى كيمى كوهى اولورام، بودو گومانيم،
آرتار گئنه شانيم.
بيلسم كى، يقين وئرميسن كامى-رقيبي،
دوررام، ايتين اوللام،
اما گۇرورم وئرميسن، آرتيق نه اينانيم؟
قانيم كى، اينانيم.
اهدريم بو ايدى دردى-ديليم ائيلديم ايزهار
هر وقت سنى گۇرسم.
چونكى سنى گۇردوم، قورودو، قالمادى قانيم،
لال اولدو زبانييم.
فيكريم بودو كيم، ائيله يه سن بير اوخا قوريان
بو آشيقي-زارى.
يئردن يئره چيرپيم اؤزومو، خاكه بولانيم،
آل قانه بويانيم.
تؤكدون پرو باليى منيم، ايندى قوورسان،
اينسافينا قوريان.
قوى كونجى-قفسده منى بير راهت اوزانيم،
اؤز حالىما يانيم.
ريندانى-خراباته نه لازم ائدم ايزهار،
من درديمى، يارب!
م'لومدور اونلاره بوتون سودو زبانييم،
هر رازى-نيهانيم.
دردى دئمك آسان دير، اگر اولسا ارستو،
لوقمانو فلاتون.
ايندى كى، اولار يوخ، بير اوتان، كسمه آمانيم،
ائى اشكى-روانيم.
لوقمانو فلاتونو ارستو انده بيلمز
بو درده موداوا
آزديردى منى بو قلمى-ميشكفيشانيم،
دۇندردى اينانيم.
ائتسه انده جك سرورى-كولل صاحبي-دولدول،
اولدوم گئنه بولبول.
گلدكجه نفس مده ائله سم، واردى بيانيم،

آچىقدى لىسانىم،
قورتار منى بو مۇھنتو غم، دردو المردن،
ائى مىرى-ھىدايت!
بىر گوشئى-چئشم ائت منه، ائى شاھى-جھانىم،
ائى ارشومكانىم،
صرف ائندى رھى-عشقە تمام اۋمرو نباتى
بو دارى-فنادە.
بىر يول دئمەدى، ائى جانى داش، ھئىقدى جانىم،
گل-گل بىر اوسانىم!

* * *

لئىلا تكى يوز ايشوھ ايلە، ائى بوتى-مۋوزون،
ائندىن منى مجنون.
شئىدا اولوبام ائىلمىشم منزىلى ھامون.
ائى گۈزلرى مفتون.
تېبالى-قزا دۋىدو منىم آديما آخىر
بو تېلى-جونونو.
سھرايە ساليب ائندى منى كۈھدە مسكون،
بو گردىشى-گردون.
گل بىر نظر ائت حاليمە، ائى آفتى-جانىم،
ياندېم، نە دئېم، آھ!
چوخ دا منى – بېچارنى گل ائتمە ديگرگون،
قويما بئلە محضون.
م'شوق قىلار جۇورو جفا آشيقە ھققا،
عادتدېر ازلدن.
اما نە دئېم، گۈرممىشم من بئلە قانون،
يوخ من كىمى مغبون.
ايزھار ائلدېم دردى-دېلىم جملە تېبە،
دم ووردو اۋلومدن.
فريادىما يئت سن اۋزون، ائى قادىرى-بېچون،
"بېسسار و بېننون!"
دور، شھرى-فنا سئىرىنە گئت، تركى-وجود ائت،
ائى آشيقى-موشتاق.
ت'سىر ائلمز مارە، بلى، آيتو افسون،
تا اولماسا مكفون.
عشق اھلى نېن اھوالينا يئت، عشقە دوشن دن
بېگانە نە بېلسىن.
حداد بېلىر كىم، نئجەدېر گرمىگى-كانون،
پروانئىي-مسجون.
بو آتشى-جانسوزو ائلە سردو سلامت،
من آجىزە، يارب.
صبرىم كسىلىب دېر، گۈرورم بختىمى وارون،
چون تالئىي-قارون.
دۋرد جانىبى دن نفسو ھوا مركزى-روحو
قىلمىشدى اھاتە.
تسخير ائدەجك مولكى-دىلى لشكرى-فير'ون،
كو موسيو ھارون؟
انقا كىمى بس دۋور ائلدېم چرخە موقابىل،
يئندىم بو مقامە.
ھاشا كى، اگر بىر دە اولام آقىلە مقرون،

من سانىگى-مجنون،
اول قايبو مستور، گۇزوم، جملە نظردن،
اول خىزر نېى تىك،
تا ھاسىل اولوب عىنى-يىقىن، كىشف اولامز مون،
ھىم "كاف" ايله ھىم "نون".
اول دم كى، ساتاشدى گۇزوم اول دانئىي-خالە،
ھوش اوچدو سىرىمدن.
سالىدىن بو شراب ايچرە مگر سن نىجە افىون،
اولدوم بىللە دىلخون؟!
چوخ داندى قبول ائىلمىشىم گوشئىي-ايزلت،
مقسودىمە يىتمىن،
بو مئىكەدەدە يوخدو مگر بادئىي-گولگون،
بىر ساغرى-مشھون؟!
يوخ نش ئىي-سرشار جاھان ايچرە، نباتى،
افسانە دانىشما!
گىت خىرقنى چىك باشىنا ماندى-فلاتون
كىم، يوخ بىللە م'جون!

* * *

تا اولدو سىنىن مئھرى-روخون سونبولە مولھق،
ائى ماھى-موتىبق!
ساندىم كى، گونش ابرە گىرىب، اولدو موبىرق،
جان اولدو موھىرق،
ماھ عذرە دوشن نۇقتىي-خالىن نە بلادىر،
ائى گۇزلىرى جادو!
حىرتدەدى بو مس'لەدە جملە مودققىق،
آجىزدىلە موتلق،
بو دايرەدە نۇقتىي-پرکار قالىب مات،
شترىجەدە چون شاه،
گىردابى-بلا ايچرە سىنىب لىنگرى-زۇورق،
ھىرم دئىر "حق-حق".
بىر آجىزو درويشە اگر مورشىدى-عشقىن
روخست وئره، بىللە،
اثبات اندىرم بۇيلە كى، ھامى دئىە سددق،
ھىم ارشى-موللق،
فاش ائىلمىنم من دخى اسرارى-نېھانى،
يوخ، يوخ، قلىت ائىندىم،
گىت، گىت، قانىنى ھىچ يئره تۇكدورمە بناھق،
ائى جاھىلو اھمق!
"بىسمىللاھ" اى درك ائىلمىش "ھىم" ايوگورمە،
ائى زاھىدى-گومراھ،
سرکردەسىز آيا گۇرونوب باغلانا سانجاق،
لشكر تاپا رۇونق؟
دىمىز ايكى دىنارە سىنىن سۇومو سلاتىن،
سالانما بىھىشتە،
قفلتدن اويان، آچ گۇزون، اول تازە موسبىق،
ماندى-فرزدق،
كئىفيتى-مئىخاننى مسجىدە كىم آنلار،
گل، اول سۇزە واقىف،
آلداتدى سنى جىفئىي-دونىايى-موزىرق،

وور باشينا جون بق.
هوممت ائله، آچ سينمى، قيل نيطقىمى گويا،
ائى پىرى-خرابت.
بو لىلى-دوجا ايچره منى قويما موغرىق.
ائى سوبهى-موفللىق.
بو ارسئىي-خونخارده دم وورما، نباتى،
اول ساكىتو ساميت.
گويا سنه كشف اولمايىب اسرارى-"انلهق"،
سن بيلمدين الهق.

* * *

ائى قاشى كمان، كيپرگى اوخ، زولغو چليپا،
ائى گۆزلىر شېلا،
بيللاهي ائدر ل'لى-ليين موردنى ائها،
ماندى-مسيها.
چك پرده يه روخ، گون كىمى گؤسترمه جمالين
هر بيسرو پايه.
رحم ائيله منى-آجيزه، ائى سروى-ديلارا،
ائى ديلبرى-زيبا.
گل مئھرو وفا اوسته، اونوت جؤورو جفانى،
اللهى سئورسن.
قوربانين اولوم، آشيقى گؤزدن بئله سالما،
تقسيريمه قالما.
سن'ان كىمى تسبيھو ريدانى اودا سالدېم،
ترسا دئدين، اولدوم.
ايندى دئيه سن دور اودا گير، منده نه يارا،
مؤوقوف بر يما...
يارب، كىمه ايزھار ائلييم رازى-نيهانيم،
اود توتدوم آليشدېم؟!
فيكرىم بو ايدى شم'ه قىلام رازى-ديل ايفشا،
قلىيم دئدى هاشا.
اؤمرومده اگر بير گئجه مئهمانيم اولايدين،
ائى شم'ى-ديلفروز،
مل'ون ايدىم ائتسديدىم اگر قئيره تماشا،
بير اؤزگه تمننا.
"الميننتى-ليللاه" اوخودوم "علمى-لدوننى"
اوستادى-ازلدن،
فئيزى-نظرى ائتدى منى قابىلى-اسما،
چون خيزرى-موللا.
وئر حوسنونه زينت، گئيين ايستبرقو سوندوس،
ائى نورى-موهررق.
تورى-نظريمدە ائله بير لهزه تجللا،
تا مھو اولا موسا،
افسوس كى، عالمده دئييل داغ چاپان اوغلان
فرھادى-ھونرمند،
ت'ليم وئريدىم اونا من درسى-"سمئ'نا"
تا آيتيى-اؤوفا.
مجنون ايدى عشق اهلى نين اوستادى، حقيقت،
پيرىم دن ائشيتدېم.
افو ائيله گوناھين سن اونون، بارى-خودايا،

اوسلھو بى-لئىلا.
ھەرچند قاراداغلىيام، يوخدو كمالىم،
موشكولدو كلامىم،
ھەر فرددە مستوردو بىر دوررى-موسففا،
يوز لۇلۇوو لالا.
ياندى جىرىم، بىردى فغان ائتمە، نباتى،
بىر لەزە توت آرام.
سەھرايى-جونون ايچرە اول آزاددىل، اما
توت دامنى-مۇولا.
* * *

ائى قۇنچدھان، سىمبەدن، دىلبىرى-تتناز،
ائى سىروى-سرفراز!
اۋلوم دخى، قورىانين اولوم، رحم ائلە بىر آز،
بىس دىر بو قدر ناز.
ياندىم، كۈلە دۇندوم، ياناسان سىن دە منىم تىك،
ائى دوختى-ترسا!
او ناكس ايلە اولما دخى ھەمدو ھەمراز،
واللاھ بئلە اولماز.
آدم كىمى چوخ داندى اولوب وىردى-زبانىم،
"يارىب زلمنا".
اما كى، نە ھاسىل او جفاپيشە اينانماز،
بىر دم منە باخماز...
سىن بۇيلە بىلىردىن كى، اۋزون آشيق اولوبىسان،
كۈل باشىنا اولسون!
دور، پوفلە اوچاغى، بو اودون ياش دىر، آليشماز،
اۋزباشىنا يانماز،
مىن داغى اگر بىر نەسە جانىما قويسا،
بىر "اۋف" دئەرم من.
اما اونو گۇر، بىرچە منى يادىنا سالماز،
بىر بوسەيە قىيماز.
قالدى دخى چون مەشرە بو ھىسرتى-دىدار،
ائى يارى-وفادار،
بارى، ھەر ايكى ايلدە سوروش حالىمى آز-ماز،
يا بىرچە كاغىذ ياز.
توتى كىمى فرياد ائلرم خستوو رنجور،
بو كۈنجى-قفسدە.
بىر پوستە ايلە كىمسە منى يادىنا سالماز،
بىر كۇنلومو آلمان،
ائى بولبولى-بىچارە، فغان ائتمە دمادم،
صبر ائىلە، توت آرام.
دايم كى، قىش اولماز، ھەمىشە بئلە قالماز،
البتە، گلر ياز.
آز دىرما منى، سئىرى-گولوستانا آپارما،
ائى ھەمدى-جانى.
يوز فسلى-باھار اولسا، منىم كۇنلوم آچىلماز،
بو كئفدن آيىلماز.
يارىم گئە من دن كوسوبىن آجىق ائدىب دىر،
اوخ، اوخ، آمان الله!
بىلىم نە قىلىم، چارە ندىر، بىر اوزون آچماز،
بىر كلمە دانىشماز!

كۈنلۈم ئۆيۈنى لشكرى-غم ئىلەدى ويران،
ساقى، سەنە قوربان!
دور، وئىر كى، بو سىسقا بىر-ايكى جام ايله دويماز،
تا دوشمەسە قانماز.
سال غولغولە بو گۈنبەدى-افلاكه، خوروش انت،
ائى دفرنى-چاپوك.
موتروب، دخی سن شدد ائله بىر نغمئىى-شاهناز،
ائى مورغى-خوشاواز!
هر نه دئيه جكسن، دئگىنن، جانىما خوش دور،
ائى زاهيدى-بدكىش!
درىايە داش آت، يا قاي سال، زرره جه داشماز،
هرگىز كى، بولاشماز.
باخما كى، بئله آجىزو مىسكىندى نباتى،
ائى هئى، هزر اوندان!
مؤولا بىلى يوخ دور اؤزو تك رىندو نزرىاز،
اىيارى-چىنداز.

* * *

ساقى، توت علیم كیم، يئته سن اؤمرى-كماله،
وئىر بىرجه پىاله.
دوشدوم گئنه قوواس كىمى بهرى-خىاله،
گىردابى-ملاله.
كۈنلۈم قوشو پروازە گلىب، دؤورە چىخىب دىر،
قالخىيدى هوايه.
آيا گۆرە سن هاردا شىكار ائىلەيه، قاله،
يا كىم تورا ساله؟
دؤور ائىله، قاناد چال، نظر انت، ائىله تاماشا،
يا بچچىنى-انقا!
شايد نظرىن اوغرايا بىر تورفە قزاله،
بىر هور مثاله.
گئندى، دخی فرىاد ائلمه، هوايلا، گلەز،
وحشىدى بو شاهباز.
دوشدو گۆرە سن هانسى داغا، اوچدو نه داله،
يا قوندو نه لاله؟
بىلمم نه قىلىم، چاره ندىر، قالمىشام آجىز،
موشكول ايشە دوشدوم.
هوشوم داغىلىپ، اقل متئلى بو حاله،
دوشدوم عجب آله.
چوخ جؤور ائلمه، تۆكمە گۆزون ياشىنى هر دم،
ائى مورغى-سهرخىز،
دور كى، دوگون آچىلدى، برات اولدو هوايه،
گلدى وئجه ناله.
تۆكدو چىچىن، وئردى سمر نخلى-اومىدىن،
سبز اولدو مورادىن.
اقد ائندى ملكلر سنى اول قورسى-هىلاله،
مؤهر اولدو قباله.
بو نئى'متى-اوزما سەنە گر اولسا مويسسر،
ائى آشىقى-مجنون!
اهد ائىله، قوناق ائىله منى بىر كاسا باله،
يا بىرجه پىاله.

ساقى، منە بىر جام دە وئىر، دۇورو تامام ائت،
دور، قىلما تللول.
سۈبە اولدو، گۈل عذرە ساچىلىپ قترئى-ژالە،
گلمكدەدى لالە.
دىوانە كۇنول، غم يئمە بون دان بئلە بىر دە،
ھمد ائىلە خودايە.
المىننتى-لىلالە كى، رقىب اولدو ايزالە،
جوقت اولدو شغالە.
ياتما، دور اويان، آچ گۇزونو، ائتمە شكرخاب،
ائى بولبولى-سرمست.
تورپاغە دۇشن، عرضىنى قىل بادى-شىمالە،
اول موشك-خىسالە.
سىنمدە گئە شۇلە چكىب نارى-مھببت،
اىستر منى ياخشىن.
ھسرتدى يانيق تشنە كىمى آبى-زولالە،
مايلدى ووسالە.
يارب، گۇرەسن لۇوھە يازىب كاتىبى-قودرت،
كىم، وسلە يئتم من؟
البتە كى، قادىردى خودا كوللى-فالە،
ھر امرى-مھالە.
ال چكمە، نباتى، نە قدر وار ايسە جانىن،
مۇولا اتىين دن،
سال عالمى گۇزدن، ياپىش اول بھرى-جلالە،
تىي اولدو مقالە.

* * *

ائىدى منى غم تاپداغى بىر گۇزلرى خوممار،
بىر دىلبىرى-ايار.
ساقى، منە وئىر لوتف ايلە بىر ساغرى-سرشار،
غمردن منى قورتار.
يوخ قايتى تقرير ائلەسم ميم گئجە-گوندوز
شرحى-غمى عشقى.
پاپانە يئتیشمز، نە قىلیم دردى-دىل ايزھار،
مىن گىزلى سۇزوم وار.
ائىمون منى مجنونه برابر، سىزى تارى،
ائى اھلى-خرابات!
گۇردو نئچە يول يارىنى اول آشىقى-جررار،
اول ساكىنى-كوھسار.
الله بىلير، من كىمى بىر آشىقى-مھروم
دونىادە تاپىلماز.
شاھىددى بو اھوالە ايكى ديدئى-خونبار،
ھم آھى-شرربار.
ھمدىم دىلرم چارە اجل دن غمى-ھىجرە
گلمز كى، نە ھاسىل.
قالدىم بئلە بىر درد ايلە بيمونىسو قمخار،
بىارو مددكار.
ائى عشقە دوشن آشىقى-بىچارە، يقىن بىل
كىم، دادە يئتن يوخ!
من ائىلمدىم، دوغروسو، اللهم ايقرار
خوش دور منە زوننار.

مسدود اولوب چار طرفدن منه، ياران.
 ابوابی-فوتوهات.
 گویا کسلیب دیر منه بیر محرمی-اسرار
 بیر یاری-وفادار.
 افسونو فوسونون اثری اولمادی هرگیز
 اول تورفه نیگاره.
 آسان ایشیمی ویردو دعا ائيله دی دیشوار،
 قالدیم بئله ناچار.
 نه اقلده کام اولدو مويسسر، نه جونوندا،
 ائی آریفی-سالیک.
 سن من دن ائشیت، بیر گوله اول طالبی-دیدار،
 ایلش بئله بیکار.
 فاش ائتمگین سیررینی هر جاهی لی-خامه،
 اول آشیقی-کامیل.
 سن اولماگینن من کیمی هیجرانه گیرفتار.
 مهجورو دیلفکار.
 هیجران دئمیش اولدوم، قلم اود توتدو آلیشدی
 آهیم شررین دن.
 بیر خنجری-خونریز گتیر، باغریمی بیر یار،
 بیر گؤر کی، نلر وار!
 زهر ائيله دی لر بو ایکی گون دیرلیگی، بیللاه،
 من آجیزی-زاره!
 گؤر ائتدی منی جؤور ایله بو چرخى-سیتمکار،
 جان دان نجه بیزار!
 چوخ ائتمه شیکایت سیتمی-چرخ دن، ائی دیل،
 خوش شیوه دئیل بو.
 ایسترسن اجر گؤرمه یه سن ت'ئیی-اغیار،
 آه ائيلمه زینهار!
 اول سنگ-دیلین باشینه چوخ دؤنمه، نباتی،
 والللاه کی، یانارسان!
 تۆک قان لی سیریشکین، دئگینن سیدق ایله تکرار
 یا حیدری-کررار!

* * *

ائی قامتی شومشاد، بویو سروی-سنوبر،
 ائی شوخی-سیتمگر!
 آیا گؤره سن وار بو جاهان ایچره سراسر،
 بیر گول سنه بنزر؟
 گؤرچک سنی من، ائی اوزو گول، تورره سی سونبول،
 ال هامی دان اوزدوم.
 گر هورو پری رویی-زمینی توتا یئکسر،
 کؤنلوم سنی ایستر.
 اول دم کی، سنین مئهری-روخون ائتدی تجللا،
 عشق اولدو هووئیدا.
 اول من ایدیم جان ائدن اول آتشه مجمر،
 من دن سورا آذر.
 سن دن یئتیشیب خیزر-نبی سیرری-نیهان،
 اولدو منه ثابت.
 بیللاه، سن ایدین نازی لی-آیاتی-پئیمبر،
 جیبریه موسوور.

آلميش علينه مش'هلى-خورشيدى مسيها،
 گرديشدهدى دايم.
 هر دم چاغيرير سيدق ايله، يا ساقىگى-كؤوسر،
 يا خاجئى-قنبر.
 موسا كيم ايدى گؤستره خلقه يدى-بئيزا،
 ائى شاهيدى-غئيبى؟
 "هو-هو" دئگينن ظاهرو باتينده موقررر،
 ائى ريندى-قلندر.
 قورخوم بودور اما كى، اگر ساقىگى-گولرنگ،
 دؤور ائتسه موسلسل،
 آريفلرين احوالين ائدن عالمه ازهر،
 اول بادئى-اهمر.
 منسور-سيقت شامو سبا ذكرى-"انلهق"
 اولموش منه عادت.
 م'لوم كى، يازماز قلمى-خاليقى-اكبر
 بير امرى موكررر.
 قاچماق گرگ آهسته بو ميدانى-بلادن،
 بير كونجى-نيهانه.
 بو عرصه ده باش قويدو بسا مردى-ديلاور،
 چوخ صاحبي-افسر.
 گؤر عشقى كى، غوواسى-بوهار اولدو نباتى،
 بيغنى-سباهت.
 دريالرى سئير ائيلهدى بير لهزه ده يئكسر،
 بيهاديو رهبر.

* * *

ساقى، نه دوروبسان، ائله بير رقىسى-حسابى،
 وئر بادئى-نابى.
 آزاد ائله بير جام ايله بو مستو خرابى،
 پاك ائيله حسابى.
 ياران، نه قيلم غم گونو بير قئير علاجيم،
 يوخ باده دن اؤزگه.
 بو قانى ايچيب ياد اندرم قؤنچه تورابى،
 اول اترو گولابى.
 اود توتدو تمامى بدنيم ياندى سراسر
 بو نارى-فراقه.
 من نئيلميشم كيم، چكيرم مونجا ازابى،
 بو جؤورو ايتابى؟
 ساقى، هله بدمستليك ائتمك بئله دمه
 هرگيز دئييل اينساف.
 بيخدين ائويمى، بير ده آت اول تيرى-شهaby،
 اول برقى-لهابى.
 ائى موتروپى-خوشخان، ائله بير رقىسى-موخالييف،
 جانيم سنه قوربان.
 توك زولفونو، افشان ائله اول چترى-قوبابى،
 وئر كاكيله تابى.
 هر وقت كى، دوشر ياديمه اول نرگىسى-مخمور،
 ائى لاله اوزاريم.
 لبريز اندرم قان ايله بو چنشمى-پورابى،
 بو منزىلى-خابى.

اٺي واڊيگي-وهڏتده قالان آشيقي-مهجور،
سرڪشتوو رنجور،
مئيخانده گئت رهن اٺله قور'انو ڪيتابي،
قالدير بو حجابي.
قويما مني، موشڪولدو، قاللام زارو پريشان،
اٺي مزهري-باري.
گوستر منه اوڙ نورين ايله راهي-سوابي،
فتح ائيله بو بابي.
من دن سورا بيللم ڪي، قالير باشينا داغلار،
"مجنون" دئير، آغلار!
آخ، ياديمه سالدین گئنه اييامي-شبابي،
چڪ-چڪ بو تنابي!
بو مولڪي-قرا داغده بير آشيقي-اوريان
همواره گرڪدير.
نه بنگي اول، نه اول ياقوتي-موزابي،
نه جامي-شرابي.
هر آشيقي گوڙدوم، ائلديم درديمي ايزهار،
اهواليمه ياندي.
بير آه چڪيب، چالدي يئره چنگو روبابي،
وئردی بو جاوابي:
هرچند ڪي، بيماري-غمي-عشقه دوا يوخ،
بير سؤز دئييم امما،
يئيدير بو مريزه گئنه بئهدانه لوابي
يا شربتتي-آبي.
تفتيش ائده بير ڪيمسه ڪي، بو آشيقي-اوريان
ساڪيندي نه يئرده.
گل اوشتيبينه، تيخ اوزومو، ناري، دوشابي،
آت تاخچيا قابي!
بسدير بو قدر آغلاما، بيچاره نباتي،
دیلداردن آيري.
ذکر ائيله دمادم گئنه بو ارشجنابي
بير خيزر-نيقابي.
غم دف'ينه، ساقی، منه بير جامي-لبالب
قيل لوتغو عنايت.
خوناب يئديرمه منه، چڪ شيشه ڪبابي،
وئر جامي-شرابي.
اول گوشئيي-چئشمينده اولان خالي-سياهين
دوشمندی بو جانه.
قويسان يئيرم من بو دم اول نهس غورابي،
چوخ چوخدو سوابي.

بحرى-طويل

منبى-چشمه اى-هر كلمه كى، جارى اولاي بير نطق-بيان يا كى، ليسان دان آدى دير او بيزيم اللهى-ازيمين كى، اونون مرحمتى، لوطفو اوزون دن يارانيب نوؤى-بشر، اقلو هونر، قوتو ايدراك، اوزونده ايكي گؤز، هم ايكي قاش، اوز نئجه اوز، ميسلى-قمر، قامتى بير سرو، بئلى توك كيمى بير اينجه كمر، باش كاساسى اقل، بسيرت يئرى، هوش مركزى، اوندا انشىديب دويمغا بير جوت ده قولاق، سونرا دوداق، لب نئجه لب، ل'لى-بدخشان، ختى ده انبرى-ريحان، چكيليپ دير ايكي سف كيپريگى بير گوجلو قوشونتك گؤزون اطرافينى هيفز ائتميه، بير پوسته كيمى قۇنچئى-خندان بير آغيز كى، نه دئيم وسفينى، گؤهر كيمى ديشلر دوزلوب هر بيرى بير ل'ل ايله مرجان، هله او گردنه بير باخ، اولاي بيلمز اونا تاي، هئچ ده سوراھى، نه ده مينا، او بويو، قامتى ر'نا، توكولوب چينينه گئيسولرى زنجير كيمى، سونبول كيمى، به-به، بئله بير اتر، طراوت و نزاكتله قرا رنگى او يلدا گئجه سين دن ده گؤزل دير، دئيك اھسن ائله بير خاليقه كى، خلق ائله ييب دير اونو، هم ده نه گؤرورسن بو جاھاندا توك اونو سن'تى نين، قودرتى نين هاسى لى دير، بير بو قدر لؤ'لؤو ياقوتى-يمن، ل'لى-بدخشان، بوتون چؤل و بيابان و اوممان يئتيريب بسله يه هر گؤھرى-رخشان، هامى سى، لؤ'لؤو شھوار اونون دور، نظر ائت هيكمته، اسراره، يئرى، مسكنى يوخ دورسا دا، امريله دؤنور چرخى-فلک، نور ساچير آي و گونش، گؤي دكى هر بورجو قمر، گاه ايتى، گاه ياواش، گاه سويوق، گاه دا كى ايستى، گئجه-گوندوز دولانير، گاه سؤنور، گاه دا يانير، خلق ائندى بيرجه او الله كى، ائله الله خلق ائندى ايكي عالمى، دونيانى، نه وار، جينى-بشر آدمو هووانى و يا روهولمين جبرائلى، بير ده ميكالى، او موسا ايله عيسينى كرم ائندى مسيھايا، نفس وئردى ديريلتسين، او لونو، ديگرينه وئردى تجللا كى، اونون نورو ايله درك اولاق مؤ'جوزى-س'بان. اوجا گونبه دى-الاوو سماواتو هيچاباتو مقاماتو كرامت و لاهوت و ناسوت كى، بوردا هامى سى اولدولا مبهوت، گلنلر هامى سى جيننو پرى، آدمو اينسان، بوتون گبرو موسلمان، بوتون هوروگو قيلمان قلت دير، نه دئيم، كاش اولايدي منه بير مهرميسرار، آچايديم اونا اؤز سيرريمى، آنجاق كى، بو سيررى بيرينه سؤيلمه ييب ساخلايا پونھان، ايكميز الده قده، قارشيدا بير ساغرى-سھبا، ائله ييب ائيش ايله ايشرت، نئجه ايشرت كى، انديب رقس بيليدىك بئله دير عالمى-فانى، نه ائديم سؤيلمك اولمور، بو كيمى سيررى نه جور شرح ائليم، يا كى ائديم من اونا مين شوكر، اتا سايه سى هر يئرده دوشور باشلارا، سن قودرته باخ كى، قارا تورپاقدان نئجه نئ'متى الوان گتيريب ظاھره، چايلار و آغاچلار و بولاقلار نئجه داغلار، نئجه باغلار، نئجه لذتلى و دادلى و شيرين مئوه و مئوه! نه دئيم من نئجه سونبول، نئجه گوللر، نه چمنلر، بو چمنده نئجه قومرى، نئجه بولبول، نئجه جه-جه، نئجه سسلر كى، اولور هر ائشى دن مست، گلير نالوو افغانه يا دا والئه اولوب ترك ائدير اھوالى، گئدير عشق چمنزارينه سئير ائتميه بير باشقا جاھانى، گل اونو دورما، كؤنول، جاھيل اولوب ترك ائلمه، سن بئله بير باغى-گولوستانه نظر سال، نئگه گؤر شاخه ده قوشلار اوتوروب اولدو قزلخان، بئله حالت، بئله بير ياز بيزيم عالمده دى، هئچ يئرده تاپيلمز، چاليشيب بادئى-ريحانى يئره قويما بو شرط ايله كى، بير يارى-مووافق تاپيب اؤز حالينه، بيرليكه چكيل گوشه يه، گوللر آراسيندا كئچير اؤز اؤمرونو آزاده، مبادا ياراماز شخص ايله يولداس اولاسان كى، ايچه او بادننى آخيره قيرا داشلا سنين جامينى، بيل ها! نه ائديم، سن منى افو ائت كى، چيخيب ريشتنه سى الدن سؤزومون كئچدى حدودى، ائله كى، گولشنه گلدين، گؤزونو آچ، آييق اول، ائيله نظر، گؤر كى، نئجه هر آغاچين يارياغى گلמים ديله، سؤيلىر اؤزونون سيررينى سوبھون يئلينه بلكه ترھوم ائده بير آن، آپارا عرض ائده ديلدارينه، ايچز ايله دئيه، ائى بوتى-خونخار، جفاكارو ديلازار، خزانلار بيزى اينجيتدى، فقط وسلين اوميديله گليب گؤرمه يه بير قورخولو واديه دوروب مونتريرليك هر بيريميز. بلكه ده قيسمت اولاي ديدار، بيزه رحم ائله، ائى كاش، نه اولسون كى، گرگ بير دفعه بير آن سنى، بيرجه سوروش حاليميزى، درديميزى، لوتف ايله درمان ائله، تاينكى يئتيشدى بورا سؤز قاديرى-يئكتانى باجاردىقا بير آز مده ائلدك، نؤويه چاتيب ايندى بؤيوك اوغلو او آدم بابانين هانسى كى، خيلقتك اونون خاطرينه خلق اولونوب تاپدى بو جور رؤونقو زينت، او، نسبه

هامی دان آلی اونون ش'نی، جلالی، کرمی ت'ریفه سیغماز، نه دئییم من کی، نئجه علمو
هونر دفتری نین متل'ی اولموش اونون او پاک آدی، اولمازدی بو عالم او اگر عالمه
قویمازدی قدم، بیل و یقین ائت نه جمادات، نه نباتات، نه بو ارشو سماوات، نه
فیردؤوس، نه جنت، نه جهنم، نه خرابات، نه موناجات، نه ده لؤوهو قلمو
کورسیو افلاکو کواکب، بو آی-اولدوز، گئجگوندوز، نه بو گونلر، نه بو آیلا، نه بو
ایللر، نه پاییزلار، نه ده یازلار - هامی سی تکه اونون خاطرنه خلق اولونوب گلدی
ووجوده، او گؤزل مئهری-نوبووت، بوتون اوممت، هامییا ائتدی سخاوت، اودور، اوتکجه
اگر گلسه قیامت، هامییا رحم ائله ییب، قورتارا مین دردو ازابدان، آدی دیر
احمدی-محمود ابولقاسیم، او خئیرول-بشرو سئییدی-گؤونئین محمددیر،
علی نین عمی سی اوغلو، علی هانسی علی، حیدری-سفدر، او علی دیر کی، دایانمیش
قاپی سیندا

اونا قنبر ده قول اولدو، نه دئییم من هله سلمان ابولمؤ'جینو میقدادو ابوزر
باش ایر، حؤرممت ائدر
تورکو اجم شاهی-ختاوو خوتنو هیند ابله چین حاکمی بونلارلا برابر، بیلیریک بیر
ده او قئیسر و بوخارا، بوتون عالم بو نباتی ائلییر وسف سنینتک بیر... ائی
مهینور، نئجه ت'ریف قیلیم، یوخدو شبیهین بو لطافت، بو شرافت، بو جاهان عذره
پری-هوری لر اولماز، نه دئییم، قالمیشام آجیز بو وجاهت، بو ملاهتده زولئیخا
ندی، لئیلانندی، ازرا ندی، سلما ندی، بیلله کی، اوزون تک اولا بیلمز گولی-همرا،
هابئله یوخدو قدین تک چمنی-دهرده بیر سروی-دیلاراوو نه شومشادو نه ار، نه
سنوبر، هانی زولفون کیمی سونبول، اوزونو کیم گوله اوخشاتدی ختا ائتدی، قلتدیر، هانی
بو رنگده گول بس نه دئییم ائله لیبی مول، آریزی گون یا مهی-تابان دیلیم یوخ، دئییه
بیلیم لبینه ل'لی-بدخشان، دیشینه گووه ری-رخشان، نه عجب وقتده، نه ساتده
سنی خلق ائله ییب قادیری-مننان، هانی چئشمی-خومارین کیمی بیر نرگیزی-شهلا، نه اولور،
ائی بوتی-تنناز، خوشاواز کی، گهگاه بو بیچارئی-دیلمسته یه بیر رحم ائده سن، یوخسا
مگر بیلیمسن کیم، سنه من آشیقم، ائی یاری-جفاکار، دیلازار، سیتیم-پیشوو
بیرهمو موروووت، نه خوشون دور کی، چکیم من بئله ذلت، سنی تازی، دخی ال چک بو
جفادن کی، گومانیم بودو بو وزده گر گؤرسه منی رحم ائله یه گبرو نسا، بئله
گلدی بئله گئتدی، بئله باخدی، نئجه باخدی کی، گؤز آخدی، جانیمی اودلارا یاخدی، یئری گئت،
دنگ ائلمه، بیر ائله گؤز تا کی، دئییم من بئله گلدی، بئله باخدی، نه بیلیم کیم
دئییه جک لر کی، بو افسانه دی کیم، اول بئله گلدی، بئله گئتدی، او نه مجنونو، نه
لئیلوو نه مخفیدی، نه پئیداوو نه وامیق دی، نه ازرا، نه نباتیدی، نه حافیظ او،
مودبیردی کی، تدبیر ائله دی، ائتدی منی آشیقی شنیدا.

لوغت

ب

بادبئي-تيه - سرگردانلىق سهراسى
بادبئيما - چۇلدە گزن
باغى-جىنان - جنت باغى
باک - قورخو
بانگ - سس
بارىگه - ايمارت، ساراي
باز - قارتال
بئفزلى-خودا - اللهين مرهمتى
بچچئىي-انقا - انقا قوشونون بالاسى؛
ووقارلى، تمکينلى
بدگو - چوغول
بدکيش - ايرى يوللو، پيس آدام
بهمدىللاه - الله شوكور
بر - قورو - چۇل
برايا - آشكار
برهمان - شر قوه
"برگى-نخلى-ايمن" - عمين-آمانلىق
آغاجى نين كۇلگهسى - يارپاغى (جنت دكى
توبا آغاجينا ايشارهدير)
برک - يارپاق
بررا - تميز، آيدين
بيهمتا - ميسيل سيز
بيکيش - يولسوز، مقصدسيز
بيپروا - قورخوسوز، قورخماز
بوتئىي-هيچر - ايرىلىق بوتەسى - قيزيل،
گوموش و س. اريتمک اوچون گيلدن
قايريلميش كيچىك قاب
بوخل - پاخيللىق
بولند-پست - آچاق-اوجا
بوتى-هرراف - دانیشان بوت

ج

جانفزا - روح دينجلدن؛ گۇزل
جلى - آشكار
جليلولنهمه - عظمتلى
جۇدى-موشک - قارا زولف
جويبار - آرخ كنارى
جوقد-بوم - بايقوش
جور'ه - بير قورتوم، بير ايچيم (سو، شراب
و س.)

چ

چاهى-مزللت - بدبختلىك قوشو
چليپا - قارشىق، داغينىق

د

داغيدار - داغلانميش، غملى، قوسسهلى
دئير - طريقتچى لرین مسكنى
دبيرى-نوكتەدان - آريف، چوخ بيلن
ميرزه

دد - وحشی حیوان
 دمدمه - میدان، ساحه
 دنگلر - دنگ اولموشلار
 دریغ - هئییف
 دیلازورده - اورپی اینجیمیش
 دیرخشان - نورلو، پارلاق
 دوجا - قارانلیق
 دوختری-رز - اوزومون قیزی (شراب)
 دوردنوش - شراب خیلتی ایچن
 دوردنوشی-حافیظم - حافیظین طریقتینه
 تابعیم
 دورری-ناب - تمیز، پارلاق گووهر
 ا
 ابرانی - طایفه آدی
 ابره - خصوصی کمر، قورشاق
 ابولهسن - اهسهنین آتاسی علی
 ابیات - بئیتلر
 ا'دا - دوشمن
 افسر - تاج
 افسورده - سولغون
 افیون - تیریک
 اللیتلاق - نئجه ایسترسه، کولل ایختیار
 الهافیز - قورو، ساخلا
 الهان - آهنگ، سس
 الورق - وارااق-واراق اوخوماق
 (الک-ولک ائلمک)
 اندوه - غم-قوسسه
 انمله - من ان دوزلو (معنالی)
 دانیشانام
 انمللاه - یعنی الله قیسمت ائله سین،
 روزو ائله سین
 انهار - چایلار
 ا'راف - گویا جنتله جهنم
 آراسیندا یئر
 عرصه - میدان
 ارشی-کیبریا - اوجا گوئیلر
 اروس - گلین
 اوامی-صرف - تام ساده، بیلیک سیز، آوام
 ازین - بوندان
 ازمی-رمیم - چوروموش سوموک
 (قوراندا آیه یه ایشاره دیر)
 ف
 فر'ی-لب - دوداغین فری، یعنی سؤز
 فرضانه - مرد، ایگید، اصیل-نسیلی
 فیلفیل - ایستیوت
 فولاد - پولاد
 گ
 گاوی-فلک - فلیین اوکوزو (بورج)
 گئیسو - زولف، ساچ
 گبر - کافیر

گرم - ایستی
گیرانسیگ - آغیرباشلی، تمکینلی
گولغام - گول رنگلی
گونیه-دی-گردان - دولانان گونیز،
فلک
گوستر - یایان، گؤستر

ه

هاسلیللاه - الله شاهیددیر، الله
آند اولسون
هلقیتی-ریندان - ریندلر مجلیسی
همدوش - همچیگین، یولداش
همرا - قیرمیزی
هیрман - اومیدسیز
هوولا - سسله، چاگیر
هؤودج - کجاوه
هومایون - موبارک
هوونیدا - آشکار

X

خسمفکن - دوشمنیخان
ختمی-روسول - سوتونجو پیغمبر؛
محمد
ختتاف - همدم
خزرا - یاشیل
خیدیوی-بهر و بر - دنیزین و سهرانین
شاهی
خوشگووار - دادلی، لذتله ایچیلن
خوبز - چؤرک
خورد - کیچیک، خیردا

I

ایخفا - گیزلی، خلوت
ایقلیم - اؤلکه
ایلقا - چاتماق، گؤرمک
ایقرار - ایلقار، پئیمان
ایسمی-ا'زم - ان بؤیوک آد، تانری
ایزد - تانری

ک

کاهیله - تنبل
کامکار - آرزوسونا چاتان
کجتاب - پلتک
کسرت - چوخلوق
کوهسار - داغلیق
کورئی-حداد - دمیرچی کورهسی
کوفری-زولف - ساچین قارالیغی
کونجی-وهدت - ودت بوجاغی
کوشته - اؤلموش

ق

قابی-لی-زیل-لی-هوما - هوما قوشونون
کؤلگه-سی-نین لاییقی
قادیری-مننان - تانری
قایمه - دایاق، سؤیک

قدهخار - باده ايچن
 قلندر مشرب - قلندر تريقت لي،
 قلندر خاسيت
 قللاش - الياچيق، سخاوت لي
 قررا - اوجاسس لي، آچيق-آيدين دانيشان
 قتا - اصلا، هئچ ده
 قزنفرهمله - شيرهمله لي
 قيبليسي-كول لي-اومم - بوتون ميللت لرين
 قيبله سي
 قول انكونتوم - "دئ اونلاردان..."
 (قوران آيه سي)
 قول هووللاه - "دئ كي، او، تانري دير"
 (قوراندا "قول هووللاه" سوره سي نه
 ايشاره دير)
 قومرا - نورلو
 قوته - اوزمك، سوبا باش وورماق
 ل
 لا - يوخ
 لافتا ايللا - بير روايتده دئييلير:
 "لافتا ايللا علي، لا سئيف ايللا زولفيقار"،
 يعني علي دن باشقا ايگيد،
 زولفيقاردان باشقا قيلينج يوخ دور
 لاتو منات - بوت آدي
 لاي' قيل - عقل سيز
 لبريز - دولو
 لهن - آهنگ، سس، آواز
 ل' لغام - لل رنگ لي، قيرميزي
 لمو لمما - اولمازليق
 لميه لودو لميولد - قوراندا
 آيه. يعني دوغولماييب، دوغماييب
 لنگر - داياق
 لنگر - چولاق لار، ناقص لر
 لنتراني - مني گوره بيلمزسن
 (روايته گوره موسا پيغمبر
 تور داغيندا الله دئيير كي، گورون
 منيم گوزومه. جاواب گلير
 كي، مني گوره بيلمزسن).
 لوودا - بوش، معناسيز
 لووهشللاه - الله بيلير
 م
 ماهسل - خلاصه
 ماري-زخمى - يارالى ايلان
 مهرفسر - گونشتاج لي
 مجانين - مجنون لار
 م'جاري-همرا - قيرميزي باش اورتوگو
 مجمر - مانقال
 م'جون - بير نچه مادده دن دوزلديلميش
 قوت لي درمان
 مجوس آلوسو - آتش پرست
 مغبون - زرر چكميز، آلدانميش

مغفر - دېلقه
مھزر - متلب، مقصد
مخمور - خومار
مکنون - قيمتلى
مق دور - مومکون
منتر - مجلس، سيرا، جرگه
مشوم - نيفرتلنميش
متبو - بينيلميش
مزهرى-نورى-هودا - دوز يول نوروون
نيشاني
من' ائدهسن - مانع اولاسان
م'وا - مسکن
ميساق - اهدينه وفا ائدن
موغ - آتش پرست
موساکف - موسا اللی، علی قودرتلى آدام
موجللا - پارلاميش
موددا - ادالى، قمزهلى
موهرريق - يان ديران، اود ووران
موين - کؤمک
مول - شراب
مونققش - ناخيشلانميش
مونفيل - بير ايشدن ال چکمک؛ ترک
ائتمک
مونقاد - نقد
مورسسه - بزکلى
مورغزار - گولزار، باغ، گولشن
موسلسل - دالغالى، پريشان
موسرريف - سرراف، هر شئى گؤرن،
آييران، بيلن
موش'شا - شؤله لنن
ن
نابود - يوخ
ناف - گؤبك
نامبر - مکتوب آپاران
ناپديد - گؤزدن ايتن، يوخ اولان
ندامت - پئشمانچيلاق
نمت - اوسلوب، يول
ننگ - اوتانماق
ننگى-ابايه - آتا-آنانى خجالت
ائدن، اوتان ديران
نرراد - نرد اوينايان
اؤ
اؤودات - ميخلار
اؤوراد - ويردler، دعاالار
ر
راييجى-دؤوران - دؤورانين مشهورو
ربيل'لا - اوجا تانرى
ر'د - گؤى گورولتوسو
رفيا - اوجا
رخت-پخت - پال-پالتار

رهنوما - يول گۇسترن

رھوار - يول گئدن

رزم - داوا

رزاق - روزو وئرن

رود - چاي

روزه - اوروج

روبي-مسكون - دونيا

س

ساهيبيرات - بارات صاحبي، ايختيار

صاحبي

ساليك - يول گئدن، موسافير، يولچو

سئيھه - آتين كيشنمه سى، سسى

سئيت - سس

سباسئير - يئلسورتلى

سبھه - تسبئھ

صدرى-آفاق - اؤلكه لر حاكمى

سخرئىي-سما - مؤھكم ليك كئچيلمزليك

سللى الا - اونا سالالات گؤنديرم

سماسا - اوجا، قودرتلى

سوراق - سوراق وئرن، قاسيد

سيمينساق - گوموشبيلكلى

سورئىي-عمران - قوراندا سورھ

سوزن - ينه (آذربايجان سؤزو

"سوزن"دن)

ت

تياه - پوچ، هئچ

تبررا - تميزليك

تبى-سرشار - قوتلى، آخيچى تب

تھھود - اھد باغلاماق

تغريد - فردلشميش، تكلنميش

تغافول - قفلت، خبرسيزليك

ت'ئىي-ايخوانى-حسود - پاخيل قارداش لارين

تنه سى (يوسيفله قارداش لارينين

افسانه سينه ايشاره دير)

تريخانه - شادليق ائوى

توھھوم - قورخو

توللا - دوستلوق

تييارو پرگار - حاضر

تيغى-دوسر - ايكيباشلى قيلينچ؛ ايمام

على نين قيلينچى - زولفيقار نظرده

توتولور

تؤوف - اطراف

تؤوسن - جيلوو، نوختا

تومار - يومرولانميش، لوللنميش

كاغيد

توشه - الدهه ائديلن، قازانچ

V

وارون - اوزوقوى لو

وسى' - گئنيش

ى

ياھو - گۇيرچين
يارى-مھاسا - ياخين دوستلار
يئككە - تەك
يئكسر - بېرىشا
يدى-بئىزا - ايشىقلى ال (گويا موسا
پيغمبرين على ايشىقلى ايميش)
يزدان - الله (يارادان)
ز
زادى-راھ - يول تداروكو
زفرجد - داش-قاش نۇوو
زرىتى-خسمانە - دوشمنجەسىنە
زربە
زرکئش - قىزىل سويونا چكىلميش كاغىذ
زويل-مسند - تخت صاحىبى
زىياف - قوناق ائدن
زىب - ياراشىق
زىبى-سرى-دار - دار آغاجى نين زىنتى
(منسور ھىلاجا ايشارەدېر)
ذکر - دعا
زىشت - چىركىن
زۇھد - ھىلە
زوھا - ايشىق